

Jutri v Kosovelovem domu v Sežani slovesna akademija ob 80. obletnici ustanovitve organizacije TIGR

4

Proseška šola: pleskanja in »pomanjkljivosti«

7

Doberdobski sprejemni center
Gradina dobil nove upravitelje

15

70906

666007

977124

9

ČETRTEK, 6. SEPTEMBRA 2007

št. 210 (18.993) leto LXIII.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 vvaži Začrt nad Cerknimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Goriču pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it> e-mail: redakcija@primorski.it

Poštnina plaćana v gotovini

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

Literatura osvobaja, literatura zavezuje

BREDA PAHOR

Uvodni slavnostni takt je bil zaigran v imenu Fulvia Tomizze in njegove literature. Bilo je, in marsikaterem oziru, davnega leta 1986, ko so bolj v domačem krogu, kot se dogaja danes, priredili prvo mednarodno literarno srečanje Vilenica. Prvenstveno je bilo posvečeno spoznavanju in združevanju sosedov na območju, ki so ga v preteklosti zaznamovala številna ločevanja. Tomizza s svojim literarnim opusom, ki se je oprijal in rasel iz različnosti, je odlično ponazarjal naravnost pobudnikov srečanja, ki je v nekaj letih preraslo začetne okvire. Če je seveda nagrajenec, letos je to makedonski literarni ustvarjalec Goran Stefanovski, vizitka festivala, so teme, ki jih načenja, obenem izziv sebi in drugim ter merilo življenjskosti same pobude. Letos so se odločili za nadvse aktualno temo literarne cenzure in samocenzure v luči politične korektnosti. Pravzaprav je odnos med literaturo in politiko večna tema, ki je v različnih zgodovinskih obdobjih in drugačnih družbenih ureditvah bolj ali manj konfliktno obarvana. So obdobja, navadno krajsa, prelomna, ko kultura in politika hodita z roko v roko oz. sta »vzajemni«, več pa je takih, ko sta na nasprotnih bregovih, s katerih se pogovarjata ali pa tudi ne. Literatura, kot dokazuje zgodovina, nosi v sebi močan nabolj, kar ji seveda daje moč, nalača pa tudi veliko odgovornosti. Vprašanje kdo se boji resnice literature, ki ga letos sebi in drugim zaставljajo organizatorji, pa ne leti samo na politike, takšno in drugačno oblast in na književnike, temveč na vse, saj je odnos med literaturo in politiko med glavnimi pokazatelji demokracije.

ITALIJA - Prodijeva vlada je včeraj sprejela odlok o šolstvu

Z ukrepi želijo omogočiti urejen začetek šolskega leta

Hitrejši postopki proti »šolnikom-lenuhom« in ponovno celodnevni pouk

LIPICA - Včeraj otvorili 22. mednarodni festival

Vilenica zaživelia

Literarna branja z 80 avtorji vse do sobote - Na odprtju tudi minister Dimitrij Rupel

LIPICA - Z včerajšnjim uradnim odprtjem (na sliki Kroma) se je slovensko začel mednarodni literarni festival Vilenica 2007. Ob prisotnosti 80 avtorjev iz

vse Evrope in uglednih gostov je bilo podeljeno tudi prvo priznanje: Marjana Kijanovska si je zagotovila stipendijo SEP, ki je namenjena ustvarjalcem iz držav iz-

ven EU. Nagrajenec letošnje Vilenice, makedonski dramatik Goran Stefanovski, bo prejel priznanje v soboto.

Na 13. strani

RIM - Italijanska vlada je na včerajšnji seji sprejela odlok o šolstvu, ki vsebuje vrsto ukrepov, ki so po mnenju premiera Romana Prodi najniž za zagotovitev urejenega začetka novega šolskega leta. Med glavnimi novostmi je korenito skrajšanje disciplinskih postopkov proti t.i. »šolnikom-lenuhom«, ki bodo po novem lahko trajali največ 120 dni, dalje se v osnovne šole ponovno vrača celodnevni pouk s 4 urami tedensko. Kar se tiče nižjih srednjih šol, odlok zoper uvaja splošno oceno za pristopitev k državnemu izpitu, strožji bodo tudi kriterij za določitev tega, kje naj privatisti opravljajo maturo.

Na 5. strani

Danes razprava in zaključno glasovanje o členih zakona za furlanski jezik

Na 3. strani

Manifestacija Friuli DOC v Vidmu posvečena Terski dolini, Nadiškim dolinam in Čedadu

Na 3. strani

Na Krasu spet na delu »neznani mazači«

Na 12. strani

Na Tržiškem polici sti arretirali devet preprodajalcev mamil

Na 14. strani

OPĆINE - Včeraj prvi delovni dan v okviru seminarja za šolnike

Predavanja za profesorje nižjih in višjih srednjih šol

OPĆINE - V prostorih Nižje srednje šole Srečka Kosovela na Općinah je včeraj potekal prvi delovni dan v okviru 42. jesenskega seminarja za slovenske šolnike v Italiji. Včerajšnja predavanja so bila namenjena profesorjem nižjih in višjih srednjih šol, ki so se porazdelili po sedmih ciljnih skupinah. Ob tej priložnosti so nekatere slovenske založbe predstavile svoje novosti na področju učbenikov slovenščine in zgodovine. Slednji so bili na ogled tudi na priložnostni razstavi, ki je pritegnila precejšnjo pozornost.

Na 6. strani

UNIVERSITY OF CAMBRIDGE ESOL Examinations Authorised Centre

BRITISH SCHOOL ENGLISH plus...

V TRSTU V

UL. TORREBIANCA 18

040 369369

INGLÉS

TREN - VIDEM - GORICA - TRŽIŠE

GLOSA

Napad ali obramba?

JOŽE PIRJEVEC

Članke, ki jih objavlja Boštjan Lajovic ob sobotah na straneh tega dnevnika pod naslovom »Slovenija ta teden«, rad prebiram, saj mi na kratek teda tehten način povedo, kaj se je v zadnjih dneh v domovini pomembnega zgodilo. Čeprav spremjam ljubljanski in mariborski tisk dokaj redno, moram reči, da Lajovic doda vedno nekaj lastnega in da je v svojih ocenah trenutnega političnega stanja na slovenskem poldnevniku zelo bistrenoum.

To kot uvod k skromni kritični opazki, ki se mi je utrnila ob branju njegovega zadnjega prispevka, na slojenega »Janez Janša se je odločil za protinapad«. Avtor v njem govori o nepričakovanim »odstopu« treh pomembnih ministrov ljubljanske vlade - Andreja Bruckana (zdravstvo), Janeza Božiča (promet) in Jureta Zupana (visoko šolstvo in znanost) - in trdi, da gre za briljantno premierovo potezo, kronano z istočasnim odstopom Matjaža Šinkovca, direktorja tajnih služb (SOVA). »Vsekakor je ob teh menjavah Janši treba priznati veliko politično spremnost,« piše Lajovic. »Tekmeči so presenečeni in lahko zgolj čakajo na njegovog naslednjog potezo. Ravno v takšnih razmerah je Janša najboljši, ko sam narekuje tempo, ko napada, v obrambi je bistveno slabši.«

Ali smo prepričani, da gre za napad in ne za obrambo politika, ki je začel z velikimi prenovitelskimi ambi-

cijami, o katerih pa bi ne mogli reči, da jih je tudi uresničil? Spominjam se posrečenega plakata, s katerim je nova vlada napovedala svoje reforme pred dvema letoma. Na njem je bilo videti stiliziranega človeka, podobnega figuram na semaforjih, ki je bil na lev strani plakata ves sključen in polomljen. Očitno je bil tak zaradi klavnih rezultatov starega režima. V naslednji fazi se je začel pobirati, se dvigati kot v darwinističnem prikazu raz-

Gre za oblast, ki je brez omembe vredne zunanje politike, razen če za zunanje politiko nimamo to, kar Noam Chomsky označuje z »yes, sir!«

voja od hominidov do homo sapiens, dokler ni ponosno in vzravnano odkorakal svetli bodočnosti nasproti. Vprašujem se, ali bi se danes, ko ima več kot polovico mandata za sabo, Janševa vlada spet odločila za tako obvezujočo ponazoritev svojih dosežkov in načrtov? Že dejstvo, da so bili prisiljeni v odstop trije ključni ministri in direktor SOVE, govorovi tem, da v njej-

delu nekaj ni v redu in da skuša Janša s kozmetičnimi popravki skrity marsikatero neprijetno dejstvo, za katero je sam odgovoren. Kajti minis-

tri v odstopu niso počeli, kar so, brez njegove vednosti oziroma blagoslova, da ne govorimo o Šinkovcu, ki se je vrnil iz Bruslja šele pred nekaj meseci (- tam je bil veleposlanik pri Natu) kot premierjev človek in zaupnik.

Ne bom se ustavljal ob posameznosti, ker razen Zupanovega poskusa, da nadene slovenskim univerzam uzde in jih spremeni v poslušna ključeta, samo približno vem, s čim so si ostali trije gospodje v odstopu zasluzili nemilost predsednika vlade. Kar želim denuncirati, je stil obnašanja, ki je bil sicer opazen že v prejšnjih, »liberalnih« vladah, ki pa ga je Janša še potenciral. Gre za oblast, ki skuša spraviti pod svoj nadzor vsa ključna vozlišča javnega življenja, ki strogo deli ljudi med »naše« in »vsake«, pri čemer ji je malo mar, koliko so »naši« kompetentni za službo ali sinekuro, dano v fevd. Gre za oblast, ki ni storila nič konkretnega, da bi premostila razklanost slovenske družbe zaradi travm druge svetovne vojne, temveč ji celo daje netiva. Gre za oblast, ki je brez omembe vredne zunanje politike, razen če za zunanje politiko nimamo to, kar Noam Chomsky označuje z »yes, sir!« Za oblast, ki bo ostala verjetno v zgodovini zaradi računa, ki ga bodo morali plačevati Slovenci zato, da bodo imeli čast predsedovati Evropski uniji.

PREJELI SMO

Šolski nadzorniki

Pismo uredništvu o Slovenskem šolstvu na Goriškem (30. 8. 2007 str.2) posredno postavlja vprašanje, ki so ga stroka, civilna družba in politika povsem zanemarile.

Pooblaščeni odlok predsednika republike št. 417 z dne 31. maja 1974 je med drugim preuredil službo šolskih nadzornikov. Ob osrednjih šolskih nadzornikih (ispettori tecnic centrali) je predvidel skupino 600 periferičnih šolskih nadzornikov (ispettori tecnici periferici), od katerih naj bi jih 45 delovalo na področju otroških vrtcev, 245 na področju osnovnih šol, 160 na področju nižjih srednjih šol in 150 na področju višjih srednjih šol. Zadnji dve skupini sta razdeljeni po strokovnih skupinah (specifiche professionalità) glede na predmete, za katere so pristojni. Med pristojnostmi nadzornikov so tudi inšpekcijske.

Peto poglavje odloka določa pravila za namestitev osebja na šolah, na katerih ni učni jezik italijančina, in 50. člen določa, da se pri zapisu mest za šolske nadzornike rezervira nekaj mest za te šole. Kolikor se spominjam, je bilo za šole s slovenskim učnim jezikom rezervirano po eno mesto med nadzorniki za osnovne šole, za nižje srednje šole in za višje srednje šole. Za šole s slovenskim učnim jezikom je bilo zasedeno mesto za osnovne šole in za višje srednje šole.

Ko se je izpraznilo mesto za nadzornike za višje srednje šole, sem se pričkal k natečaju za to mesto, ki je bil razpis leta 1988. Kot edini kandidat sem se udeležil pisnih izpitov v Rimu, na ustni izpit pa nisem bil nikoli povabljen. Sindikalista CGIL, ki je bila zadolžena za manjšinske šole, mi je svetovala, ne da bi mi povedala vzrok, da na osnovi zakona št. 241 z dne 7.8.1990 zaprosim za vpogled v spise natečaja. Predložil sem prošnjo in dobil odgovor, da še ni bil izdan pravilnik izvajanja zakona.

Menda je bilo leta 1992, ko je osrednja šolska nadzornica povedala ravnateljici učiteljišča, da sem bil pri natečaju »vrzen« iz političnih razlogov. Kasneje so do mene prišli glasovi, iz katerih je mogoče sklepati, da so politične razloge povzročili neki slovenski krog.

Po 39. členu pooblaščenega odlo-

ka št. 417 iz leta 1974 bi morali biti natečaji za šolske nadzornike razpisani vsaki dve leti. Toda natečaja za šolske nadzornike s slovenskim učnim jezikom niso več razpisali, pač pa so, po nepreverjeni vesti, združili mesti nadzornika za nižje srednje šole in nadzornika za višje srednje šole v eno samo mesto za nadzornika za srednje šole. Zdi se, da je do tega prišlo v sklopu splošnega varčevanja, ker sem nekje zasledil, da naj bi bilo skupno število periferičnih nadzornikov znižano na 520 enot, z odlokom predsednika republike z dne 11. avgusta 2003, št. 319, celo na samih 407 enot (60 osrednjih in 347 periferičnih, s spremenjenim nazivom »dirigenti tecnici con funzioni ispettive«). Verjetno se nanaša še na poznejši čas podatek o 380 enotah.

Leta 1998 je prišlo do zapleta prav v mojem primeru. Skupina nadzornikov Slovenk me je zatožila slovenski oblasti, da nisem v treh primerih naredil tega, kar naj bi bila moja dolžnost v svojstvu vršilca dolžnosti ravnatelja. Tako je šolska oblast odredila inšpekcijo. Inšpekcija pa je bila povsem nezakonita. Za moj primer je bil pristojen nadzornik za višje srednje šole s slovenskim učnim jezikom, ki ga pa ni bilo, ker potem ko sem bil »vrzen« iz političnih razlogov, mesto ni bilo več razpisano. Tako sem dobil inšpekcijo nepristojne nadzornice za osnovne šole s slovenskim učnim jezikom in nepristojnega nadzornika za srednje šole z italijanskim učnim jezikom. Bilo je očitno, da en hruška in eno jabolko ne moreta nadomestiti z zakonom predpisane breske in nisem ukrepal. Disciplinski postopek je bil ukinjen zaradi neosnovanosti obtožbe.

V naslednjem šolskem letu je bilo več profesorjev na učiteljišču deležnih disciplinskih postopkov. Pomislil sem, da je priložnost, da se iz takega nezakonitega ravnanja nekaj iztrži za celotno slovensko manjšino. Zato sem odklonil inšpekcijo nepristojnih šolskih nadzornikov in vložil poziv na Deželno upravo sodišče zoper njuno imenovanje.

S 1. septembrom 2000 sem po nasvetu zdravnika stopil v pokoj in se za nezakonito izpeljan disciplinski postopek nisem več zanimal. Od šolskih oblasti nisem prejel nobenega odgo-

vora. Deželno upravno sodišče se tudíti ni oglasilo.

Ko sem 30. avgusta 2006 izvedel, da je na generalnem konzulatu Republike Slovenije v Trstu organizirano srečanje ob upokojitvi nadzornice za osnovne šole s slovenskim učnim jezikom, sem se nemudoma pisno obrnil na generalnega konzula, orisal nezakonito stanje in ponudil nadaljevanje postopka na upravnem sodišču, da se vsaj poskuša rešiti vprašanje nadzornika za srednje šole s slovenskim učnim jezikom. Na to pobudo ni bilo nobenega odgovora.

Pred nekaj mesecih se je oglasilo deželno upravno sodišče z vprašanjem ali sem še zainteresiran za priziv. Odgovoril sem seveda pritridentalno: ne zato, ker bi lahko imel osebno kako korist od uglednih razsodb, temveč le v upanju, da bi ugodna razsodba prispevala k rešitvi vprašanja v korist celotne slovenske manjšine.

Kakor sem že omenil, mi ni znano, da bi se stroka, civilna družba in politika v zadnjih sedemnajstih letih zanimala za rešitev navedenega vprašanja. Vem pa, da je bila od leta 1996 vložena vrsta predlogov zakona za ureditev vprašanja šolskih nadzornikov. Postavljeni so bili predlogi, da se dvigne število šolskih nadzornikov na 1000 in celo na 1500 (predloga zakona št. 4091 in 4095 iz leta 2003 s poenotjenim besedilom 30. novembra 2005). Medtem ko se je pokrajina Bozen pritožila tudi na ustavno sodišče glede vprašanja šolskih nadzornikov, nisem zasledil nobenega posega s strani predstavnikov slovenske manjšine.

Ker je vprašanje šolskih nadzornikov v celoti še odprto (4. aprila 2007 je bilo na ministerstvu za šolstvo srečanje med pristojnim funkcionarjem in predstavniki sindikatov), je gotovo še čas, da se oglašijo tudi pristojni predstavniki slovenske manjšine.

Če se vrнем k pismu, ki mi je nudilo priložnost za pričujoč poseg, moram reči, da od 1. septembra 2006 ni mogla nobena inšpekcija na šolah s slovenskim učnim jezikom, ker nimamo pristojnih šolskih nadzornikov. Izjema bi mogoče veljala za osnovne šole, če še obstaja pravni lik »direttore didattico con funzioni ispettive«.

Samo Pahor

VREME OB KONCU TEDNA

Postopno topleje in stanovitnejše

DARKO BRADASSI

Hladna fronta, ki je v noči na torek prešla naše kraje, je zadala poletju, slabe tri tedne pred njegovim astronomskim iztekom, občuten udarec. Nikakor ne moremo trditi, da je s tem poletja konec, poletnih utrinkov, kot kaže, v bližnji prihodnosti ne bo manjkalo, toda postaja vse bolj jasno, da ne bo več prave poletne vročine. Tudi noči se občutno daljšajo, jutri pa postajajo vse hladnejša.

Celotno Sredozemlje se je v zadnjih dneh občutno ohladilo, vročje je le še na Portugalskem in nad zahodnim delom Španije, drugod so temperature padle pod dolgoletno povprečje. Vdor artskega zraka je bil obsežen in izrazit, hladen in vlažen zrak se bo še več dni zadrževal nad večjim delom Sredozemlja, občasno tudi v naši bližini, zato se bo vreme pri nas stabiliziralo, predvsem pa občutnejše otopilo, le postopno. Vsaj do polovice meseca bodo predvidoma prevladovali hladnejši severni tokovi, temperature pa se bodo zadrževali pod ali kvečemu okrog dolgoletnega povprečja.

Dnevne temperature bodo sicer povečani kar prijetne in predvsem v najtoplejših urah še primerne tudi za sončenje in kopanje, noči pa bodo v glavnem kar precej sveže. Letošnji september se nam torej predstavlja v popolnoma drugačni luči od lanskega, ki je bil ob prevladočem severnoafriškem zraku nadpovprečno topel in zelo stanoven ter celo toplejši od lanskega avgusta.

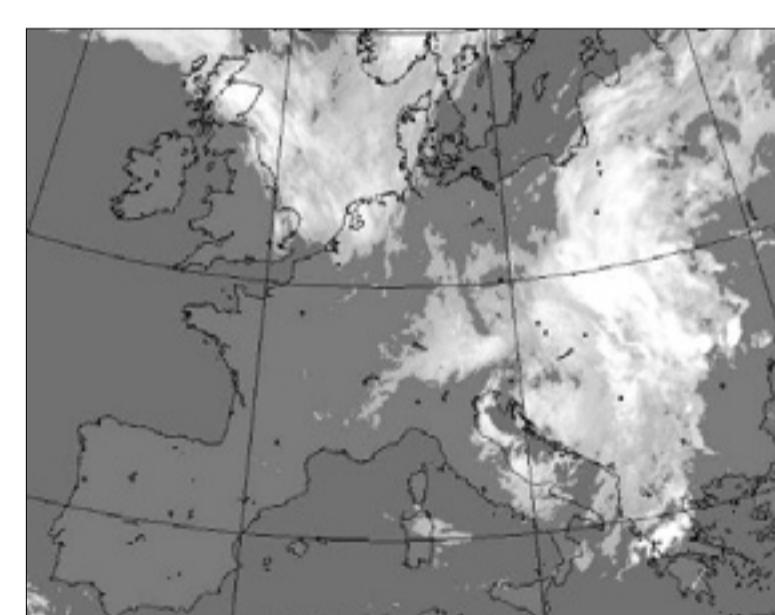
Vdor severnega zraka je bil izrazit. Ozračje se je občutno ohladilo, temperature so padle za več stopinj. Deželna meteorološka opazovalnica ARPA-Osmer je v teh dneh zabeležila najnižje vrednosti v Trstu

14,4°C, v Zgoniku 10,9°C, v Kopri 7°C, na Trbižu 1,2°C ter na Sv. Višarjah -2,2°C. Najvišje temperature pa bodisi ob morju kot na Kraški planoti ter v nižinah niso presegle 20°C. Gre torej kar za jesensko sliko, ponekod pa celo za zimsko, s temperaturami, ki so padle za več stopinj pod dolgoletno povprečje.

Še izrazitejši pa je bil vdor hladnega zraka v višjih plasteh ozračja, predvsem v srednjeevropskih slojih. Na višini 5530 m je radiosonda iz Campoformida pri Vidmu včeraj opolčil namerila -28,1°C, kar predstavlja nov negativni rekord v tem obdobju. Temperatura je na tej višini v primerjavi s preteklimi dnevi padla za okroglih 14°C in se prehodno zadržuje kar za okrog 13°C pod dolgoletnim povprečjem. Na 1475 m je bilo le 3,8°C, ničta izoterma pa se je včeraj opolčila spustila na 1882 m, kar je za okrog 1400 m nižje od normalnosti.

Vreme se bo v prihodnjih dneh postopno stabiliziralo. Danes bo ciklonko območje, ki se trenutno zadržuje nad Balkanom, prehodno vzvratno preusmerja proti nam hladnejši in bolj vlažni zrak. Povečini bo oblačno ali pretežno oblačno, ponekod se bodo pojavljale manjše padavine. Več sprememljivosti bo predvidoma ob morju. Jutri bo delno jasno z občasno povečano oblačnostjo in čez dan nekoli topleje. V soboto in nedeljo bo povečano jasno z občasno povečano oblačnostjo. Nekaj več sončnega vremena bo ob morju in v južnejših nižinskih predelih, več oblačnosti pa predvsem v popoldanskih urah v gorah.

Na stiki: glavnina poslabšanja je bila včeraj na Balkanskem polotoku

PISMA UREDNIŠTVU

Koncert TPPZ v Bazovici

V soboto 8. septembra 2007 ob 20. uri bo nastopal v Bazovici Tržaški partizanski pevski zbor s koncertom v spomin na štiri bazoviske junake. Osebno spoštujem delovanje Tržaškega partizanskega pevskega zbora, saj pojme pesmi, ki nam vsem segajo do dna srca. Ampak!!! Isto dan 8. septembra je praznik Matere Božje. Ob tem prazniku se daruje že od davnih časov v Bazovici sveta maša, kateri sledi procesija s petjem. Letos pa, žal, se bosta oba verska obreda vršila približno ob isti uri kot koncert Tržaškega pevskega zbora. Prav to po mojem ni prav ne izverskega, niti ne človeškega kot tudi ne narodnostnega vidika! Mislim, da bi morali organizatorji koncerta druže ravnat in prestaviti koncert na drugi dan ali uro. Marsikdo od nas, ki se bo udeležil svete maše in pro-

cesije, bi rad prisostvoval tudi koncertu."

Hadrijan Cijak-Ciacchi

Odmev na poseg Antonu Rupniku o Dragi

Spoštovani gospod Rupnik, midva se dobro poznavata iz časa vaših tržaških let. Lepo je bilo prebrati vaš prispevek v Primorskem dnevniku 4. septembra, a še lepše bi bilo, če bi ga poslušali na zaključnem dnevu Dragi. S spoštovanjem,

Dragica Blaževič

TRST - Zakon za ovrednotenje furlanskega jezika v šesti komisiji deželnega sveta

Polovica členov zakona odobrena z manjšimi popravki

Danes nadaljevanje in predviden zaključek razprave z glasovanjem o preostalih členih

Predvidevanja, da se bo razprava o zakonu za ovrednotenje furlanskega jezika v šesti komisiji deželnega sveta zaključila včeraj, se niso uresničila. Na dnevnem redu sta bila razprava in glasovanje o posameznih členih, do večernih ur pa jih je komisija uspela izglasovati 14, torej dobro polovico. Glasovanje o preostalih členih se bo nadaljevalo danes ob 14. uri in se bo skoraj gotovo zaključilo v nekaj urah, saj so šla najbolj kočljiva vprašanja, tista, ki so vzbujala največ pomislekov, kot kaže, že mimo.

Kot smo že pisali so bila nekatera nesoglasja glede vprašanj šolstva, oziroma postopkov uvajanja furlanskega jezika v šole, nadalje pa perimetracija teritorija, na katerem naj bo v veljavi deželni zakon 15. Prva dva člena, ki govorita o ciljih in principih zakona, sta šla skozi z manjšimi popravki svetnikov večine in opozicije, prav tako člen 3, v katerem je govor o teritoriju, na katerem bo zakon veljal. Tu je bil sprejet popravek, po katerem bodo v roku enega leta občinski sveti posameznih občin odločali, ali naj njihov teritorij sodi v zakon ali ne. Glede uvajanja furlanskega jezika v šole, tudi kar zadeva poučevanje drugih predmetov, bo prepričena avtonomija samim šolam, ki bodo morale skupaj s starši preveriti, ali za to obstaja zadosten interes. Manjše spremembe je doživel tudi peti člen, ki govorí o uradnih pisav, ki bo lahko doživel spremembe v dogovoru z univerzama v Vidmu in Trstu, podpora dežele pa je bila v tem smislu okrepljena. Poleg tega bodo lahko deležne javne podpore tudi druge krajevne varante furlanskega jezika. Rok, v katerem se morajo razne javne ustanove prilagoditi zakonu, pa je bil podaljšan na štiri leta. Tem popravkom je sledila še vrsta manjših in bolj tehničnega značaja.

Komisija je kljub odobritvi členov vsekakor pustila odprtih še nekaj vozlov, z obvezno, da se vanje poglobi pred razpravo v deželnem svetu, ki je napovedana za konec septembra. Predstavniki desnice so v razpravi o členih v glavnem izražali nesoglasja, pri čemer je bil najbolj kategoričen tržaški predstavnik, medtem ko so bili Furlani razumljivo bolj zadržani. Vprašanje, ki je glede razprave v deželnem svetu ostaja odprtje, je, kaj bo naredila Severna liga. Sodeč po dosedanjem drži je od nje pričakovati bolj kategorične in ekstremne tone v prid rabe furlančine.

VREME Marsikje že prvi sneg

SALZBURG - V avstrijski zvezni deželni Salzburg je po drastičnem padcu temperatur v gorah zapadel prvi sneg. V višjeležečih predelih je zapadlo 30 centimetrov novega snega, meja sneženja se je spustila na tisoč metrov nadmorske višine, na nekaterih cestah pa je bila obvezna uporaba snežnih verig. Meteorologji za danes napovedujejo padavine po vsej državi, ki bi lahko privedle tudi do poplav.

Sneg je pobelil tudi vrhove v Spodnji Avstriji in na Južnem Tirolskem v Italiji, v dolinah pa se je temperatura spustila na nič stopinj Celzija. Čeprav je za začetek septembra nenavadno mrzlo, pa meteorologi pravijo, da temperature niso rekordno nizke. O prvem snegu poročajo tudi iz Srbije. Na Kopaoniku je bila snežna odeja včeraj dopoldne delila pet centimetrov. Pobelili so se tudi hribi v okolici Glamoča in vrhovi Vlašića in Jajhorine v BiH.

Šesta deželna komisija je včeraj odobrila 14 členov zakona na skupnih 27

KROMA

DEŽELA - Prošnje Priznanje primarnih ustanov manjšine

TRST - Služba za jezikovne in kulturne identitete ter za rojake in tujini Osrednje direkcije za šolstvo, kulturo, šport in mir, vabi ustanove in združenja, ki želijo pridobiti priznanje kot ustanova primarnega pomena za slovensko manjšino oziroma željo potrditi dosedanje priznanje tudi v prihodnjem finančnem letu 2008, naj predložijo prošnjo do 15. septembra 2007. K prošnji je treba priložiti ustrezno dokumentacijo v smislu 10. člena z odlokom Predsednika Dežele FJK št. 253/2005 razglasenega pravilnika.

Pravilnik in informativna pola, ki jo je treba izpolniti in skupaj z drugimi dokumenti priložiti k zgoraj navedeni prošnji, sta na razpolago na deželnem uradnem spletišču, »www.region.vfg.it«, v predalu »Società, cultura, sport« pod gesmom »News«. Na razpolago je dvojezična, v italijanščini in slovenščini napisana verzija informativne pole.

VIDEM - Enogastronomski manifestacija bo potekala od 13. do 16. septembra

Friuli DOC bo letos v znamenju Terske doline, Nadiških dolin in Čedada

VIDEM - Letošnja izvedba popularne enogastronomski manifestacije Friuli DOC bo nosila naslov »Gradi, gradovi in obmejni ljudje« in bo v posvečena Nadiškim in Terski dolini ter mestu Čedad. Manifestacija, letos že 13. po vrsti, se bo odvijala po centralnih ulicah in trgih Vidma od 13. do 16. septembra.

Gre nedvomno za eno neuspenejših in najbolj množičnih tovrstnih pobud v deželi, saj ob tej priložnosti preplavijo furlansko prestolnico deželnično obiskovalcev iz naše in sosednjih dežel. Friuli DOC pa je tudi in morda predvsem vitrina za deželno enogastronomsko ponudbo, promocijo raznolikih tradicionalnih okusov in vrhunskih vin.

Manifestacijo so uradno predstavili včeraj v Vidmu, kjer sta letosnji program orisala župan Sergio Cecotti in občinski odbornik za turizem Luciano Gallerini. Med drugim sta izrazila zadovoljstvo, da letosnja tema manifestacije nudi možnost promocije obmejnih krajev in ljudi, saj bodo v ospredju Nadiške doline, Terska dolina in Čedad. Na predstavitvi pa so bile orisane še druge letosnje novosti, med katere sodi prisotnost Cristine Chiabotto, ki je bila leta 2004 izvoljena za miss Italije. Za letosnjo izdajo bo izboljšana tudi logistika, saj bo zaradi velikega navalna obiskovalcev na razpolago veliko parkirišče videmskega nogometnega stadioна, ki bo s posebnimi avtobusnimi linijami stalno povezano s starijim mestnim jedrom.

Doslej se je na manifestacijo prijavilo kakih 200 razstavljalcev, ki bodo kioske postavili na 11 tisoč kvadratnih metrih površine. Poleg tega bodo seveda vključene v ponudbo gostilne in restavracije videmskega mestnega jedra. Ob enogastronomski ponudbi bo še vrsta kulturnih pobud in športnih dogodkov. Med drugim bo na raznih lokacijah na ogled kar petnajst razstav, napovedanih je več koncertov, seminarjev in kulturnih dogodkov, posebna pozornost pa bo namenjena najmlajšim obiskovalcem.

Na centralnem trgu Venerio bo večina prostora namenjena Terski in Nadiškim dolinam, okrog stolnice bo prostor namenjen Karniji, na trgu 1. maja bodo prisotne dobrote iz avstrijske Koroške in Štajerske, medtem ko bodo specialitete iz lagune in Tržaške na voljo na trgu Garibaldi.

Zelo obiskana videmska manifestacija bo tokrat ugodna vitrina tudi za enogastronomijo in kulturo Beneške Slovenije. Na fotografiji pogled na Tersko dolino

CELOVEC - Koroški deželni glavar zaostruje ofenzivo proti islamu

Haider vztraja pri prepovedi mošeje, minaretov in naglavnih rut

CELOVEC - Deželni glavar avstrijske Koroške Jörg Haider vztraja pri zahtevi po prepovedi gradnje mošeje in minaretov, ki jo je prvič izrazil konec avgusta. Postavitev "vidnih znamenj oblasti", kot je označil minarete, naj bi onemogočili s spremembami izrednih deželnih zakonov na avstrijskem Koroškem. Medtem Haider zahteva tudi prepoved nošenja naglavnih rut "kot religioznega simbola". Večina avstrijskih strank ne podpira Haiderjevih zahtev, s prepovedjo gradnje mošeje pa se strinja slaba večina Avstrije.

Haider je prvič zahteval prepoved gradnje mošeje in minaretov na Koroškem 26. avgusta. Kot je takrat zapisal v izjavi za javnost, naj bi cilj dosegli z zaostrojitvijo deželnih zakonov glede gradnje in načrtovanja občin. Zahtev je deželni glavar med drugim utemeljil tako, da ne želi "vojne kultur in radikalno islamskih tendenc". Dan zatem je še pojasnil, da muslimanom ne želi onemogočati izražanja vere in da jim bodo seveda omogočali urejanje molilnic. Vendar pa ne morejo dovoliti postavitev mošeje in minaretov, ki naj bi bili "vidna znamenje oblasti" v krščanski Evropi.

Svoje zahteve je Haider v pondeljek razširil še s pobudo za prepoved nošenja naglavnih rut "kot religioznega simbola". Ta prepoved naj bi veljala, razen če se ruta nosi "iz folklornih razlogov", je dejal deželni glavar in kot zgled navedel zakonska določila o prepovedi prekrivanja obraza, kakrsna veljajo na Nizozemskem. Ob tem je Haider še napovedal, da bo njegovo Zavezništvo za prihodnost Avstrije (BZÖ) predloge za zaostritev zakona o gradnji in na-

črtovanju občin z namenom, da se prepreči gradnja mošeje in minaretov, vložilo na naslednji seji deželnega zboru avstrijske Koroške. Haiderjeve zahteve doslej v avstrijski javnosti še niso sprožile večjih razprav, največje avstrijske stranke, socialdemokrati (SPÖ), ljudska stranka (ÖVP) in Zeleni pa jih zavrnili.

Haiderjeve zahteve pa slablji večini avstrijskega prebivalstva očitno niso povsem tuje. Kot je pokazala raziskava javnega mnenja, ki jo je objavil teden Profil, naj bi se 55 odstotkov vprašanih izrekli proti novim mošejam v Avstriji, 14 odstotkov ni želelo odgovoriti, le 35 odstotkov anketirancev pa nima nič proti novim islamskim verskim hramom.

Po podatkih s popisa prebivalstva iz leta 2001 v Avstriji živi okoli 340.000 ljudi islamske veroizpovedi, od katerih jih je imelo 96.052 avstrijsko državljanstvo. Delež muslimanov znaša v celotnem avstrijskem prebivalstvu 4,2 odstotka, pri čemer je z 8,4 odstotka najvišji na Predarlškem, sledi Dunaj s 7,8 odstotka. Na avstrijskem Koroškem je leta 2001 navedlo islam kot veroizpoved 10.940 ljudi oziroma 2,0 odstotka prebivalstva.

Islam je v Avstriji od leta 1912 uradno priznana veroizpoved, potem ko je takratna Avstroogrška monarhija leta 1908 priključila BiH, ki jo je zasedla leta 1878. Število muslimanov se je močno povišalo od 60. let minulega stoletja, ko so se v Avstriji začeli naseljevati tuji delavci, predvsem iz Turčije in republik nekdanje Jugoslavije. Za otroke islamske veroizpovedi je na avstrijskih šolah zagotovljen verouk, po državi pa je postavljenih več mošej in vrst molilnic. (STA)

SEŽANA - Jutri v Kosovelovem domu akademija ob 80. obletnici organizacije TIGR

Bevk: Vsi bi morali poznati resnico o TIGR-u

Slavnostni govornik bo pisatelj Boris Pahor - Izdali tudi publikacijo Zgodba o TIGR-u

SEŽANA - Ob 80. letnici ustanovitve organizacije TIGR, ki je dvignila Primorce k uporu proti fašizmu, bo prihodnje dni potekala cela vrsta proslav in prireditvev, med katerimi je prav gotovo najpomembnejša jutrišnja svečana akademija v Kosovelovem domu v Sežani ob 20. uri.

Prireja jo Društvo za negovanje rodoljubnih tradicij organizacije TIGR Primorske s predsednikom Marjanom Bevkom na čelu, ki si je zamisli njen scenarij in režiral tudi odrsko podobo. Pred svečanostjo smo se z njim pogovorili.

»Marca letos sem prevzel predsedniško vlogo društva TIGR in ugotovil, da praznujemo letos 80-letnico ustanovitve TIGR-a. Organizacija je nastala ravno 8. septembra 1927 na Nanisu in zato sem predlagal upravnemu odboru, da bi jubilej počastili brez velikih ljudskih slavij, vendar s svečano akademijo v Kosovelovem domu v Sežani. Ko je bila zamisel sprejeta, smo izbrali pisatelja Borisa Pahorja za slavnostnega govornika, predsednika slovenske vlade Janeza Janša pa zaprosili, če bi prevzel pokroviteljstvo nad prireditvijo.

Ob tej priložnosti smo izdali tudi publikacijo s preprintom naslovom Zgodba o TIGR-u. Danes se namreč v zvezi s TIGR-om pojavljajo razne špekulacije, nekateri jih imenujejo teroriste, sodelavce tujih obveščevalnih služb, za nekatere so bili preveč zamolčani in v bistvu se bolj malo ve, kdo in kaj so to bili ter zakaj je organizacija TIGR sploh nastala. Potrebno je torej poudariti, da je bilo to najprej narodno obrambeno gibanje Primorcev pred izginotjem kulturne identitete Slovencev, da se je potem razvilo v narodno revolucionarno organizacijo, ki je bila prva antifašistična organizacija v Evropi, prva, ki je zapisala geslo Smrt fašizmu, svoboda narodu, kar je potem prevzela celo Evropa in tudi partizanstvo na Primorskem in v Sloveniji. Tigroci so bili prvi, ki so v svoj program zapisali boj za dokončno združitev Julijanske krajine z Jugoslavijo, prvi, ki so ustanavljali partizanske enote na Ribniškem in izvedli prvi oborožen spropad po začetku druge svetovne vojne na slovenskih tleh z italijanskih vojakov in oroznikni na Mali gori nad Ribnico, kjer so bili udeleženi trije glavni nosilci gibanja TIGR. In ravno tu je padla tudi prva žrtev, Danilo Zelen, vodja vojaškega krila TIGR-a. Profesorja, publicista in esejista Silva Faturja smo zato zaprosili, da na dovoljen način zapiše to zgodbo o TIGR-u, za predgovor katere je poskrbel pisatelj Boris Pahor,« je za uvod povedal Bevk.

Pahor bo tudi slavnostni govornik.

Prepričan sem, da moramo tudi to društvo obdržati na rodoljubnih osnovah in ne smemo vanj vmešavati nobene politične opcije, ravno tako kot so bili tigroci čisti primorski rodoljubi. Niso jih zanimali ne politični ne verski nazori. Zato se mi zdi prav, da se pri vseh manifestacijah in prireditvah, ki jih prireja TIGR, naslanjam na kulturnike, na umetnike, nikakor pa ne na politike. Pahor se nam je zdel idealna, živa legenda (kot sedemletni otrok je gledal, kako je gorel Narodni dom v Trstu) tega odpora, te pokončnosti, tega ponosa, tega »Primorstva« in zato tudi najbolj priermen za slavnostni govor.

Istega dne prirejate dopoldne tudi proslavo pri spomeniku na Cerju.

To je nekakšna učna ura o boju primorskoga ljudstva pod fašizmu, ki je namenjena učencem osnovnih šol. Prišlo naj bi okrog 350 učencev, ki se bodo ukvarjali s štirimi učnimi sklopki: s položajem primorskih duhovnikov pod fašizmom, položajem primorskih učiteljev pod fašizmom, stanjem primorskih kulturnikov in kulturnih društev pod fašizmom in pa organizacijo TIGR pod fašizmom do začetka druge svetovne vojne. Temu jutranjemu programu bo naslov Dan domoljubja, z njim pa želimo spodbuditi osnovne šole na Primorskem, da se skozi leto ob obliki raznih delavnic poglobijo v raziskovanje kulturnega delovanja in zgodovinskih dejstev med fašizmom na primorskih tleh.

Katero je torej sporocilo, ki ga namenjate mladim rodovom?

Pri Društvu TIGR smo ustanovili tu-

Marjan Bevk je scenarist in režiser jutrišnje slovesnosti v Kosovelovem domu v Sežani

di Klub mladih tigrovecev, ki združuje mlade iz osnovnih in srednjih šol ter študente do 26. leta starosti z namenom, da se povzucejo v enotnem kulturnem prostoru. Pri društvu se namreč zavedamo, da je bil TIGR organizacija Slovencev in Hrvatov Julijanske krajine in da je leta 1947 velik del slovenstva v Primorcev ostalo pod Italijo, kjer je še vedno treba dokazovati slovensko identiteto. Ravno to je tisto sporocilo, ki naj bi ga mladi zdaj udejanci: treba je braniti oziroma iskati svoje korenine prav in tej narodni zavesti slovenstva pri Primorcih v času fašizma.

Povrnilmo se k petkovi proslavi. Kako je oblikovan njen spored?

Za glasbeno kuliso bosta poskrbela moška vokalna skupina »Šraka« iz Štandreža, ki jo vodi Bogdan Kralj, in mešani mlađinski pevski zbor gimnazije Tolmin. Nastopila bosta gledališka igralca Danijel Malalan, ki bo postregel s pridigo Čedermaka in Alida Bevk, ki bo podala pismo izseljene primorske učiteljice leta 1932. Načelo bo na vrsti t.i. kulturna akcija TIGR v predaji Kluba mladih tigrovecev: sedem fantov in deklet povečini iz gledališke gimnazije iz Nove Gorice, bo predstavilo podatke o ukinitvi slovenskih šol, slovenskega jezika in kulturnih društev in orisalo posledični razvoj do osvoboditve oziroma do priključitve, z zaključnim poudarkom na spodbudnem odloku o ustanovitvi dvojezične nižje srednje šole v Špetru.

Sara Sternad

SEŽANA Danes okrogla miza Ura zgodovine

SEŽANA - Danes ob 18. uri bo v veliki sejni dvorani Občine Sežana okrogla miza z naslovom Ura zgodovine. O tem, zakaj je bila med 12. junijem 1945 in 15. septembrom 1947 na slovenskem ozemlju tuja uprava, o okoliščinah, ki so privede do nje, in o razmerah po letu 1947 bodo razpravljali zgodovinarji Jože Pirjevec, Branko Marušič, Cvetko Vidmar, Gorazd Bajc in Damijan Guštin. O izkušnjah domačinov in takratnem šolskem sistemu pa bosta spregovorili Olga Abram in Lucija Pirhavec.

Kraška ohjet po TV Slovenija

LJUBLJANA - Od podoknice pa do poroke v cerkvici na Tabru, od začetkov ljubezni med Jano in Tomom do njune slovesne zaobljube, o poročnem venčku in klobuku, narodnih nošah in vsem, kar oblikuje to veličastno prireditve, je dopisnica RTV Slovenija iz Trsta Mirjam Muženčič pripravila posebno reportažo. Na ogled bo v oddaji Tednik na prvem programu TV Slovenija danes ob 21. uri, ponovitev pa v soboto, 8. septembra ob 11.45, prav tako na prvem programu.

Spominski dan na Rabu

RAB - V torek, 11. septembra 2007, bo spominski dan osvoboditve interniranov iz koncentracijskega taborišča Kampor na otoku Rabu in iz vseh ostalih italijanskih fašističnih koncentracijskih taborišč. Ob tej priliki bodo delegacije ZZB NOB Slovenije, Občina Rab, Zveza borcev NOB Rab, Zveza borcev domovinske vojne Rab, delegacije občin Čabar, Kastav, Jelenje, Čavli in židovska občina iz Zagreba položile vence na pokopališču žrtv koncentracijskega taborišča Kampor na otoku Rabu v nedeljo, 9. septembra 2007, ob 11. uri.

Umrl še deveti gasilec, ki je gasil požar na Kornatu

ZAGREB - Zaradi posledic hudih opekl in je včeraj v bolnišnici v Zagrebu umrl še deveti gasilec, ki je sodeloval pri gašenju požara na otoku Kornatu minuli četrtek. Za posledicami požara se v Zagrebu in Splitu zdravijo še štiri gasilci. Osmi gasilec je za posledicami opekl umrl v ponedeljek, slabo uro po žalni slovesnosti za sedmimi hrvaškimi gasilci v Šibeniku. Na Hrvaškem je bil zaradi najhujše tragedije v zgodovini hrvaškega gasilstva v ponedeljek dan žalovanja.

LDS in nepovezani poslanci ne bodo podprtji izredne seje o Hrvaški

LJUBLJANA - Opozicijski poslanski skupini LDS in nepovezanih poslancev sta včeraj povedali, da ne podpirata sklica izredne seje državnega zboru glede rešitve odprtih vprašanj s Hrvaško, ki jo je zahtevala poslanska skupina SNS. Vodji poslanskih skupin LDS Jožef Školč in nepovezanih poslancev Matej Lahovnik sta še izrazila mnenje, da bi morala SNS razpravo o nerešenih vprašanjih odpreti v okviru seje odbora za zunanjopolitičko.

Kot je dejal Školč, je bil s sklicem sestanka premira s parlamentarnimi strankami o odnosih s Hrvaško storjen korak naprej, pobuda SNS pa bi po njegovem "presekala" možnost skupnega iskanja rešitve.

SLOVENIJA - Zamenjave ministrov

Janša že predlagal dva možna kandidata

LJUBLJANA - Predsednik slovenske vlade Janez Janša je včeraj predsedniku državnega zbora Francetu Cukatiju poslal predlog za imenovanje Zofije Mazej Kukovič za ministrico za zdravje in Radovana Žerjava za ministra za promet, so sporočili iz urada vlade za komuniciranje. V poslanskih skupinah predlog predsednika vlade večinoma ocenjujejo zadržano. Nova ministra naj bi državni zbor imenoval na seji prihodnjem torku, predvidoma v ponedeljek pa se bosta kandidata predstavila pristojnim matičnim odborom DZ na t.i. hearingu.

Premier Janša bo kandidatko oziroma kandidata za položaj ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo v imenovanje državnemu zboru predlagal takoj, ko bo ustrezni predlog dogovorjen s koalicjsko partnerico. Poslanec NSi Alojz Sok je napovedal, da bodo ime kandidata za ministra za zdravje in za promet pa naj bi državni zbor imenoval na seji prihodnjem torku. (STA)

nologijo sporočili najkasneje do ponedeljka, o njem pa naj bi odločali na torčovi izredni seji državnega zbora.

V poslanskih skupinah predlog predsednika vlade podpirajo v SDS in SLS. V NSi in DeSUS pa pravijo, da kandidatov ne poznajo in ju ne morejo ocenjevati. Da je premier izbor dober, menijo v opozicijski SNS. Medtem ko se v poslanskih skupinah NP in LDS še niso opredelili, v SD kandidatov ne bodo podprtli.

Državni zbor se bo z odstopnimi izjavami dosedanjih ministrov za promet Janeza Božiča, za zdravje Andreja Bručana in za visoko šolstvo Jureta Zupana seznanil na današnji izredni seji. Poslanke in poslanci matičnih odborov državnega zbora za zdravstvo in za promet bodo predvidoma v ponedeljek opravili zaslisanja predlaganih kandidatov. Nova ministra za zdravje in za promet pa naj bi državni zbor imenoval na seji prihodnjem torku.

CELOVEC - V okviru že 74. jesenskega sejma

Pet specializiranih sejmov

Sejem bodo odprli v soboto - 605 razstavljalcev iz 12 držav - Pričakujejo 90 tisoč obiskovalcev

CELOVEC - Koroška prestolnica bo od sobote dalje devet dni prizorišče že 74. jesenskega sejma. Na razstavni površini skoraj 100.000 kvadratnih metrov razstavlja 605 razstavljalcev iz dvanajstih držav, največji tovrstni sejem na jugu Avstrije pa bo obiskalo nad 90.000 obiskovalcev, med njimi tudi iz Slovenije in Italije. iz sosednje Slovenije in Furlanije-Julijanske krajine. Letošnji sejem je hkrati streha petim specialnim sejmom s poudarkom na zdavihi hiš oz. stanovanj, regijah užitka, modi, razkošju, domaćih živalih in zabavničnem parku. Tretjina razstavljalcev prihaja iz inozemstva, med njimi tudi iz Slovenije in Italije.

Celovško sejmišče
bo v soboto spet
oživelio in gostilo
74. jesenski sejem

Predsednik sejemske družbe Walter Dermuth je na predstavitveni tiskovni konferenci povedal, da je jesenski sejem v Celovcu »izložbeno okno gospodarstva« na prehodu iz poletja v jesen. Sejem povezuje mesto s podeželjem, za uspeh prireditve pa je ključnega pomena predvsem razpoloženje v gospodarstvu. Slednje da je dobro in se odraža v polni zasedenosti kapacetit jesenskega sejma ter v velikem zanimanju potrošnikov.

Na specialnem sejmu »Regije užitka« se bodo predstavile nove pokrajine, med njimi koroški regiji »Carnica Rož« z medom ter Podjuno z ajdo. O kakovosti izdelkov iz regij užitka se bodo obiskovalci sejma lahko prepricali v hali 1.

Vsi, ki zidajo hišo, se bodo lahko informirali (in kupili) v hali 3, v hali 5 pa bo na ogled vse za opremo stanovanja - od kuhanje, spalnice do opreme za dnevno sobo. Na sejmu bodo zastopani vse veletrgovine za dom in pohištvo, pa tudi nekateri proizvajalci iz inozemstva.

Gostuječa dežela na letosnjem jesenskem sejmu je Madžarska, seveda pa na sejmu ne bodo manjkala najboljša vina iz celotnega prostora Alpe-Jadrana, je poudaril poslovodja sejemske družbe »Koroški sejmi« Erich Hallegger. Sejem hišnih živali bo v hali 2, mlađinski sejem v hali 1. Najnovejši modni trendi bodo na ogled v hali 7, zanimiva pa bo nedvoumno tudi posebna razstava »Enjoy Luxus«, ki jo bodo obiskovalci lahko prvič uživali na tem sejmu.

Poslovodstvo sejma pa je pripravilo tudi tematske dneve: v torku bo dan seniorjev, v sredo bodo v središču pozornosti otroci, dnevno ob štirih popoldne pa vabi Delavska zbornica na »farant« s prostim vstopom. Jesenski sejem bo odprt dnevin od 9. do 18. ure, zabavni park pa od 10. do 2. ure zjutraj. Za vstopnino morajo odrasli odsteti šest evrov, otroci in najstniki do 15 leta dva evra. Mlađostniki do 18. leta plačajo tri evra. Družinska vstopnica stane 12 evrov, vstopnica za upokojence pa 4,50 evra.

Ivan Lukanc

ŠOLSTVO - Italijanska vlada včeraj sprejela odlok z vrsto ukrepov

Po novem tudi hitrejši disciplinski postopki proti »šolnikom-lenuhom«

Za Prodija so bili ukrepi nujni za zagotovitev urejenega začetka šolskega leta - Vrača se celodnevni pouk

RIM - Italijanska vlada je včeraj sprejela odlok z vrsto ukrepov, ki so bili po besedah premiera Romana Prodija nujni za zagotovitev urejenega začetka novega šolskega leta 2007-2008. Med glavnimi ukrepi, ki jih vsebuje omenjeni odlok, je pospešitev disciplinskih postopkov proti t.i. »šolnikom-lenuhom«, kot se jih je oprijel vzdevek, se pravi proti šolnikom, ki ne izpolnjujejo svojih dolžnosti, ki izostajajo od pouka oz. so krivi za prestopke proti dostojanstvu šole ali učencev. Trenutno taki disciplinski postopki po besedah ministra za šolstvo Giuseppeja Fioronija trajajo tudi več kot pol drugo leto, po novem pa bodo lahko trajali največ 120 dni. V slučaju suma, da je določen šolnik storil hudo dejanje, ga lahko ravnatelj ali deželni šolski ravnatelj tudi predhodno suspendira.

Druga novost je ponovna uvedba celodnevnega pouka v osnovnih šolah, ki bo trajal 40 ur tedensko vključno s časom za kosi. Z akcijskim načrtom bodo omogočili načrtovanje na podlagi zahtev teritorija, pri čemer bodo k sodelovanju povabili deželne in krajevne uprave. Cilj je tudi razširitev celodnevnega pouka na osnovne šole na jugu države, kjer je tak oblika pouka še vedno malo uveljavljena.

Novosti zadevajo tudi privatiste, ki želijo opraviti državni izpit. Slednji bodo morali prošnjo z navedbo izbrane občine in šole nasloviti na pristojni deželnemu šolski urad dotične dežele, ki bo potem odločil, kje lahko opravlja maturo. Poleg tega bodo na nižjih srednjih šolah ponovno uvedli oceno o prepustitvi dijakov tretjega letnika k maturi. Bolj kot strogosti je to stvar resnosti, je dejal minister Fioroni, spriča dejstva, da preko 40 odstotkov italijanskih nižjšolcev na državnem izpitu izdela z oceno zadostno.

Zadnja novost zadeva stroške za plačevanje tistih suplentov, ki bodo poklicani v službo, da nadomestijo šolnike na porodniškem dopustu. Doslej so bili ti stroški v breme šol, zdaj pa bo plačevanje suplentov prevzelo ministrstvo za gospodarstvo in finance.

Po mnenju ministra Fioronija bodo ti ukrepi omogočili, da bo novo šolsko leto steklo v znamenju večje gotovosti, šola pa bo morala po njegovih besedah postati resnejša. Premier Prodi, ki je včeraj na učenje in učitelje tudi naslovil poslanico ob začetku novega šolskega leta, pa je poudaril pomen izobraževanja v moderni državi. Šolniki in njihovo delo, je poudaril Prodi, so temeljnega pomena za zagotovitev uspešne in civilizirane prihodnosti.

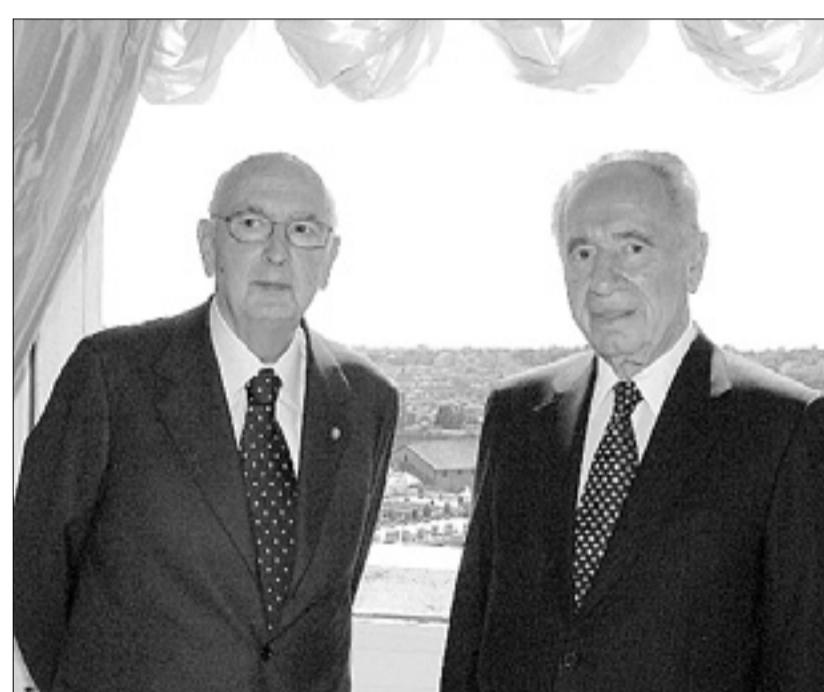
Za premiera
Prodija in ministra
Fioronija so
sprejeti ukrepi
nujni za
zagotovitev
urejenega začetka
novega šolskega
leta

ANSA

OBISK - Novi izraelski predsednik na prvem obisku v tujini

Peres: Odnosi med Italijo in Izraelom nikoli tako dobri

Predsednika Giorgio Napolitano in Šimon Peres

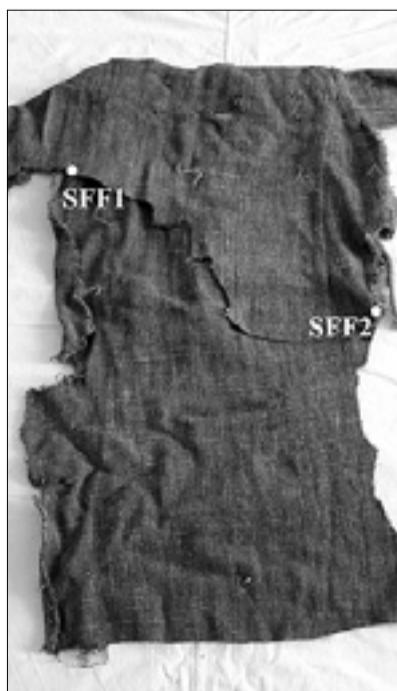
ANSA

RIM - Od včeraj se mudi na obisk v Rimu novi izraelski predsednik Šimon Peres. Gre za njegov prvi obisk na tujem, odkar je postal državni poglavar. Včeraj se je Peres sešel s predsednikom republike Giorgiom Napolitanom in z ministrskim predsednikom Romanom Prodim, danes pa ga bo v Vatikanu sprejel papež Benedikt XVI.

»Med Italijo in Izraelom obstaja resnično prijateljstvo: odnosi med našima državama niso bili nikoli tako dobrni kot s Prodijevim vladom,« je dejal Peres ob koncu dolgega pogovora z italijanskim premierom. S tem je očitno hotel odpraviti vsak dvom glede stanja bilateralnih odnosov, potem ko Prodi v nedavni izjavi dejal, da je za doseglo miru na Bližnjem vzhodu potrebno pridobiti sodelovanje ne le palestinskega predsednika Mahmuda Abasa, ampak tudi Hamasa. V središču pogovorov med Peresom in italijanskimi gostitelji so kaj-pak bile priprave na novembursko konferenco o bližnjevzhodnem vozlu v Washingtonu.

FIRENCE - Falzifikat v cerkvi sv. Križa

Kuta ni pripadala sv. Frančišku Asiškemu

FIRENCE - Pospeševalnik najmanjših delcev jedrskega laboratorija za preučevanje kulturnih dobrin (LABEC) iz Firenc je omogočil razkrinkanje zgodovinskega falzifikata. Gre za redovniško kuto, ki so jo doslej hranili v cerkvi sv. Križa v Firencah, češ da je pripadala sv. Frančišku Asiškemu. Datiranje s pomočjo ogljikovega izotopa ogljik 14 je namreč pokazalo, da je volna, iz katere je kuta narejena, vsaj 80 let premlada, da bi jo lahko nosil sv. Frančišek.

Analizo so izvedli na prošnjo frančiškanov iz Firenc. Zajela je še druga dva predmeta, ki naj bi po izročilu prav takipala sv. Frančišku. Gre za redovniško kuto in za blazino, ki ju hranijo v Cortoni. Radioaktivno datiranje je v tem primeru ugotovilo, da je starost obeh predmetov »pravšnjka«. Raziskavo so predstavili včeraj na znanstvenem simpoziju v Firencah.

ZARADI DOLGOV Trgovec je hlinil ugrabitev

PAVIA - Naposled se je izkazalo, da 37-letni trgovec Paolo Friggi iz Bereguardia pri mestu Pavia ni bil ugrabljen, pač pa da je hlinil ugrabitev. Kot smo svoj čas poročali, je moški izginil v pondeljek okrog 4. ure zjutraj, ko je bil namenjen v svoj bar s tobačno prodajalno v kraju Motta Visconti. Njegova mati je iz Friggijevega mobitela ob 4.20 dobitila sms sporočilo, da je sin ugrabljen in da ugrabitelji zahtevajo 500 tisoč evrov za njegov odkup.

Minilo noč pa je prišlo da nepričakovani razplet. Friggi je ustavil karabinersko izvidnico, rekoč, da je zbežal hudo delcem. Na poznejšem zaslišanju pa je priznal, da je vse skupaj sam insceniral, da bi se skušal rešiti okrog 700 tisoč evrov visokega dolga, ki si ga je nakopal z razkošnim življenjem. Dva dneva lažne ugrabitev je trgovec prezivel na neki zaščiteni kmetiji.

Včeraj zjutraj se je Friggi lahko vrnil domov k življenski partnerici, nekaj letni hčerki ter k staršem. Vse je prosil za odpuščanje. Moški tvega sodno prijavo zaradi hlinjene ugrabitev.

SRČNA KAP Umrl je showman Gigi Sabani

GIGI SABANI

RIM - Minuli torek je v poznih večernih urah umrl televizijski voditelj Gigi Sabani. Nahajal se je na domu sestre Isabelle v Rimu, ko ga je zadelo srčna kap. Star je bil 54 let. Kot je povedala sestra, ga je ves dan bolela leva roka in se je sploh počutil slabo. Okrog 20. ure ga je pregledal zdravnik. Menil je, da je Sabani le preutrujen. Dve uri pozneje pa mu je odpovedalo srce. Sabani je prvič nastopil na televiziji leta 1979. Uveljavil se je kot imitator, potem pa kot voditelj oddaj. Leta 1995 je bil vpoden v preiskavo o domnevnih spolnih izsjevanjih, ki ga je hudo prizadela.

Evropska centralna banka

5. septembra 2007

valute	evro	
	povprečni tečaj	5.09 4.09
ameriški dolar	1,3588	1,3580
japonski jen	157,11	156,84
kitajski juan	10,2585	10,2525
ruski rubel	34,9090	34,8980
danska krona	7,4489	7,4487
britanski funt	0,67600	0,67520
švedska krona	9,3948	9,3890
norveška krona	7,9105	7,9290
češka koruna	27,640	27,645
švicarski frank	1,6462	1,6466
estonska koruna	15,6466	15,6466
madžarski forint	255,75	255,67
poljski zlot	3,8225	3,8243
kanadski dolar	1,4329	1,4305
avstralski dolar	1,6553	1,6466
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,3248	3,3042
slovaška koruna	33,781	33,764
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,6987	0,6971
malteška lira	0,4293	0,4293
islandska koruna	87,87	88,40
turška lira	1,7717	1,7760
hrvaška kuna	7,3216	7,3210

Zadružna Kraška banka

5. septembra 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,3756	1,3474
britanski funt	0,6836	0,6679
švicarski frank	1,6696	1,6289
japonski jen	160,7610	152,9190
švedska koruna	9,6303	9,1697
avstralski dolar	1,6998	1,6281
kanadski dolar	1,4579	1,4024
danska krona	7,5917	7,3056
norveška koruna	8,1272	7,7307
madžarski forint	262,0617	249,2782
češka koruna	28,33612	26,95387
slovaška koruna	34,6081	32,9199
hrvaška kuna	7,50402	7,1379

Banca di Cividale

5. septembra 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,3790	1,3450
britanski funt	0,6862	0,6693
danska krona	7,561	7,375
kanadski dolar	1,4511	1,4154
japonski jen	159,68	155,75
švicarski frank	1,6707	1,6295
norveška koruna	8,020	7,822
švedska koruna	9,540	9,305
avstralski dolar	1,6772	1,6359
hrvaška kuna	7,57	7,03

Milanski borzni trg

5. septembra 2007

Indeks MIB 30:	-2,33	
delnica	cena €	var. %
ALITALIA	0,819	-1,05
ALLEANZA	9,28	-2,00
ATLANTIA	23,89	-1,44
BANCA ITALESE	16,8	-5,45
BANCO POPOLARE	17,67	-2,39
BPMS	4,565	-1,68
BPM	10,5	-3,45
CAPITALIA	6,795	-3,29
ENEL	7,35	-2,05
ENI	24,84	-1,39
FIAT	19,51	-3,80
FINMECCANICA	21,11	-2,90
GENERALI	29,74	-1,62
IFIL	7,17	-2,67
INTESA	5,385	-2,96
LOTTOMATICA	25,99	-2,88
LUXOTTICA	25,34	-1,55

SEMINAR ZA ŠOLNIKE - Včeraj na Opčinah predavanja za profesorje nižjih in višjih srednjih šol

Problemi pouka italijanščine na italijanskih šolah v Sloveniji

O tem je predaval Sergio Crasnich - Italijanščina se poučuje kot materni jezik, čeprav je populacija raznolika

Italijanščina se na šolah z italijanskim učnim jezikom v Sloveniji poučuje kot prvi oz. materni jezik, vendar iz tega izhajajoče metode poučevanja ne odgovarajo več precej spremenjeni narodnosti in v jezikovni sliki teh zavodov. Od tod težave in poskusi, da bi prišli do posodobitve učnih programov in didaktike. Tuji o tem je bil govor na včerajnjem prvem delovnem dnevu v okviru 42. jesenskega seminarja za slovenske šolnike v Italiji. Na Nižji srednji šoli Srečka Kosovela na Opčinah so se včeraj dopoldne zbrali profesorji nižjih in višjih srednjih šol, ki so imeli na voljo sedem ciljnih skupin. Ena od teh je bila namenjena profesorjem italijanščine, ki so prisluhnili Sergiu Crasnichu, svetovalcu Zavoda Republike Slovenije za šolstvo za italijanščino kot prvi jezik na italijanskih šolah v Sloveniji, ki je v okviru seminarja nastopil prvič.

Predavatelj je orisal kontekst, v katerem italijanske šole v Sloveniji delujejo, probleme, s katerimi se srečujejo pri poučevanju italijanščine in perspektive oz. možne rešitve. Šole z italijanskim učnim jezikom v Sloveniji delujejo v glavnem v mestnih jedrih Kopra, Izole in Pirana (z nekaterimi podružnicami v okolici) ter se delijo na otroške vrtce, osnovne šole (v Sloveniji osnovna šola traja devet let) in tri srednje šole (gre za zavode, enake našim višjim srednjim šolam, a s širimi leti trajanja namesto petih). V prvih desetletjih po drugi svetovni vojni so beležile znatno nazadovanje pri vpisih s posledičnim ukinjanjem oz. združevanjem šol, od 80. let prejšnjega stoletja naprej pa beležijo povečanje in utrditev števila vpisov, pri čemer je zaznavna prisotnost neitalijanskih učencev, ki prihajajo iz drugih jezikovnih okolij. Današnja slika kaže, kako je učencev iz popolnoma italijanskih družin malo, prevladujejo otroci iz narodnostno mešanih družin (slovensko-italijanskih ali pa, kjer en partner pripada italijanski narodnosti, drugi pa kaki drugi narodnosti iz bivše Jugoslavije) ali pa iz popolnoma neitalijanskih družin (slovenskih, hrvaških idr.). Kljub temu je italijanščina na teh šolah obravnavana kot materni jezik. Pouk italijanskega jezika zaradi tega obsega za tretjino več ur kot pouk slovenskega jezika (slednji je obravnavan kot drugi jezik), vendar ima Crasnich vtis, da te ure niso vedno najbolje izkorisčene. Čeprav učenci ne obvladujejo dobro italijanščine, uradni sistem ne predvideva tečajev prilaganja, to delajo šolniki na svojo roko. Prav tako ne upoštevajo obvladovanja jezika oz. jezikovnih kompetenc uradne izpitne preizkušnje ob koncu šolanja. Pri tem je Crasnich tudi predstavil vsebino izpitov italijanskega jezika za leto 2007.

Iz vsega tega izhaja želja po posodobitvi tako učnih programov kot didaktike. Pri ZRSŠ so že pripravili nekaj predlogov, ki pa jih mora še preučiti pristojni strokovni svet. Srž teh predlogov je poskus medpredmetnega sodelovanja, za splošno izboljšanje kompetenc na podlagi izkušenj v drugih evropskih, zlasti skandinavskih državah. Glede italijanskih šol se predlaga tudi analiza učnih programov, ki veljajo v Italiji. Potrebno bi bilo poskusiti ugotoviti način, kako poučevanje čim bolj približati dejanskim kompetencam učenca.

Ob vsem povedanem se človeku kar vsiljuje misel, da marsikaj, kar je predavatelj povedal o italijanščini na italijanskih šolah v Sloveniji, velja tudi za vprašanje poučevanja slovenščine na slovenskih šolah v Italiji, saj se oba sistema po Crasnichih besedah zrcalita. Vendar je predavatelj pri tem prepričan, da čeprav ni bila doslej opravljena nobena primerjalna raziskava, bi učenci slovenskih šol v Italiji opravili izpit iz italijanščine bolje od učencev italijanskih šol v Sloveniji.

Ivan Žerjal

Predavanje Sergia Crasnicha je bilo namenjeno profesorjem italijanščine na naših šolah

KROMA

SEMINAR ZA ŠOLNIKE - Učbeniki za slovenščino in zgodovino

Novosti slovenskih založb

Razstava učbenikov, delovnih zvezkov in drugega gradiva je naletela na precejšnje zanimanje

Včerajšnji prvi delovni dan v okviru 42. jesenskega seminarja za slovenske šolnike v Italiji je dal profesorjem nižjih in višjih srednjih šol priložnost, da se seznanijo z novostmi slovenskih založb na področju učbenikov slovenskega jezika in literature, pa tudi zgodovine. Menda se je prvič zgodilo, da so nekatere slovenske založbe poskrbele za razstavo svojih najnovejših publikacij (na sliki KROMA), ki je naletela na precejšnje zanimanje naših šolnikov, za kar smo se prepričali tako pri slednjih kot pri predstavnikih založb. Na ogled so bile knjige, učbeniki in delovni zvezki Državne založbe Slovenije, Mladinske knjige ter založb Modrijan, Obzorja in Ro-

kus Klett. Pa ni šlo samo za knjige, saj so si profesorji lahko ogledali tudi razstavljene zgoščenke in avdiovizualno gradivo, poleg tega so jih predstavniki založb v dveh skupinah (enii za profesorje nižjih, drugi pa za profesorje višjih srednjih šol) tudi bolj poglobljeno seznanili z novimi učbeniki s pomočjo predavanj in delavnic.

Poleg predstavitve novosti slovenskih založb in skupine, posvečene italijanščini kot prvemu jeziku na italijanskih šolah v Sloveniji, o kateri poročamo na drugem mestu, je bilo včeraj na NSŠ Srečka Kosovela predavanja za vzgojitelje, na OŠ Franceta Bevka pa predavanja za učitelje. Z jutrišnjim dnem se bo 42. jesenski seminar za slovenske šolnike v Italiji tudi zaključil. (iz)

in preverjanja znanja, vrednotenja zmožnosti govora pri pouku angleščine, glasbenih podob, spodbujanja sprememb v šolah in retorike za pedagoške delavce.

Danes se bo seminar nadaljeval v Gorici, kjer se bodo v prostorih Osnovne šole Otona Župančiča ob 9. uri zbrali vzgojitelji in učitelji iz vrtcev in osnovnih šol z Gorinskega in iz Benečije. Jutri pa se bo seminar vrnil na Općine, kjer bodo, vedno z začetkom ob 9. uri, na NSS Srečka Kosovela predavanja za vzgojitelje, na OŠ Franceta Bevka pa predavanja za učitelje. Z jutrišnjim dnem se bo 42. jesenski seminar za slovenske šolnike v Italiji tudi zaključil. (iz)

Srečanje Slovenske komponente LD

Deželna skupščina slovenske komponente Levih demokratov se bo sestala v petek, 7. septembra, ob 20.30, na sedežu Društva SKD Igo Gruden v Nabrežini (Nabrežina, 89). Govor bo o Demokratični stranki ter o volitvah državnega in deželnega tajnika. Uvodno poročilo bo podal deželni koordinator SKLD Igor Dolenc. Na srečanju bo prisoten podstojnik v italijanski vladi Miloš Budin.

Nov župnik pri Sv. Jakobu

Šentjakobsko župnijo je prevzel 50-letni Roberto Rosa, ki bo nasledil msgr. Mariu Pencu. Slednji jo je vodil od 1. januarja 1983. Roberto Rosa je po rodu iz Milj in je nazadnje služboval v župniji sv. Terezije Deteta Jezusa v Ul. Matteotti, bil je tudi dekan pri Sv. Vincenciju. Istočasno je škof Evgen Ravignani imenoval redovnika evharističnega Giuseppe Bortolata za župnika v cerkvi sv. Marka Evangelista ter duhovnika Pao-la Iannacconeja za župnijske upravitelj v župniji sv. Terezije Deteta Jezusa. Iannaccone je direktor središča mladinske pastorale in sodirektor župnijskega tednika Vita Nuova.

Povzročila škodo in zbežala

Ko so mestni redarji ustavili, je vneto zatrjevala, da sploh ni kriva tega, kar ji očitajo. Nedolžnost je prisegala na svojih otrocih. Vendar se je izkazalo, da otrok sploh nima in na koncu, ko so prišle priče in ko so ji postregli z dokazi, je priznala, da je odgovorna za škodo na avtomobilu, ki je bil parkiran v Ul. Reni. Avtomobilista, 75-letna Tržačanka, je med vzvratno vožnjo, ko je s svojim peugeotom zapuščala parkirno mesto v Ul. Reni, nekajkrat udarila v sosednjo škodo Octavia, ter mirno odpeljala. Njeni pocetje pa je opazil neki zaprtežni stražnik, zabeležil si je registrsko tablico in obvestil mestno policijo. Agenti so jo začeli iskati bodisi v bližini stanovanja kot v sosednjih ulicah. Ko se je okrog polnoči naposled le pričakala, so jo takoj ustavili. Brez potrebe si je nakopala skoraj 300 evrov globi: 39 evrov bo morala plačati zaradi nekorektnega manevra, 259 evrov pa za to, ker je zbežala.

Prosil za politično zatočišče

Predvčerajšnjim popoldne je podčastnik mestne policije doživel neobičajno srečanje: v Ul. Rossini ga je ustavil okrog 30 let star moški in mu v slabih angleščini skušal razložiti, da je turški državljan kurdske narodnosti in da bi rad zaprosil za politično zatočišče v Italiji. Neznanca so najprej odpeljali v urad sodne policije, kjer so na podlagi prstnih odlösov preverili, ali je že imel opravka s pravico, bodisi v Italiji kot v tujini. Zatem so ga pospremili v inštitut Teresiano v Istrski ulici, kjer so mu nudili oskrbo in kjer je prebil noč. Kot veleva zakon je bil pod stalno kontrolo, včeraj zjutraj pa so ga izročili agentom na kvesturi, kjer so imeli na razpolago prevajalca.

Omejitve na cesti za Gročano

Ob vaški šagi v Gročani bodo od 7. do 9. septembra uveli omejitve na pokrajski cesti za vas, in sicer enosmerno izmenično vožnjo ter prepoved parkiranja na obeh straneh poti. Hitrost pa ne bo smela presegati 30 km na uro.

Popravek

Včerajšnji članek o zborovanju v Ljudskem domu v Trebišah se je vrinila neljuba napaka. Računalniški skratelj jo je tako zagadel, da je odvetnik Robi Corbo postal orbo. Prizadetemu in bralcem se opravičujemo.

Popravek

V šolskih vesteh smo obvestilo didaktičnega ravnateljstva pri Sv. Ivanu prisipi ravnateljstvu pri Sv. Jakobu. Vsekakor smo napako v obvestilih že odpravili!

PROSEK - Poslopje osnovne šole Augusta Černigoja

Sedemkrat prepleskani pritlični prostori osnovne šole

V prvem in drugem nadstropju pa oluščen omet, razpoke in poškodovana stranišča

Šole v tržaški občini niso vse enake. Vsaj kar se pleskanja prostorov tiče, ne. Medtem ko so morali starši otrok bazovske osnovne šole Primoz Trubarja - kot leto prej starši učencev trebenske šole - kar sami prepleskati učilnice, da bodo prihodnji teden z novo svežino sprejele prihod domačih osnovnošolcev, so pritlične prostore osnovne šole Avgusta Černigoja na Proseku prepleskali delavci podjetja, ki mu je tržaška občinska uprava poverila dela na šoli. A teh prostrov niso prepleskali enkrat samkrat, temveč kar... sedemkrat (!).

Vhod, veža, jedilnica in hodnik so bili včeraj svetlo zelenkaste barve, do konca preteklega tedna pa so imeli drugačen, bolj turoben videz. Delavci so bili namreč pobarvali zidove (- do višine nekaj več kot dveh metrov) s temno antracitno sivo barvo. Vhod je bil bolj podoben temnici za razvijanje filmov, kot pa primerno svetlemu šolskemu prostoru.

Ko je pretekli petek tržaški občinski svetnik Levih demokratov Stefano Učmar obiskal šolo, da bi preveril potek obnovitvenih del, je ob pogledu na tisto sivo temino presenečeno obstal. Takoj je posegel pri pristojnem občinskem uradu za javna dela, zatem še pri županu Robertu Dipiazzi. V eni uri mu je telefonsko uspelo prepričati občinske upravitelje, da gre šolske prostore počesarati v primernejših svetlih tonih.

Potem ko so bili delavci pritličje poprej že trikrat prepleskali z antracitno barvo, da se je le-ta primerno »priješla«, so morali zidove četrtič prebarvati z belo, da bi najprej omilili učinok temne barve, zatem pa še - petič - s svetlo zeleno barvo. Toda: nastala zelenkasta barva se ni ujemala s predhodno temno, vojaško zeleno barvo zidov na hodniku. Zato je bilo potrebno zidove še dvakrat prepleskati, da so postali vsi lepo svetlo zeleni.

Kdo je naročil pleskanje sivo antracitno barvo, ostaja tajnost. Nobena skrivnost pa ni, da je stal poseg »nekoliko več« od predvidenega (in mnogo, mnogo več od udarniškega pleskanja na bazovski šoli...)

Ampak: sedanji lepi videz pritličja proseške osnovne šole naj ne vara. Prvo in drugo nadstropje ponujata povsem drugačno, bolj klavrnino podobo. Okrepljena ekipa čistilk si sicer od pondeljka dalje pridno prizadeva, da bi bile učilnice in drugi šolski prostori do začetka pouka pripravljeni lepo sprejeti.

ti učence in učitelje, a kaj ko razpok po zidovih in po stropu ter oluščenega ometa ni mogoče kar tako »počistiti«...

Stranišča v prvem nadstropju so pod vsako kritiko. Nekatera vrata imajo razbite kljuke; na drugih kljuk sploh ni, se pa namesto njih odpirajo luknje v vratihi, skozi katera je možno pokucati v stranišče. Na tleh se ponekod nahajajo kupi ometa; grelci so nevarno zarjaveli. Slačilnica na drugem koncu hodnika sodi v tretji, ne pa v razviti svet.

V drugem nadstropju je morda le za spoznanje bolje. Ob lepem vremenu. Kajti ob deževnem začne voda s stropa pronicati v stranišča. V domala vsaki učilnici je mogoče na zidovih opaziti razpoke; v zadnji (od stopnišča levo) se razpoka razteza po stropu. Verjetno ne bi bilo napak, da bi si občinski tehnički vzeli čas za ogled teh razpok...

Madeži po zidovih in stropu pričajo, da gornji prostori že dolga desetletja niso bili prepleskani. Po mnenju gospe, ki je konec šestdesetih let obiskovala proseško osnovno šolo, niso bile učilnice od takrat še prepleskane...

V take prostore se bodo v sredo vselili učenci proseške osnovne šole in njihovi učitelji

Korajno!

Zgoraj: »urejenost« stranišč; spodaj: »slačilnica« (detajl)

DIJASKI DOM - Delavnica Glasbene matice za najmlajše

Igrivo uvajanje v glasbeni svet

Udeleženci poletne delavnice pojejo, plešejo in spoznavajo Orffova glasbila - V petek popoldne bodo na zaključni prireditvi dokazali, da so se marsičesa naučili

KROMA

V delavnici združujejo koristno z zabavnim

»Pripravljeni ... Triii, štiiiri...« Najprej zadonijo tamburine s kraguljčki, nato marakasi, nazadnje še ksilofoni. Ob ritmičnem ploskanju in simpatični plesni koreografiji pa se nato oglasi šzborček krepkih dečkov, ki zapoja znano belokranjsko kolo »Fruške, jabuke, slive, mene voli IVE...«. Petje, ples in spoznavanje t.i. Orffovih glasbil, se pravi ritmičnih in melodičnih enostavnih instrumentov kot so na primer boben, palčke, ropotulje, ksilofon in zvončki, oblikujejo jutranje aktivnosti malih udeležencev poletne glasbene delavnice, ki jo že vrsto let prireja Glasbena matica. V Dijaškem domu Srečka Kosovela je v ponedeljek, 3. septembra, zaživelia še dodatna, kreativna otroška dejavnost, ki vsakodnevno združuje skupino skoraj dvajsetih otrok med 5. in 8. letom. Zanje skrbijo vestne vzgojiteljice Jana Drasic (petje), Jelka Bogatec (ples oziroma razgibavanje), Daša Stanič in pa koordinatorka Andrejka Možina (glasba).

Vsek dan je za male udeležence nadvse zanimiv. Jutro je - kot rečeno - posvečeno spoznavanju glasbe in ustvarjalnemu izražanju ob petju in plesu ter obenem razvijanju posluha in ritma. Vzgojiteljice so si za enotedenško delavnico zamislile uresničitev pravega glasbenega spektakla, ki bo otroke ob melodijah narodnih pesmi

pospremil na popotovanje skozi slovenske dežele. Po malici in kosilu je seveda tudi čas za počitek in za razbremenilno igro, skozi katero otroci še dodatno vzljudbijo instrumente. Vse je namreč zanje novo in privlačno, na vse lahko poskusijo zaigrati in tako se izživljajo na primer s španskimi kastanjetami in mehiškimi marakasi. V popoldanskem delu delavnice pa pobliže spoznavajo glasbene instrumente in pravzaprav razvijajo svoj glasbeni okus. Vsak dan jih namreč po kosilu obiščejo glasbeni izvedenci, profesorji na Glasbeni matici, ki jim predstavijo posamezna glasbila. V ponedeljek sta bila na vrsti Beatrice Zonta in Marko Feri, ki sta malim poslušalcem prikazala glas klavirja oziroma kitare, v torek pa sta jih Erika Slama in Jagoda Kjuder uvedli v igranje flavte oziroma violine.

Ob zaključku glasbenega tedna, t.j. v petek, 7. septembra, bodo otroci ob 16. uri staršem, sorodnikom in prijateljem prikazali, česa vsega so se naučili v glasbenoobarvanem tednu. Tovrstne dejavnosti so resda dobrodoše, saj razvijajo otrokove sposobnosti in jih nenačudnje spodbujajo k vpisu v glasbeno šolo. Kdo ve, morda se med temi naddebudnimi muzikanti skriva celo kak sodobni Mozart ... (sas)

MANIFESTACIJA

V-Day tudi v Trstu

V soboto se bo v Trstu, tako kot v številnih italijanskih mestih in marsikje v tujini, odvijala manifestacija z barvitim imenom Vaffanculo Day (ali na kratko Vaffa Day, še krajše pa V-Day). Pobudo si je zamisliš Beppe Grillo, znani italijanski komik in pobudnik številnih civilnih bojev proti »nedotakljivim palačam« oziroma proti nepravinstonim, ki jih vsljujejo vrhovi italijanskega gospodarsko-političnega sistema.

Namen pobude je spodbudit državljanški čut prebivalstva. Po vsej Italiji bodo namreč zbirali podpise v podporo ljudskemu zakonskemu predlogu z naslovom »Reforma volilnega zakona za poslansko zbornico in senat v zvezi s kriteriji kandidiranja in izvolitve«, ki predstavlja 3 točke. Po zakonskem predlogu ne bi mogli kandidirati italijanski državljanji, ki so bili zaradi katerekoli kršitve dokončno obsojeni. V parlamentu je danes 25 takih primerov. Dokument nadalje predvideva ormejitev, po kateri bi parlamentarci lahko opravili samo dve zakonodajni dobi, ob koncu pa predlagajo uporabo preferenc, saj je s sedanjim volilnim sistemom državljanom onemogočeno, da bi izbirali kandidate. Slednje vnaprej določajo tajništva strank.

Tržaški V-Day se bo odvijal na Borznom trgu, kjer bodo zbirali podpise med 10. in 13. uro ter ob 16. ure dalje. Ob 17. uri naj bi se odvijalo kolesarjenje po mestnem središču, ob 18.30 pa bo prislo do internetne povezave z ostalimi italijanskimi trgi, kjer bodo potekale tovrstne manifestacije.

Grillo je pobudo predstavil pred meseci (med drugim tudi na obisku v Evropskem parlamentu), in sicer s temi besedami: »V-Day bo 8. septembra. Spomnili se bomo, da se po letu 1943 nič ni spremenilo. Včeraj smo imeli kralja, ki je bežal in pustil državo v razsulu, danes imamo politike, ki so zaprti v svojih palačah in se poglabljajo v "kulturne" probleme.« K pobudi je do sinoči, s pomočjo spletne vpisovalnje, pristopilo skoraj 200 tisoč ljudi. Spletni dnevnik www.beppegrillo.it redno izpostavlja kočljive teme s političnega in ekonomskoga področja, pri tem pa pogosto prehiti državne medije. S časom se je okoli karizmatičnega lika iz Genove razvilo pravo gibanje s skupinami. Prijateljev Beppeja Grilla, ki po vsej Italiji raziskujejo raznovrstne teme.

PRA PROT IN BOŽJE POLJE - »Neznani mazači« spet na delu

Oskrunili spomenik in pomazali cestno tablo

Predsednik zahodnokraškega rajonskega sveta Rupel pozval sile javnega reda k večji pozornosti

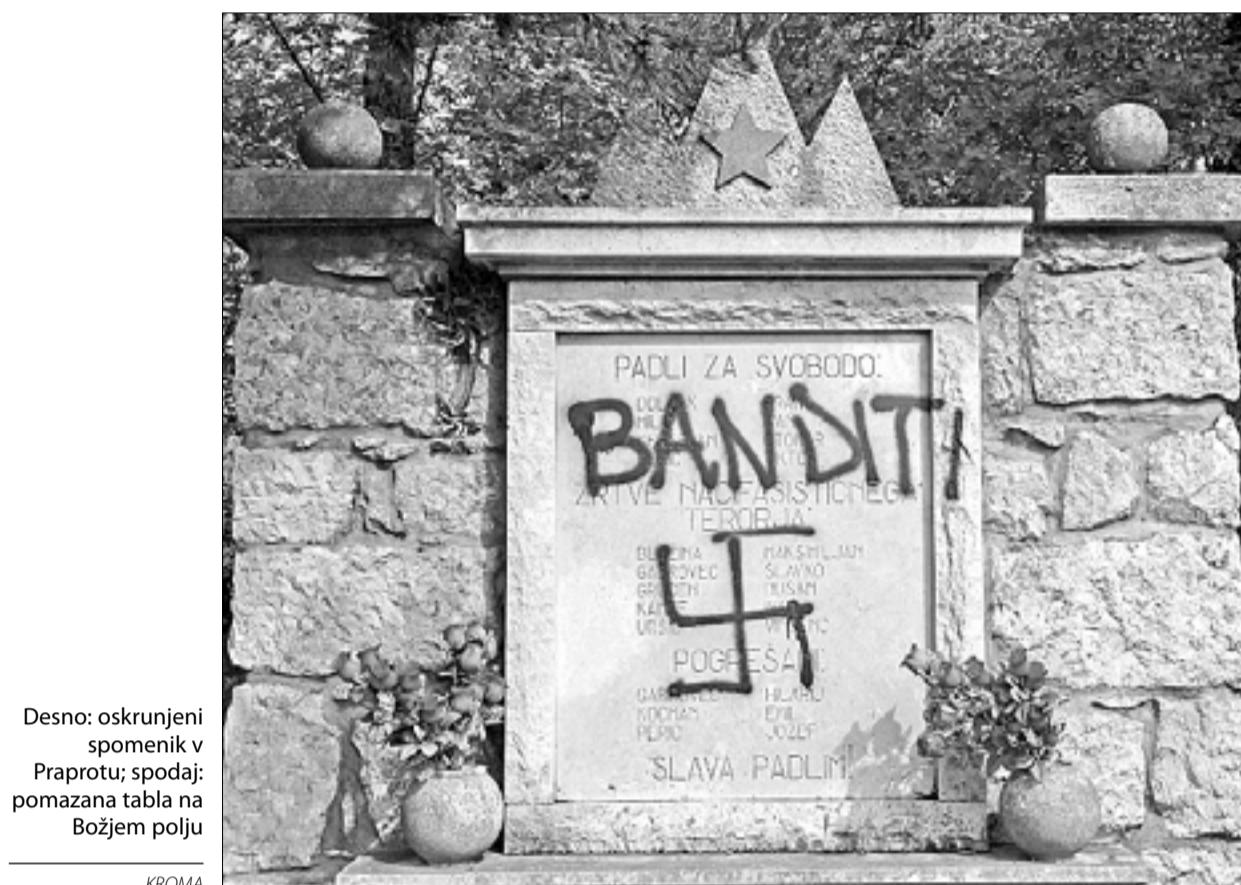
Kras je bil v preteklih dneh spet priorišče mazačkega pohoda »neznanc«, za katere pa je dokaj preprosto ugotoviti, iz katerih logov prihajajo. V Praproto so se s razpršilcem znesli nad vaškim spomenikom padlim v narodno-svobodilnem boju. Na ploščo z imeni padlih za svobodo, žrtev nacifašističnega terora in pogrešanih, so se »podpisali« z besedo, s katero so italijanski fašisti med drugo svetovno vojno zaničljivo označevali partizane - banditi. Psovko so podkrepili z nacističnim klukastim krizem.

Ko so domačini opazili oskrunjeni spomenik, so takoj obvestili policijo. Čiščenje črne barve verjetno ne bo enostavno, ker je prekrila imena, ki so vklesana v kamen, in bo treba veliko potrežljivosti in pozornosti, da ne poškodujejo imen.

V Božjem polju pa so podobno pomazali tablo z dvojezičnim imenom vasi ob vhodu na Božje polje obvestili predsednika zahodnokraškega rajonskega sveta Bruna Rupla. Ta je po ogledu opozoril karabinjerje na nedavno vandalsko dejanje na proseškem spomeniku padlim v NOB. Konec preteklega tedna so namreč neznanci razmetali marmornate vase in cvetje ob vznožju spominske plošče z imeni padlih ter eno od vaz tudi odnesli.

Predsednik Rupel je ocenil, da gre za stopnjevanje narodnostne mržnje na Krasu, in pozval sile javnega reda, naj v naslednjih dneh - predvsem ob bližnji proslavi obletnice ustrelitve Bazoviških junakov - poostrojijo nadzor nad kraškim ozemljem, in to predvsem v nočnih urah. Očitno je, da se sovraštvo desničarjev do naše narodnostne skupnosti in do vsega, kar je z njim povezano, še vedno ni uneslo in ob raznih priložnostih spet pride na dan. Tokrat so desničarje morda spodbudile najnovješte polemike okrog ustanovitve občine na Krasu.

Žal že desetletja pišemo o oskrjenih spomenikih in obeležjih po naših vaseh, v mestu ter njegovih okolic, priznali niso niti svetišča na Tabru. Zaenkrat pa še nismo imeli tega zadoščenja, da bi tudi zapisali imena skrnilcev, čeprav ni nobenega dvoma, iz katerih krovov prihajajo.

OPĆINE - Rajonski svet za vzhodni Kras

Na seji odmevi na »odcepitev«

Možnost ustanovitve samostojne upravne enote na Krasu je odjeknila na torkovi seji vzhodnokraškega rajonskega sveta na Općinah. Predsednik Marko Milkovič jo je omenil v uvodnem poročilu, ko se je obregnil ob pisanje tržaškega italijanskega dnevnika. Časopis ga je »pričkal« kot enega od glavnih pobudnikov srečanja v trebenškem Ljudskem domu, kar pa ne odgovarja realnosti, je poudaril Milkovič.

Predsednik je sicer potrdil, da se je udeležil prvega srečanja skupine občanov, ker je bil nanj povabljen, in njegova prisotnost je bila izključno osebnega značaja. Takrat je posegel in orisal splošne probleme kraškega ozemlja, »o katerih vzhodnokraški rajonski svet razpravlja dejansko na vsaki seji«, je podčrtal. »Besedilo je bilo nato, ne da bi za to vedel, takoj poslano tržaškemu italijanskemu dnevniku,

kar je dalo v naslednjih dneh povod za razna podobna citiranja,« je pojasnil Marko Milkovič.

Rajonski svetniki Nacionalnega zaveznštva so med sejo večkrat napadli predsednika prav zaradi njegove prisotnosti na srečanjih v Trebčah. Med vsemi je bil najbolj razvnet načelnik skupine Franco Guerra, pridružil pa se mu je tudi svetnik Axel Bloch. Vsi njuni posegi pa niso imeli nobene posledice.

Prav tako brezpredmetni so bili poskusi svetniške skupine Nacionalnega zaveznštva, da bi z odhodom iz dvorane izsilili prekinitev seje zaradi neslepčnosti. Guerri in Blochu se je pridružila še tretja svetnica Meniove stranke Clotilde Poggi-Bevazzano, ne pa svetniki Forze Italia in Dipiazzove liste, ki so ostali v dvorani in tako preprečili namero Nacionalnega zaveznštva.

O poteku rajonske seje bomo še poročali.

STALIŠČE - Fabio Omero (Levi demokrati)

Openska občina

»Raje enotni rajon, ki bi se povezel z okoliškimi občinami«

Načelnik svetniške skupine Levih demokratov v tržaškem občinskem svetu Fabio Omero je včeraj v tiskovnem sporočilu iznesel stališče o »kraški odcepitvi«. Vsakih petnajst let postane aktualno govoriti o openski občini. Občani, ki jih mestna uprava zanemara, ustanovijo odbore in zbirajo podpise za odcepitev, je zapisal.

»Sedanji val pa se kaže kot protislovje trenda o združevanju občin, ki naj bi prišlo do znižanju javnih stroškov,« je poudaril. Zadnji deželni zakoni o javnih upravah in o urbanističnem načrtovanju spodbujajo prav občine, ki se združijo v tako imenovane enote za ozemeljski razvoj (Aster). Te naj bi imele za cilj opravljanje javnih del, upravljanje in zaščito ozemlja ter organizacijo javnih servisov.

Podobno je Trstu ponujena možnost ustanovitve metropolitanske občine.

Omero je priznal, da je tržaška občina vsa ta leta zanemarjala predmestja, z izjemo Naselja sv. Sergija, v

katerem ima Nacionalno zaveznštvo velik rezervoar svojih glasov. Prav zato so Levi demokrati predstavili predlog reforme, po kateri naj bi bila rajonskim svetom priznana večja avtonomija odločanja, tudi pri finančnih zadevah.

Tako stališče je v nasprotju z vse-državnimi navodili, po katerih bi morali v mestih z manj kot 250 tisoč prebivalci ukiniti rajonske svete. Deželne usmeritve pa priznavajo funkcije teh institucij, tudi v okviru zakona za zaščito Slovencev v Italiji, a si po eni strani prizadevajo za znižanje števila rajonskih svetov, istočasno pa tudi za povečanje njihove oblasti.

Načelnik svetniške skupine Levih demokratov Omero je ob koncu nakazal možno rešitev: ustanovite enotnega kraškega rajonskega sveta, ki naj bi se skupno z drugimi okoliškimi občinami povezel v enoto za ozemeljski razvoj (Aster), da bi na ta način zadostil potrebam kraškega ozemlja in tu živih ljudi.

UNIVERZA - Tečaj

Z matematiko o učinkih plinskega terminala

Obstajajo matematični napovedovalni modeli, prek katerih bi lahko opravili uspešne simulacije o onesnaževanju in o razširjenosti onesnažujočih snovi v okolju, ki bi jih povzročil morebiten uplinjevalnik v Tržaškem zalivu. Nekaj simulacij je bilo sicer že opravljenih, vendar niso bile dovolj podrobne in bi morali zato uporabljati tridimenzionalne modele.

To nam je povedal docent na tržaški univerzi in izvedenec na tem področju Vincenzo Armenio ob robu tridnevnega strokovnega tečaja o nastanku in evoluciji onesnažujočih delcev (se zlasti vezanih na industrijske dejavnosti), ki se je začel včeraj in se bo zaključil danes v dvorani Bachelet na tržaški univerzi. Tečaj je v angleškem jeziku in ga prirejajo univeritetni center CIGRA (ki združuje devet univerzitetnih oddelkov), oddelek mehanskega inženirstva na univerzi v Eindhovnu in mednarodni center za teoretsko fiziko Abdus Salam v Miramaru (ICTP). Pobuda je mednarodnega značaja in jo vodijo Armenio, prof. J.C.M. Kuerten iz Eindhovna in direktor ICTP Katepalli Sreenivasan.

Armenio vsekakor ni želel razpravljati o tem, ali je uplinjevalnik potreben ali ne, kot tudi ni poglabljal vprašanja onesnaževanja, ki ga v Trstu povzročajo skedenjska železarna ali druge industrijske obrati. »To ni v moji pristojnosti, zato morajo o tem odločati občani in politične sile,« je povedal Armenio in dodal, da pa izvedenci lahko nudijo pomoč pri izbiri tehničke za podrobnejše in bolj učinkovite analize onesnaževanja oz. onesnaženosti okolja. Tečaj je pač namenjen okrog 40 raziskovalcem z raznih evropskih (in seveda tudi italijanskih) univerz in raziskovalnih centrov, ki te dni poglabljajo industrijsko onesnaževanje, prisotnost prašnih delcev PM10 v zraku in v morju, stopnjo strupenosti snovi in nasploh matematične modeli glede premikanja delcev v okolju in povezane problematike. Cilj pobude je v tem smislu nuditi raziskovalcem informacije o najnovješji matematični metodologiji glede napovedovalnih modelov na tem področju. O tem poroča pet predavatelj iz ZDA in Evrope, bolj kot na onesnažujočih dejavnikih pa je poudarek na samih onesnažujočih snovih in na tem, kako se razpršijo v zraku in v vodi.

Če se povrnemo k uplinjevalniku, bi učinkovita simulacija potrebovala več analiz, ker je več povezanih faktorjev, od kemičnega do biološkega. Zdaj smo vsekakor v fazi, ko bi lahko prek matematičnih modelov oziroma simulacij ugotovili, kod bi se premikali klor ali druge sorodne snovi, je dodal Armenio. Nekaj simulacij je bilo že opravljenih, toda zahtevajo - vsaj tiste, s katerimi je Armenio seznanjen - bolj poglobljeno analizo prek tridimenzionalnega matematičnega modela. Drugače je težko napovedovati stopnjo onesnaženosti, ki bi jo povzročil industrijski obrat, kot tudi morebitno razpršitev onesnažujočih snovi, ki so očitno vezane na morske tokove oziroma na vremenske razmere. (A.G.)

TRŽAŠKA KNJIGARNA - Včeraj odprli razstavo

Annamaria Ducaton in njen ustvarjanje tokrat posvečeno srcu

V galeriji Tržaške knjigарне so sinoči odprli razstavo Srce - Cuore tržaške slikarke Annamarie Ducaton. Umetnico je predstavil likovni kritik, pesnik in novinar Jurij Paljk, s svojo prisotnostjo pa je slikarko počastil tudi generalni konzul Republike Slovenije v Trstu Jože Šušmelj. Razstava Srce - Cuore, ki bo v galeriji TK na ogled do 29. septembra, pa ni edina zbirka Ducatonove, ki jo je v teh dneh moč videti v Trstu. V galeriji Rettori Tribbio 2 so namreč v soboto otvorili njen razstavo, ki nosi naslov Il giardino del cuore.

Umetnica, ki se ima za Tržačanko brez meja in ki je od vedno pozorna na slovensko stvarnost na našem mestu, je obe razstavi posvetila srcu. V galeriji Tržaške knjigарne razstavlja platna in poslikane krožnice, na katerih prevladvajo rdeča barva. Jurij Paljk je naglasil dejstvo, da je njen slikanje strastno, pri tem pa uporablja veliko naravnih elementov, denimo mivko ali pesek. Njena umetnost pa je tudi in prevsem krik bolečine ob boleči življenjski preizkušnji, ki jo je doletela pred kratkim. Laskave besede je o umetnici in njenem opusu izrekel tudi konzul Šušmelj, ki je v svojem nagovoru poudaril umetniške vrline, ki zaznamujejo Annamario Ducaton in njen ustvarjanje.

Kot se spodobi, gresta dobra umetnost in dobra glasba seveda skupaj. Ob razstavi Annamarie Ducaton bosta v galeriji TK na sporednu tudi dva glasbena koncerta. Nasledno sredo (19. septembra) se bo ob 18. uri predstavila harfistka Tadeja Kralj, teden dni kasneje pa kitarist Ivan Semenzato. Zaključni koncert ciklusa Attorno al cuore/Okrug srca bo na sporednu v cerkvi Rožnovske Matere božje (Chiesa B. V. Del Rosario), in sicer v petek, 28. septembra ob 20.30. (ps)

Na zgornji sliki
Ducatonova v
galeriji Rettori
Tribbio, spodaj pa
včerajšnjo
otvoritev razstave
v Tržaški knjigarni

KROMA

POKRAJINA - Urad za delo

V ponedeljek in torek sprejemanje prijav za mesta šolskih sodelavcev na slovenskih šolah

Na pokrajinskem uradu za delo na stopnišču Scala dei Cappuccini 1 bodo v ponedeljek, 10. septembra, od 9.30 do 12.30 in od 15. ure do 16.30 ter v torek, 11. septembra, od 9.30 do 12.30 sprejemali prijave za podelitev vrste službenih mest za šolske sodelavce kategorije A na raznih šolah s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem.

Tako so na območju Didaktičnega ravnateljstva Općine razpoložljiva tri mesta: eno po 36 ur tedensko do 31. avgusta 2008, dve pa po 18 ur tedensko do 30. junija 2008. Na območju Didaktičnega ravnateljstva Nabrežina je razpoložljivih pet mest: dve po 36 ur tedensko do 31. avgusta 2008, eno po 18 ur tedensko do 30. junija 2008 in dve po 15 ur tedensko do istega datuma. Na območju Didaktičnega ravnateljstva Sv. Ivan so razpoložljiva štiri mesta: dve po 36 ur tedensko do 30. junija 2008 ter eno po 24 ur in eno po 18 ur tedensko do istega datuma. Prav tako do 30. junija 2008 sta delovni mesti, razpoložljivi na območju Didaktičnega ravnateljstva Dolina: eno je po 36, drugo pa po 20 ur tedensko. Na

Nižji srednji šoli Sv. Cirila in Metoda pri Sv. Ivanu je, vedno do 30. junija 2008, na razpolago eno delovno mesto po 36 ur tedensko, prav tako je eno takto mesto do istega datuma na razpolago na NSŠ Šrečka Kosovela na Općinah. Na Trgovskem tehničnem zavodu Žige Zoisa je do 30. junija 2008 na razpolago eno mesto po šest ur tedensko, ki se lahko usklajujejo z 18 tedenskimi urami mesta, ki je kot že omenjeno na razpolago na svetoivanškem didaktičnem ravnateljstvu. Na Poklicnem zavodu Jožefa Stefana pa sta na razpolago dve mesti po 18 ur tedensko: eno je do 30. junija 2008, drugo pa do 22. decembra letos.

Kandidati, ki se želijo prijaviti, morajo imeti s seboj osebni dokument, obrazec ISEE in v primeru uveljavljanja statusa brezposelnega potrdilo o razpoložljivosti. Pogoj, ki se zahtevajo za podelitev omenjenih delovnih mest, so tisti, ki veljajo za sprejemanje v javno upravo. Med temi je potrdilo o opravljenem obveznem šolanju (nižji srednji šoli) oz. enakovredna diploma, če se je kandidat šolal v tujini.

BAZOVICA 2007 - Danes

Spominska svečanost na pokopališču pri Sv. Ani

S spominsko svečanostjo na pokopališču pri Sv. Ani se bo danes dopoldne začel niz pobud in prireditvev počastitev 77-letnice ustrelitve bazoviških junakov, ki jih pod skupnim imenom Bazovica 2007 prireja Odbor za proslavo bazoviških junakov pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu. Slovesnost bo kot vselej potekala na dan ustrelitve Bidovca, Marušča, Miloša in Valenčiča. Zbirališče bo ob 10.45 pred glavnim vhodom pokopališča. Od tod bo ob 11. uri krenila povorka do spomenika štirim junakom, kjer bo ob častni straži tabornikov in tabornic Rodu Modrega vala iz Trsta in Gorice spominska svečanost z nagovorom kulturne delavke Luane Grilanc.

Bazovica 2007 se bo nadaljevala popoldne v Narodnem domu, kjer

LUANA GRILANC

bosta Boris Kobal in Marta Verginella ob 17.30 predstavila knjigo Savina zgodba. V župni cerkvi v Bazovici bo ob 20. uri maša zadušnica, med katero bo govoril deželnji tajnik stranke Slovenske skupnosti Damijan Terpin. Niz prireditve se bo nadaljeval jutri s spominsko svečanostjo v Prešernovem gaju v Kranju. (ag)

DEVIN Tridnevna delavnica za otroke

Današnja družba ponuja otrokom celo vrsto osebnosti, preko katerih naj bi otrok identificiral svojega junaka. Vprašanje je, ali res take vrste osebnosti posebljajo vrline s katerimi naj bi naš otrok održal? Tridnevna delavnica ponuja možnost, da bi otrok ob kreativnem delu spoznaval vrline, ki jih ceni in jih upodobil v obliki svojega junaka. Postavljal naj bi ga v prostor, v katerem se ta rad giblje in izoblikoval zgodbo, ki mu jo zaupno priponuje. Ob spoznavanju tehnike lepljenke in sestavljanja naj bi z risanjem in barvanjem kreativno ustvarjali od danes popoldne od 15.30 do 18.30, nadaljevali pa v petek, 7. in soboto, 8. septembra od 9. do 12. ure. Delavnica se bo odvijala v Devinu 62/L na sedežu devinskih zborov (pri otroškem vrtcu), namenjena je otrokom od šestega do enajstega leta starosti. Vodila jo bo slikarka, likovna pedagoginja Ani Tretjak, za informacije in vpis poklicite ob večernih urah na tel. 040/ 220680 ali 33 941 846 35.

MUZEJ JUDOVSKE SKUPNOSTI - Razstava

O grozljivi usodi 20 otrok

Smrtno obsodbo jim je zapisal Joseph Mengele - Včeraj v Trstu tudi sestrični ene od malih žrtev, Sergia de Simoneja

Andra Bucci ni mogla skrity ganjenosti, ko je pripovedovala svojo grozljivo zgodbo židovskega otroka, ki je okusil nemška koncentracijska taborišča in ki je bil med redkimi, ki mu je usoda prizanesla. Skupaj z njo je bila sestra Tatiana, s katero sta si v taborišču delili grozo in upanje. Obe sta bili sinovi v Trstu, ob otvoritvi razstave v muzeju tukajšnje judovske skupnosti »Carlo e Vera Wagner«.

Razstava, ki jo je muzeju podelilo združenje Italija - Izrael in ki je že bila na ogled v Rijarni, je posvečena dvajsetim maliim žrtvam nacistične krutosti. Po uvodnih besedah predsednice muzeja Gianne de Pollo Wagner in predsednice omenjenega združenja Luisine Fazzini je prof. Silva Bon predstavila Andro in Tatianino, »živečo zgodovino«, kot je dejala, ter obnovila srljivo zgodbo, o kateri govorj razstava.

Tatiana in Andra sta leta 1944 živelii na Reki, kjer je prebival tudi njun bratanec Sergio de Simone. De Simonejeva družina je prišla iz Neaplja, kjer se je rodil leta 1937.

Potem ko je oče odšel k vojakom in potem ko so stopili v veljavno rasni zakoni, se je De

Simonejeva mati umaknila v rodno hišo na Reki. Nekdo pa jih je ovadil in marca 1944 so ju skupaj z babico, sestričnima Andro in Tatiano ter njuno materjo odpeljali v Auschwitz. Babico so takoj poslali v plinsko celico, kruta usoda je čakala malega Sergija, ostali so imeli srečo, preživel so. Mali de Simone je prišel v roke »angela smrti«, Josepha Mengeleja. Nekega jutra je Mengele stopil v barako, kjer so bili otroci, in jim dejal: »Kdor želi videti mater, naj stopi naprej«. Za deset deklic in deset dečkov, starih od 6 do 12 let, je to bila smrtna obsodba. Med njimi je bil Davide de Simone, edini iz Italije. Novembra so jih odpeljali v koncentracijsko taboriščo Neuengamme, okrog 30 km od Hamburga, kjer so nad njimi delali poskuse o tuberkulozi. Poskusi so povsem spodleteli, otroci so zboleli, bili so izčrpani, zaveznički so bili pred vratim. Iz Berlina je aprila prišel ukaz, da jih iz taborišča, kjer je bilo preveč prič, odpeljejo v hamburško šolo Bullenhuser Dramm, kjer so jih umorili z injekcijami morfina ali so jih obesili. Trupla so spet zatem spet odpeljali v taborišče in jih upepelili.

Preživelci sestrični Sergia de Simoneja, Andra in Tatiana Bucci (prvi z desne) KROMA

POKRAJINSKA REVIJA PIHALNIH ORKESTROV

Nabrežinska godba prešerno zaigrala na Borznem trgu

Kdor se je v nedeljo, 2. septembra, sprehajal po tržaškem mestnem središču, je lahko prisluhnil nastopu Godbenega društva Nabrežina. V okviru 10. pokrajinske revije godb na pihalu, ki jo prireja pokrajinska sekacija italijanskega združenja godb Ambima, so namreč nabrežinski godbeniki pod taktirko dirigenta Sergia Grattona ob 10.30 na Borznem trgu zaigrali vrsto

skladb, od tradicionalnih koračnic do venčkov slovenskih narodnih melodij in raznih ameriških, slovanskih in nemških viž. Nastopu je sledila številna publike, ki je muzikante ob zaključku vsake skladbe nagradila z navdušenim aplavzom. Za nabrežinskimi godbeniki so v nedeljo nastopili še člani miljske mestne godbe Amici della Musica.

Godbeno društvo
Nabrežina med
nedeljskim
nastopom

KROMA

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 6. septembra 2007

ZAHARIJA

Sonce vzide ob 6.32 in zatone ob 19.34 - Dolžina dneva 13.02. Luna vzide ob 0.00 in zatone ob 17.17.

Jutri, PETEK, 7. septembra 2007

MARKO

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 17,2 stopinje C, zračni tlak 1015,7 mb pada, veter 5 km na uro zahodnik, vlaga 38-odstotna, nebo rahlo oblačno, morje mirno, temperatura morja 21,7 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 3. septembra, do sobote, 8. septembra 2007
Urnik lekar: od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Borznji trg 12 - 040-367967, Ul. Mascagni 2 - 040-820002, Općine - Nanoški trg 3/2 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Borznji trg 12, Ul. Mascagni 2, Ul. Rossetti 33, Općine - Nanoški trg 3/2 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarne odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Rossetti 33 - 040-633080.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - Dvorana bo v poletnem času zaprta.

AMBASCIATORI - 15.45, 17.15, 18.50, 20.30, 22.15 »Shrek terzo«.

ARISTON - 21.00 »Quattro minuti«.

CINECITY - 16.00, 22.00 »Sicko«; 18.20, 20.10 »Licenza di matrimonio«; 16.00, 20.10, 22.10 »Pathfinder: la leggenda del guerriero vichingo«; 18.00, 22.15 »Disturbia«; 16.05, 18.05, 20.05, 22.05 »Il bacio che aspettavo«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Captivity«; 16.00, 16.30, 17.30, 18.00, 18.30, 19.30, 20.00, 20.30, 21.30, 22.00 »Shrek terzo«.

EXCELSIOR - 16.15, 18.30, 21.15 »Gli amori di Astrea e Céladon«.

EXCELSIOR AZZURRA -

16.00, 18.15, 21.00 »4 mesi, 3 settimane, 2 giorni«.

FELLINI - 16.15 »The Reef: Amici per le pinne«; 17.50, 20.00, 22.15 »Le vite degli altri«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.15, 18.15, 20.15, 22.20 »Sicko«.

GIOTTO MULTISALA 2 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Il doce e l'amaro«.

KOPER - KOLOSEJ - 19.00, 21.30 »Zlom«; 18.40, 21.00 »Čez mejo«; 18.20, 20.20 »Vsemogočni Evan«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.00, 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 »Captivity« (prepovedan mladim pod 14. letom); Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Pathfinder: la leggenda del guerriero vichingo«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Il bacio che aspettavo«; Dvorana 4: 16.00, 17.30, 20.30, 22.15 »Licenza di matrimonio«; 19.00 »Il matrimonio di Tuya«.

SUPER - film prepovedan mladim pod 18. letom.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.00, 20.00, 22.00 »Shrek terzo«; Dvorana 2: 16.00, 18.10 »Shrek terzo«; 20.10, 22.15 »4 mesi, 3 settimane e 2 giorni«; Dvorana 3: 17.50, 20.00, 22.15 »Captivity« (prepovedan mladim pod 14. letom); Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.00 »Il bacio che aspettavo«; Dvorana 5: 17.50, 20.00, 22.10 »Sicko«.

Čestitke

Danes praznuje na Padričah južnej naša VOJKA. Na še veliko srečnih in zdravih let ji želijo vsi pri KD Slovan.

Hip, hip, hura...naša zvesta pevka VOJKA slavi danes okroglo obletnico.

Da bi še dolgo let z nami peli in se veselila, ji še na mnoga leta želijo pevke in pevci MePZ Skala-Slovan.

Dragi PEPI, ne zameri, da smo ob letošnji trgovati na tvoje čestitke včeraj pozabili. Zato, malce v zamudi, prejmi naša najlepša voščila in da se bi ti vsaka želja izpolnila. Vsi tvoji. Dragi NOVO PEPI! Želim ti, da bi še dolgo let točil tvoje vince in se veselil z mano!

Tvoja Josette.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO DPZIO J. ŠTEFAN

obvešča, da bo na sedežu šole od ponedeljka, 3. septembra 2007, do vključno sobote, 8. septembra, podporni pouk za dijake, ki so izdelali s formativnim dolgom. Razpored podpornega pouka je izpostavljen na oglasni deski. Redni pouk se bo začel 10. septembra 2007, ob 8. uri.

RAVNATELJSTVO DTTZG Ž. ZOIS

obvešča, da se bo podporni pouk začel danes, 6. septembra 2007. Urnik je izobesjen na oglasni deski na sedežu šole.

Redni pouk se bo začel v ponedeljek, 10. septembra 2007, ob 8. uri.

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A. M. SLOMŠKA

sproča, da bo šola zaprta v soboto, 8. septembra. Redni pouk v šolskem letu 2007/2008 se začne v ponedeljek, 10. septembra, ob 8. uri.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO DO-LINA

obvešča, da se pouk na osnovnih šolah in dejavnosti v otroških vrtcih pričnejo v ponedeljek, 10. septembra 2007, in sicer z naslednjim urnikom:

osnovne šole od ponedeljka, 10. septembra, do srede, 12. septembra 2007,

od 8.00 do 13.00; otroški vrtci od po-

nedeljka, 10. septembra, do petka, 14.

septembra 2007, od 8.00 do 13.00. Po-

drobnejše informacije o poteku in or-

ganizaciji pouka bodo starši prejeli ob prihodu v vrtec oziroma šolo.

DRŽAVNA SREDNJA ŠOLA Simona Gregorčiča iz Doline obvešča, da se bo pouk pričel v ponedeljek, 10. septembra 2007 od 7.45 do 13.30.

NA SREDNJI ŠOLI S. KOSOVELA

(Općine in Prosek) se pouk prične 10. septembra, ob 8. uri. V prvem tednu pouka bodo učenci na šoli od 8. ure do 13.30.

RAVNATELJSTVO DSŠ IGO GRUDEN V NABREŽINI

obvešča, da se bo prvi dan pouka začel v ponedeljek, 10. septembra 2007, s polnim urnikom in sicer od 7.45 do 13.15. Občinska služba je sporočila, da so vsi prevozi s šolabusom urejeni že s prvim dnevom pouka.

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠERNA

Na Trstu obvešča, da se bo pouk na osnovnih šolah začel v sredo, 12. septembra, prvi teden od 8.30 do 12.30, brez kosila. Pouk v vrtcih bo tudi stekel 12. septembra, prvi teden od 8.00 do 12.45, brez kosila. Nadaljnje informacije dobijo starši na šoli, oziroma vrtcih prvi dan.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO PRI SV. IVANU

SV. IVANU obvešča, da se bo pouk na osnovnih šolah začel v sredo, 12. septembra, prvi teden od 8.30 do 12.30, brez kosila. Pouk v vrtcih bo tudi stekel 12. septembra, prvi teden od 8.00 do 12.45, brez kosila. Nadaljnje informacije dobijo starši na šoli, oziroma vrtcih prvi dan.

DSŠ I. CANKARJA

pri Sv. Jakobu sporoča, da se bo pouk pričel v sredo, 12. septembra 2007, ob 7.50 in se bo zaključil ob 13.35.

OBČINA DEVIN-NABREŽINA

sproča, da se bo pouk v otroškem vrtcu v Seljanu z italijanskim učnim jezikom ter v otroškem vrtcu v Šempolaju s slovenskim učnim jezikom, pričel v sredo, 12. septembra, s sledečim urnikom: od sredo, 12. do petka, 14. septembra 2007, od 8. do 13. ure (brez kosila); od ponedeljka, 17. septembra do 27. junija 2008, od 8. do 16. ure.

PRODAJAM ročni mlin za grozdje, v do-

brem stanju. Cena po dogovoru. Tel. št. 333-7083405.

PRODAM kad (bdnj) za približno 8 hektolitrov. Tel. št. 040-814212.

PRODAM kad 7 hl. Tel. na št.: 040-353315.

PRODAM knjige za vse razredne jezikovne smeri liceja F. Prešerna. Tel. na št.: 333-618640.

PRODAM knjige za zadnje razredne družboslovnega liceja A.M. Slomšek. Klicati na tel. št.: 320-8572541 ali 040-229577.

PRODAM knjigo Il sistema letterario 500-600-700 (Gulielmino-Grosser). Klicati na tel. št.: 347-3052843.

PRODAM majhne tibetanske kozličke. Tel. na št.: 340-2719034.

PRODAM skoraj novo fantovsko kolo 7-11 let, rabljeno eno poletje. Cena zanimiva. Klicati od 12. do 16. ure na tel. št.: 040-228074.

PRODAM belo in črno grozdje. Tel. št.: 348-3127194.

PRODAM pasjo hišico, malo rabljeno, za pse velike pasme. Tel. 338-8912640.

GROZDJE REFOŠK za teran prodam. Tel. 00386-415-18358.

PRODAM NOVO HIŠO NA OPĆINAH, 145 kv.m, parcela 30

Danes, 6. septembra 2007

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIZNICA - ODBOR ZA PROSLAVO BAZOVŠKIH JUNAKOV

vabi na spominske prireditve

OB 11.00 URI

SPOMINSKA SVEČANOST NA POKOPALIŠČU PRI SV. ANI V TRSTU

*Nagovor: Luana GRILANC, zapel bo MPZ TABOR
Zbirališče ob 10.45 uri pred glavnim vhodom na pokopališče.*

OB 17.30 URI

PREDSTAVITEV KNJICE "SAVINA ZGODBA"

V NARODNEM DOMU V TRSTU V ULICI FILZI 14.

*O knjigi bosta spregovorila Marta VERGINELLA in Boris KOBAL.
Predstavitev poteka v sodelovanju z Založništvom tržaškega tiska.*

OB 20.00 URI

MAŠA ZADUŠNICA V ŽUPNI CERKVI V BAZOVICI

Nagovor: Damijan TERPIN.

Obvestila

BALETNO DRUŠTVO SEŽANA vabi k vpisu klasičnega baleta (od 5 let dalje) jazz baleta (od 11 let dalje). Vpis poteka ob torkih, sredah in četrtkih, med 16. in 18. uro, v garderobi Kosovelovega doma (službeni vhod) v Sežani. Dodatne informacije GSM: 041-524310, 041-784754.

PIHALNI ORKESTER BREG s sodelovanjem z Glasbeno matico obvešča, da je v teku vpisovanje v glasbeno šolo za pihalo, trobilo, tolkala in za glasbeno vzojgo predšolskih otrok. Za informacije vsak četrtek od 20. ure dalje na sedežu godbe ali na tel. št. 338-6439938.

SEČNJA DRV 2007/2008 Vsi tisti, ki namaravajo sekati drva za domačo uporabo na jusrskih gozdnih površinah k.o. Općine v sezoni 2007/2008, so vabljeni da predstavijo prošnjo od 16. avgusta do 7. septembra, na sedež dabora za ločeno upravo jusrskega premoženja Općine, Ul. Doberdob 20/3, v sledičem urniku: od ponedeljka do petka, od 10. do 12. ure; v torek tudi od 14.30 do 16.30. Zainteresirani morajo imeti bivališče na Općinah.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo tržaški uradi do 14. septembra poslovali po poletnem urniku, od 9. do 13. ure.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča

občanom, da je pri okencu urada za stike z javnostjo v Grudnovi hiši (Nabrežina 158, urnik: od ponedeljka do petka 9-13, v sredo in četrtek tudi 14-17) na razpolago kartica za znižano parkirinzo na parkirišče v Sesljskem zalivu, ki velja do 30. septembra 2009. Vsak lastnik avtomobila lahko dobri 1 kartico; za izdajo kartice je treba imeti s sabo prometno dovoljenje in izpolniti, ki je na razpolago na glavni spletni strani Občine Devin www.comune.duino-aurisina.ts.it ozroma pri Uradu za stike z javnostjo. Za podrobnejše informacije je na razpolago brezplačna telefonska številka 800-002291.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča

občanom, ki še niso dopolnili 26. leta starosti, da je pri okencu urada za stike z javnostjo v Grudnovi hiši (Nabrežina 158, urnik: od ponedeljka do petka 9-13, v sredo in četrtek tudi 14-17) na razpolago Mladinska kartica/Carta giovani. Kartica, ki velja v 39 evropskih državah, omogoča popuste na vseh prodajnih mestih, ki so pristopila k pobudi. Mladim pod 26. letom starosti nudimo kartico brezplačno; kdor želi zaprositi za kartico, naj se osebno ogliši pri Okencu Uradu za stike z javnostjo in s seboj prinese osebni dokument in fotografijo. Za podrobnejše informacije je na razpolago brezplačna telefonska številka 800-002291.

SPORTNA ŠOLA POLET - KONTOVEL

obvešča drage deklice in dečke, da se bodo treningi začeli dne 10. septembra 2007. Urnike bomo sporočili naknadno. Za informacije je na razpolago Andrej Vremec na tel. št.: 338-588958.

SEČNJA 2007/2007 - openski jutri sprejema prijave za letošnjo sečnjo v torek, 11. septembra, na upravnem sedežu v Proseški ulici, od 18.00 do 19.30. Prijaviti se mora vsak osebno. Samo prijava pri openskem jusu jamči, da bo steleto smeli sodelovati pri sečnji na srejških zemljiščih, kot je razvidno od sklepa državnega tožilstva z dne 12. marca, ki je potrdilo polno veljavnost dejelnega zakona 3/96 in sklepov, ki izvirajo iz njega.

SKD FRANCE PREŠEREN - TELOVAD-

BA: v telovadnici srednje šole Simona Gregorčiča v Dolini poteka telovadba ob torkih od 18.00 do 19.00. Pilesates - nadaljevalni tečaj; od 19.00 do

20.00 telovadba za hrbtnico; ob petkih od 18.00 do 18.45 Pilates body tehnika, od 18.45 do 19.45 telovadba za hrbtnico, od 19.45 do 20.45 Pilates za začetnike.

GODBENO DRUŠTVO VIKTOR PARMA IZ TREBČ obvešča, da se je začelo vpisovanje gojencev v glasbeno šolo za leto 2007-2008. Za informacije pokličite na tel. št.: 346-3056368 v večernih urah ali se osebno javite v Ljudskem domu v Trebčah, ob torkih in petkih, od 20.30 dalje.

KMEČKA ZVEZA BO DANES MERILA ZRELOST GROZDJA - Svetovalna služba Kmečke zveze obvešča vinogradnike, da bo merjenje zrelosti grozda (stopnje kislino in vsebnost sladkorja) danes, 06. septembra, v kleti Milkota Puriča v Repnu, 15. Strokovno osebje zveze bo na razpolago od 14.30 do 15.30 ure. Službo omogoča prispevek Zadružne kraške banke.

KUD MAGNET V SODELOVANJU Z OPZ LADJICA organizira na sedežu v Devinu 62/L, tridnevno likovno delavnico za otroke »Kreativne zgodbe mojega junaka«. Delavnica bo potekala od danes, 6. septembra, popoldne od 15.30 do 18.30, nadaljevala pa v petek 7. in v soboto, 8. septembra, od 9. do 12. ure. Vodila jo bo slikarka Ani Tretjak. Za informacije pokličite ob večernih urah ali pustite vašo tel. št. na tajnici: 040-220680 ali 339-4184635.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRS se bo sestal danes, 6. septembra 2007, ob 20. uri, v svojem sedežu (Prosek št. 159), za obravnavo sledečih točk: sporočila; vprašanja in interpelacije; sprejetje delne variante k splošnemu občinskemu regulacijskemu načrtu za na-

selitev samostana S. Cipriano v bivši sedež Erse na Proseku; načrt-zgradba rezidenčne stavbe (7 stanovanj) na k.p. 223 K.O. Kontovel-prosilec Sullini Angelo; sprejetje splošnega regulacijskega načrta na pobudo zasebnika na k.p. 1061/1, 1061/2, 1063, 1064/1 in 1064/2 K.O. Križ-prosilec Claudio Giampaolo; načrt-varianta zgradbe na k.p. 540 K.O. Križ-prosilec Gustin Mauro in Unissi Silvia; javna dela na ozemlju rajonskega sveta-vključitev v proračun 2008-pisni predlogi.

TABORNIKI RMV vabijo vse člane, prijatelje in simpatizerje na »Odprta vrata v naravo«, tokrat v Bazovici. Začetek danes, 6. septembra, ob 14. uri na bazoviški gmajni. Zaključek v soboto, 8. septembra, ob tradicionalnem tabornem ognju. Za info: 340-1635884 (Majna).

CENTER YOGA SATYANANDA iz Trsta vabi vse zainteresirane na informativni večer ob prilici 25.letnice delovanja društva, ki se bo odvijal v petek, 7. septembra, s pričetkom ob 20. uri, na sedežu društva v Trstu v ulici Economo 2 (2. nadstropje). Med informativnim večerom bo predstavitev programa za novo akademsko leto 2007/2008 in potek lekcij yoge za začetnike, ki se običajno vršijo med letnim programom. Toplo vabljeni. Vstop je prost. Več informacij lahko dobite na spletni strani društva: »www.satyayogayogastudio.it«.

KRUT obvešča, da je na razpolago še nekaj prostih mest za 14-dnevno skupinsko bivanje na otoku Ischia, od 7. do 20. oktobra 2007. Informacije in vpisovanje na sedež krožka, Ul. Cicerone, 8/B - tel. št.: 040-360072

ŽUPNIJSKA SKUPNOST SV. MARTINA NA PROSEKU vabi v soboto, 8. septembra 2007, na tradicionalno procesijo z Marijinim kipom in svečkami. Ob 19. uri bo sveta maša, ki jo bo daroval msgr. Franc Vončina, škofov vihar za Slovene, sledila bo procesija s svečkami po vaških ulicah, nakar bo do pete litanijske in ob koncu zakuska. Vabljeni!

DRUŠTVO ZVEZDA vabi v Ljudski dom G. Canciani v Podlonjerju (Ul. Massaccio 24) na tradicionalni praznik grozđa, v soboto 8. in v nedeljo 9. septembra. Ob 17. uri odprtje kioskov. V nedeljo, ob 19. uri nagrajevanje najlepših »špronov«. Oba večera ob 20. uri ples.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE - krožek Pescator vabi v ljudski dom v naselje Sv. Sergija (Ul. Di Poco 7) v soboto, 8. septembra in v nedeljo, 9. septembra, na praznik komunističnega tiska. Oba večera ples z duom Melody.

TRŽAŠKI PARTIZANSKI PEVSKI ZBOR P. TOMAŽIČ obvešča, da bo na sedežu v Padričah, ob 20.45: v soboto, 8. septembra ob 20. uri, generalka za koncert v poklon bazoviškim junakom v Bazovici. V torek, 11. septembra, prva redna vaja v novi sezoni. Na to vajo so toplo vabljeni tudi novi pevci in orkestraši.

VSAKOLETNA MARIJINA MAŠA IN PROCESIJA PO VASI bo v Bazovici v soboto, 8. septembra, ob 20. uri. Okrasimo okna in vso pot, kjer gre ponavadi procesija in prizgimo sveče (dobesedno) in luč svoje vere in zaupanja Vanjo, ki je naša in božja mati.

AMATERSKI IN PROFESIONALNI FOTOGRAFI POZOR! Zadruga Naš Kras v sodelovanju s Fotovideo Trst 80 organizira fotografski natečaj na temo 23. Kraška ohcit. Najlepše prispeve fotografije bodo objavljene po roku z padlosti na spletnih straneh www.krasahisa.com. Fotografije bomo sprejemali le v digitalni obliki na naslov krasahocet@trst80.com. Rok oddaje je 9. september 2007. Program 23. Kraška ohci v pravilnik sta objavljeni na spletnih straneh www.krasahisa.com ali www.trst80.com.

ŽUPNIJA SV. JERNEJA AP. OPĆINE: V nedeljo, 9. septembra 2007 bo na Općinah 59. MARIJANSKI SHOD. Ob 16. uri bo skupna molitev svetelega dela rožnega venca z branjem odlomkov iz posinodalne apostolske spodbude EVHARISTIJA - ZAKRAMENT LJUBEZNI papeža Benedikta XVI. in petjem Marijinih pesmi. Ob 17. uri bo procesija s kipom Fatimske MB. Sledila bo sv. maša v župnijski cerkvi sv. Jerneja. Shod bo vodil tržaški škofer msgr. Evgen Ravignani. Sodelovali bodo združeni zbor ZCPZ iz Trsta, tržaški skavti in skavtinje, šolske sestre in narodne noše. Prisrčno vabljeni!

KAPELICA KRALJICE MIRU NA KATINARI - 68. letnica njene ustanovitve. V nedeljo, 9. septembra 2007, ob 9. uri, bo pri kapelici darovana sv. maša. Obred bo daroval g. Žužek. Toplo vabljeni!

AŠD SOKOL sporoča, da se bodo začeli redni treningi v minibasketu za letnike 1996 - 1997 - 1998 in 1999 v ponedeljek, 10. septembra 2007, v nabrežinskih telovadnicah. Začasni urnik: ponedeljek 17.00-18.30, sreda 17.00-18.15 in petek 16.15-17.30. Vpis ne posezno pred začetkom treningov. Vabljeni starci in novi košarkarji.

DRUŠTVO JOGA V VSAKDJANJEM ŽIVLJENJU PO PETRE obvešča, da se pričnejo začetni tečaji redne vadbe joge in naslednjih krajih: na osnovni šoli v Hrbeljah ob 17.30 uri vsak ponedeljek (začetek 10. oktobra), v Domu upokojencev Sežana (v prostorih fizioterapije) ob 20. uri vsak ponedeljek (pričetek 10. oktobra) in vsak torek ob 18. uri (začetek 11. oktobra), v domu kranjanov v Ajdovščini ob 18. uri vsak sredo (začetek 12. oktobra) in v domu starejših občanov Ilirska Bistrica ob 18. uri ob četrtekih (začetek 13.9.). Tečaj poteka enkrat tedensko 1 uro 45 min. Vodi ga Dario Černac, učitelj joge in vsakdanjem življenju. Tečajniki potrebujejo: udobno oblačilo, armafleks in odoje. Gre za sistematično vadbo joge po sistemu svetovno prizanega indijskega učitelja Paramhans Swami aheshwaranande, ki omogoča zdravje, dobro počutje in notranjo umirjenost.

KOŠARKARSKA SEKCIJA PRI ŠD POLET IN ŠD KONTOVEL obvešča deklice in dečke letnikov od 1996 do 1999, da se bodo treningi minibasketa začeli dne 10. septembra 2007. Urnike bomo sporočili naknadno. Za informacije je na razpolago Andrej Vremec na tel. št.: 338-588958.

ŽUPNIJSKA SKUPNOST SV. MARTINA NA PROSEKU vabi v soboto, 8. septembra 2007, na tradicionalno procesijo z Marijinim kipom in svečkami. Ob 19. uri bo sveta maša, ki jo bo daroval msgr. Franc Vončina, škofov vihar za Slovene, sledila bo procesija s svečkami po vaških ulicah, nakar bo do pete litanijske in ob koncu zakuska. Vabljeni!

MOPZ VASILIJ MIRK obvešča, da bo prva vaja v ponedeljek, 10. septembra 2007. Novi pevci bodo dobrodošli.

MEŠANI PEVSKI ZBOR IGO GRUDEN

vabi vse Nabrežino in okolico, da se pridruži zborovskemu petju. Prva vaja bo v sredo, 12. septembra ob 20.30. Zborovodja je Mikela Šimac iz Sežane.

MPZ JAKOBUS GALLUS išče nove moći. Pevke in pevci, toplo vabljeni na prvo vajo v sredo, 12. septembra 2007, na Glasbeni matici, Ul. Montrorsino 2, ob 20. uri.

KRUT prireja tečaj nordijske hoje, ki se bo pričel v ponedeljek, 17. septembra 2007. Vodila ga bo dipl. fizioterapeutka in mednarodna instruktorica INWA. Vpisovanje in dodatne informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/b, tel.: 040-360072.

TELOVADBA-YOGA PRI SKD IGO GRUDEN

GRUDEN se začne v oktobru, dve predhodni srečanji pa bosta v ponedeljek, 17. in 24. septembra 2007, ob 18.00 do 19.30.

PIHALNI ORKESTER RICMANJE obvešča, da je v teku vpisovanje v Glasbeno šolo vse do 20. septembra 2007. Odprtji so razredi pihal, trobil in tolkal, najmlajšim pa je namenjena pravrnica. Pouk se bo začel 1. oktobra 2007. Za vse informacije smo vam na razpolago na tel. številki 320-4511592 ali na spletnem naslovu »www.ricmanje.org«.

TEČAJ MASAŽE DOJENČKA, ki ga bo vodila dipl. fizioterapeutka in mednarodna instruktorica A.I.M.I. bo potekal v drugi polovici septembra. Vpisovanje in dodatne informacije na sedežu krožka Krut, Ul. Cicerone 8/b, tel.: 040-360072.

KOPER - Gledališče Koper

V novo sezono z otroško predstavo

V soboto bo premiera otroške predstave Jajce Zlatka Krilića

Koprsko gledališče bo v letošnji gledališki sezoni uprizorilo pet lastnih predstav in eno koprodukcijo, v goste pa so povabili še šest predstav različnih slovenskih gledališč. Po besedah direktorice gledališča Katje Pegan je repertoar prilagojen bližajoči se obnovi gledališča, ki naj bi jo mestna občina Koper izpeljala še v tej sezoni.

Prva gledališka premiera pa bo v soboto ob 11. uri, in sicer otroška predstava Jajce avtorja Zlatka Krilića ter v režiji mladega režisera Luke Martina Škofa. Kot je pojasnila Peganova, se bo v prvi fazi obnavljalo dvorano in gledališki foyer, građila pa naj bi se tudi gledališka kavarna. V drugi fazi bosta na vrsti oder in zakulisje, je še pojasnila. Peganova sicer o datumih ni že zelela govoriti, »bo pa do prenove vsekakor prišlo v tej sezoni«, je prepričana. Obnova vodi mestna občina Koper, investicija pa naj bi znašala približno dva milijona evrov.

V soboto bodo na gledaliških deskah premierno uprizorili Krilićeve igro Jajce, torej tekst, ki so ga v koprskem gledališču v preteklosti že uprizorili. Tokrat bo besedilo oživel mladi režiser Luka Martin Škof, ki je pred kratkim končal AGRFT, Jajce pa bo njegova prva profesionalna predstava.

Škof je pojasnil, da skušajo v predstavi razumeti slobodnega otroka, ki je vpet v svet televizije, interneta in podobnih stvari. Po njegovih besedah so otroci likovno zelo zahtevni, kar je bil tudi eden od izzivov v predstavi. Povedal je, da predstava temelji na praznem prostoru, vendar je kljub temu zelo barvita. »Odgovorni smo tudi za vzgojo otrok«, meni Škof. »Ali jih bomo 'futrali' z nekim 'instant' rečmi in jim podajali odgovore ali pa odpirali tudi vprašanja,« je pristavljal režiser. Peganova je ob tem dodala, da gre za tekst, ki po njenem mnenju omogoča prvi kvalitetni stik z gledališčem, ki ni lutkovno. »Govori o rojstvu in živalih, ki se izležejo iz jajca z namenom, da bi bile prijateljske do drugih bitij,« je še pojasnila. V predstavi nastopajo Luka Cimprič, Mojca Fatur, Vesna Maher, Dana Petretić in Siniša Bukinac.

Tudi naslednja premiera koprskega gledališča bo otroška predstava - Zvonik v oblaku, avtorjev Željka Dugca in Dine Slama ter v režiji Edija Marjanona. Gre za neke vrste lutkovno opero, ki jo bodo krstno uprizorili 19. septembra. Hišni režiser Jaka Ivanc bo na oder postavil Don Kihota avtorja Mihaila Afanasyjeviča Bulgakova. Ivanc je skupaj z Luko Martinom Škofom tudi avtor priredbe. Pre-

miera bo 19. oktobra.

Koprsko gledališče bo skupaj s Prešernovim gledališčem iz Kranja uprizorilo Shakespearovega Kralja Leara v režiji Tomija Janežiča, premiera bo 19. januarja v kranjskem teatru. Aprila pa bo Gledališče Koper na enem od odrov v Kopru uprizorilo še komedijo Božični večer. Avtorja sta Desa Muck in Jure Ivanušič, ki bosta predstavo tudi zrežirala in skupaj s še tremi kolegi tudi odigrala. Po novem letu bodo uprizorili še monokomedijo Za znoret avtorja Zorana Hočevčarja v režiji Nicka Uperra, odigral pa jo bo Valter Dragan.

V sklopu gledališkega abonmaja bodo v Kopru gostovala druga domača gledališča. Slovensko ljudsko gledališče iz Celja se bo predstavilo s politično-seksualno farso Evrofilija Richarda Beana v režiji Borisa Kobala, SNG Drama Maribor bo nastopila z Cowardovo Intimno komedijo v režiji Zvoneta Šedlbauerja, Slovensko mladinsko gledališče s predstavo Fragile Tene Štivič in režiji Matjaža Pograjca in predstavo Jašek Harolda Pinterja v režiji Vita Tauferja. SNG Drama Ljubljana bo v Koper pripeljala En španski komad Yasmine Reze, ki jo je režiral Janusz Kica, in Ahasverja Vasilija Vladimiroviča Sigareva v režiji Ivane Džilas. (STA)

LJUBLJANA

SMG letos za mlade

Sezona 2007/2008 Slovenskega mladinskega gledališča (-SMG) bo po dolgih letih številčno zelo bogata. Kot je na včerajšnji novinarski konferenci povedala direktorica gledališča Uršula Cetinski, bodo na program opozorili s kar 75.000 gledališkimi listi. Ponosni so tudi na dva nova člana, Dašo Dobršek in Borisa Kosa - v pokoj sta odšla Niko Goršič in Jadranka Tomazič - in na abonma Mladinsko. Toda kot je bilo moč slišati, gledališče pestijo težave, denacionalizacija in rušenje Stare pošte. Kot je napovedala direktorica, bo abonma obsegal pet predstav: Ljubezen na smrt, Mlado meso, Kleist, Hiša Marije Pomočnice in Zločin in kaznen. Manj prijetna novica za gledališče je denacionalizacija stavbe, v kateri domuje SMG. Rimsko-katoliška cerkev namreč želi vračilo v naravi, kar bi gledališče potisnilo v velike težave. (STA)

BENETKE - 64. filmski festival

»Nesmrtni« Tim Burton

Podelili so mu zlatega leva za življenjski opus - Osrednji element dela tega filmskega režisera je neverjetna domišljija

Tim Burton z zlatim levom
ANS

S prejetjem zlatega leva za življenjsko delo je včeraj tudi Tim Burton postal nesmrten. Mostra, ki bo osotala zapisana v spomin zaradi resnobnosti in realnosti filmov, je najbrž potrebovala takega zmagovalca za življenjsko delo, katerega osrednji element je ravno domišljija. Tista, ki jo Burton goji še od takrat, ko je risal protagonist Disneyjevih risank in ki mu je naposlед omogočila, da so mu včeraj izročili prestižno priznanje. Prejel ga je iz rok enega svojih največjih prijateljev in protagonista Burtonovih številnih filmskih del: Johnnyja Deppa. Avtor, ki je posvetil večji del svojega umetniškega navdihu fantastičnim bitjem, je prepričal prireditelje beneškega festivala »predvsem zaradi vizonarnosti«, kot je včeraj povedal umetniški vodja 64. Mostre, Marco Müller. »Fantastičnih vizij, ki bi morale biti srž sedme umetnosti, na katere pa vse pre-pogosto pozabljamamo.«

Ko se na Lidu seveda že šušlja in napoveduje zmagovalce letošnje izvedbe in so se svetleči ameriški zvezdniki, za katere je vladalo veliko pričakovanje občinstva, že sprehodili po rdeči preprogi, so na vrsti prve nagrade. Tista za življenjsko delo je nedvomno eno od najbolj prestižnih priznanj, s katerim vsakič nagradijo celotni življenjski opus. Dve leti po predstavitvi ene Burtonovih največjih uspešnic,

Mrtva nevesta, se je režiser, ki je v dvajsetletni karijeri posnel dvanajst filmov, spet izkrcal na Lidu. Dela Tima Burtona so znana po nenavadnem slogu, ki otroško bogato domišljiskost meša s temnimi, vzemirjujočimi in rahlo srljivimi in v isti sapi zabavnimi podtoni. V Čarliju in tovarni čokolade, Predbožični mori, kot tudi Mrtvi nevesti, gre za splet svetov živilih in malo manj živilih, kjer so junaki izmišljene podobe s človeškimi značilnostimi. Njegove filmske priopovedi so polne živahnih okostnjakov, ki se seveda na en ali drug način rešijo mrkega podzemlja.

Glede na do potankosti izdelane podobe se je moč zlahka uštetil, da gre za računalniško narejeno izrisanko, v resnici pa gre za natančno izdelane lutke, ki jih in dolgotrajnim delom Burton poveže v film. Kot je povedal tudi včeraj, se zelo rad poslužuje tehnologije. Obenem pa je tudi prepričan, da ne gre v nobenem primeru pretiravati. »Če bi v film vpletel preveč teholoških elementov, bi se rezultat oddaljil od moje priopovedi. Nekaj jih seveda potrebuje, a če bi pri tem pretiraval bi film postal popolnoma različen in zgodba spremenjena.«

Kako pa Tim Burton gleda na dejstvo, da je navsezadnjie daleč najmlajši prejemnik leva za življenjsko delo? »Če povem po pravici, sem se od

nekaj imel za zelo srečno osebo, ki ji je uspelo delati to, kar jih je bilo najbolj všeč in je pri tem tudi uspela. Tako priznanje pa mi seveda ne predstavlja cilja, ker imam še kar nekaj načrtov.«

Ekscentrik Tim Burton, tudi na včerajnjem gala nagrajevanju se je kodrasti Kalifornijec predstavil z nešteviljivimi temnimi očali, ki jih nikoli ne sname, je že neštetokrat navdušil s svojimi prekomerno ciničnimi, čudaskimi in duhovitim filmi. V prihodnjih mesecih bo v Ameriki izšlo njegovo najnovejše delo, broadwayski musical Sweeney Todd. »Muzikal mi v resnici ni bil nikdar všeč. Ko pa sem pomisli, da bi ga združil s srljivim žanrom, se mi je stvar zazdela bistveno bolj zanimiva.« Zgodba govori o kravavem maščevanju po krivem zaprtega brivca, in sicer v viktorijski Britaniji. Vlogo protagonista je ameriški filmlar zaupal Johnnyju Deppu, »igralcu, ki zna zaigrati vsakič drugače - kot je še povedal Burton - in ki me vsakič znova presenetí.« Tako kot je včeraj presenetil tudi sam Burton, ko je velik pripovedovalec pravljic, s katerimi uspe očarati otroke in odrasle, povedal, da jih resnici na ljubo v svojem otroštvu ni slišal veliko. »Priopovedovali so mi predvsem tradicionalne, folklorne zgodbe in navdih za vse, kar delam danes, sem pravzaprav pobral tam.« (Iga)

LIDO - Pod šotorom Dežele FJK

Predstavili tržaški festival in Dneve nemega filma

Na beneškem festivalu pa se je seveda predstavil tudi tržaški, na vzhodu Evrope najbolj poznani festival. Ob prisotnosti njegove direktorice, Annamarie Percavassi so namreč predstavili Alpe Adria - Trst Film Festival, ki se bo letos odvijal med 17. in 24. januarjem. V sklopu enotedenskega sporeda, kot je povedala Percavassijeva, bo spet omogočen vabljiv vpogled v filmsko produkcijo srednje in vzhodno evropskih držav.

Prireditev, ki si iz leta v letu utira vse uglednejši in vidnejši prostor med evropskimi filmskimi izložbami, bo letos posvetila obsežno retrospektivo madžarskemu režiserju Istvanu Graalu, ki je - kot so še povedali na Lidu - eden najvažnejših predstavnikov madžarskega filma.

Običajni bogati beri filmov srednjeevropskih držav bo teden trajajoča pobuda predstavila tudi drugo izvedbo sklopa »Schermonti« (Tržaški zaslon) posvečeno tržaškim filmskim avtorjem. Polaski, prvi izvedbi s homažem režiserju Francu Giraldiju, bo letosnja, druga izvedba posvečena Tulliu Kezichu, enemu največjih italijanskih filmskih kritikov, a tudi scenografov in avtorjev. V okviru homaža bo posebej izpostavljen njegov spomin na najlepšo dobo italijanske filmske zgodovine, se pravi šestdeseta leta.

Ob tej Alpe Adria napoveduje tudi poklon poljsko-francoskemu režiserju Valerianu Borowczyku in pa homaž Italju Slevu. Ravno o njem bo spregovoril tudi Kezich, ki je dramatiziral, tako za gledališče kot za film in televizijo, številna Svevova dela.

Pod šotorom, ki ga je dežela Furlanija Julijska - krajobraz postavila na Lidu, da bi tam podrobnejše predstavila spored vseh filmskih pobud na deželnem območju, se je včeraj pomudil tudi sam direktor Mostre, Marco Mueller. Razlog za to je bila predstavitev Festivala nemega filma,

ki je, kot je povedal sam umetniški vodja beneškega festivala, trenutno druga najbolj pomembna in najznamenitejša filmska prireditev v Italiji, ki se pravi takoj za Benetkami.

Laskave besede Marca Muelleta prav gotovo niso iz trte izvite, predvsem če se pri tem pomisli na tisoč in več novinarjev z vsega sveta, ki že šestindvajset let polnijo dvorane ob filmskih projekcijah pordeonskega festivala.

Njegov sloves je namreč šel že tako daleč, da se ga je letos želel udeležiti celo Michael Nyman, eden največjih živečih skladateljev, ustanovitelj ob Philipu Glassu ustanovitelj tistega glasbenega minimalizma, ki je v zadnjih letih preplavil zemeljsko oblo. Avtor številnih, tudi nagrajenih filmskih kulic, ki je že sodeloval z Jane Campion, Petrom Greenawayem, Michaelom Winterbottomom in tudi Nannijem Morettijem, si je namreč zaželel, kot je včeraj obrazložil direktor pordenonskega festivala, Livio Jacob, »da bi rad nastopil tudi pri nas«. Njegova želja je seveda takoj postala ukaz in 7. oktobra bo ravno Nymanova glasba spremajala projekcijo enega najpomembnejših Vigojevih filmov, A propos de Nice.

Na včerajšnji predstavitev pa je sodeloval tudi Claudio Montenero, kurator retrospektive, ki jo bo festival letos posvetil Renému Clairu. Nadaljevalo se bo seveda tudi potovanje skozi Griffithov film in večji poudarek bo letos posvečen še nemškemu nememu filmu.

Novost letosnje 26. izvedbe pa je prav gotovo tudi ponovna vrnitev v mesto Pordenon. Osem let se je namreč Festival posvetil Renému Clairu. Nadaljevalo se bo seveda tudi potovanje skozi Griffithov film in večji poudarek bo letos posvečen še nemškemu nememu filmu. Na včerajšnji predstavitev pa je sodeloval tudi Claudio Montenero, kurator retrospektive, ki jo bo festival letos posvetil Renému Clairu. Nadaljevalo se bo seveda tudi potovanje skozi Griffithov film in večji poudarek bo letos posvečen še nemškemu nememu filmu. Novost letosnje 26. izvedbe pa je prav gotovo tudi ponovna vrnitev v mesto Pordenon. Osem let se je namreč Festival posvetil Renému Clairu. Nadaljevalo se bo seveda tudi potovanje skozi Griffithov film in večji poudarek bo letos posvečen še nemškemu nememu filmu. Na včerajšnji predstavitev pa je sodeloval tudi Claudio Montenero, kurator retrospektive, ki jo bo festival letos posvetil Renému Clairu. Nadaljevalo se bo seveda tudi potovanje skozi Griffithov film in večji poudarek bo letos posvečen še nemškemu nememu filmu. Novost letosnje 26. izvedbe pa je prav gotovo tudi ponovna vrnitev v mesto Pordenon. Osem let se je namreč Festival posvetil Renému Clairu. Nadaljevalo se bo seveda tudi potovanje skozi Griffithov film in večji poudarek bo letos posvečen še nemškemu nememu filmu. Na včerajšnji predstavitev pa je sodeloval tudi Claudio Montenero, kurator retrospektive, ki jo bo festival letos posvetil Renému Clairu. Nadaljevalo se bo seveda tudi potovanje skozi Griffithov film in večji poudarek bo letos posvečen še nemškemu nememu filmu. Novost letosnje 26. izvedbe pa je prav gotovo tudi ponovna vrnitev v mesto Pordenon. Osem let se je namreč Festival posvetil Renému Clairu. Nadaljevalo se bo seveda tudi potovanje skozi Griffithov film in večji poudarek bo letos posvečen še nemškemu nememu filmu. Na včerajšnji predstavitev pa je sodeloval tudi Claudio Montenero, kurator retrospektive, ki jo bo festival letos posvetil Renému Clairu. Nadaljevalo se bo seveda tudi potovanje skozi Griffithov film in večji poudarek bo letos posvečen še nemškemu nememu filmu. Novost letosnje 26. izvedbe pa je prav gotovo tudi ponovna vrnitev v mesto Pordenon. Osem let se je namreč Festival posvetil Renému Clairu. Nadaljevalo se bo seveda tudi potovanje skozi Griffithov film in večji poudarek bo letos posvečen še nemškemu nememu filmu. Na včerajšnji predstavitev pa je sodeloval tudi Claudio Montenero, kurator retrospektive, ki jo bo festival letos posvetil Renému Clairu. Nadaljevalo se bo seveda tudi potovanje skozi Griffithov film in večji poudarek bo letos posvečen še nemškemu nememu filmu. Novost letosnje 26. izvedbe pa je prav gotovo tudi ponovna vrnitev v mesto Pordenon. Osem let se je namreč Festival posvetil Renému Clairu. Nadaljevalo se bo seveda tudi potovanje skozi Griffithov film in večji poudarek bo letos posvečen še nemškemu nememu filmu. Na včerajšnji predstavitev pa je sodeloval tudi Claudio Montenero, kurator retrospektive, ki jo bo festival letos posvetil Renému Clairu. Nadaljevalo se bo seveda tudi potovanje skozi Griffithov film in večji poudarek bo letos posvečen še nemškemu nememu filmu. Novost letosnje 26. izvedbe pa je prav gotovo tudi ponovna vrnitev v mesto Pordenon. Osem let se je namreč Festival posvetil Renému Clairu. Nadaljevalo se bo seveda tudi potovanje skozi Griffithov film in večji poudarek bo letos posvečen še nemškemu nememu filmu. Na včerajšnji predstavitev pa je sodeloval tudi Claudio Montenero, kurator retrospektive, ki jo bo festival letos posvetil Renému Clairu. Nadaljevalo se bo seveda tudi potovanje skozi Griffithov film in večji poudarek bo letos posvečen še nemškemu nememu filmu. Novost letosnje 26. izvedbe pa je prav gotovo tudi ponovna vrnitev v mesto Pordenon. Osem let se je namreč Festival posvetil Renému Clairu. Nadaljevalo se bo seveda tudi potovanje skozi Griffithov film in večji poudarek bo letos posvečen še nemškemu nememu filmu. Na včerajšnji predstavitev pa je sodeloval tudi Claudio Montenero, kurator retrospektive, ki jo bo festival letos posvetil Renému Clairu. Nadaljevalo se bo seveda tudi potovanje skozi Griffithov film in večji poudarek bo letos posvečen še nemškemu nememu filmu. Novost letosnje 26. izvedbe pa je prav gotovo tudi ponovna vrnitev v mesto Pordenon. Osem let se je namreč Festival posvetil Renému Clairu. Nadaljevalo se bo seveda tudi potovanje skozi Griffithov film in večji poudarek bo letos posvečen še nemškemu nememu filmu. Na včerajšnji predstavitev pa je sodeloval tudi Claudio Montenero, kurator retrospektive, ki jo bo festival letos posvetil Renému Clairu. Nadaljevalo se bo seveda tudi potovanje skozi Griffithov film in večji poudarek bo letos posvečen še nemškemu nememu filmu. Novost letosnje 26. izvedbe pa je prav gotovo tudi ponovna vrnitev v mesto Pordenon. Osem let se je namreč Festival posvetil Renému Clairu. Nadaljevalo se bo seveda tudi potovanje skozi Griffithov

KNJIŽEVNOST - Včeraj v Lipici uradno odprtje in prva literarna branja

Festival Vilenica privabil okoli 80 piscev iz vse Evrope

Vezna nit letošnje 22. izvedbe bo cenzura oziroma samocenzura v književnosti - Podelili štipendijo SEP

Z včerajnjim uradnim odprtjem se je začela 22. izvedba mednarodnega literarnega festivala Vilenica. V lipiški poročni dvorani je bilo navzočih okrog 80 piscev, založnikov in kulturnih delavcev iz vse Evrope ter številni gostje s slovenskim zunanjim ministrom Dimitrijem Ruplom na čelu. Letošnji nagrjenec je makedonski dramatik Goran Stefanovski, ki bo prejel priznanje v soboto, osrednji trenutek včerajnjega srečanja pa je bila podelitev pisateljske štipendije Srednjeevropske pobude (-SEP), ki si jo je prisluzila mlada ukrajinska avtorica Marjana Kijanovska.

Štipendijo so letos podelili še druge, dobitnici pa bo omogočila, da s peti tisoč evri odpotuje na trimesečno ustvarjanje v tujino, in sicer s projektom Steza ob reki, ki ga je predstavila na razpisu. Projekt obravnava mit in mehanizem mitologizacije v sodobni kulturi. Žiriji je predsedovala Patrizia Vascotto, ki je povedala, da Kijanovska živi v ukrajinskem mestu Lvov, kjer redno objavlja črtice, povesti in poezeje, doslej pa je bila že deležna raznih nagrad. Avtorki je priznanje izročil generalni direktor SEP, veleposlanik Harald Kreid.

Programska vodja festivala Miljana Cunta je razložila, da se geslo letošnjega festivala glasi Kdo se boji resnice literature, vezna nit tedenskega dogajanja bo torej vprašanje cenzure in avtocenzure v svetu književnosti. Pristavila je, da književnost ne potrebuje apologije in niti podpore za nadaljnji obstoj, ko je umetniško prepričljiva.

Med številnimi govorniki je nastopil tudi slovenski zunanjji minister Dimitrij Rupe. Izrazil je zadovoljstvo nad dejstvom, da je Vilenica prerasla v velik mednarodni dogodek in da nadaljuje z načrtom o predstavljanju manj znanih književnosti. Minister, ki je bil nekoč član Društva slovenskih pisateljev, je razmišljal še o tem, ali mora pisana beseda zrcaliti življenje, kot je dejal Fran Levstik, ali pa izražati subjektivnost občutkov, s čimer se je strinjal Ivan Cankar. Večer se je nadaljeval s prvimi literarnimi branji in z nočnim zvočno-literarnim spektakлом v okviru projekta Sealines.

Vilenice se letos udeležuje skoraj 80 gostov iz 33 držav, pretežno iz Srednje Evrope. Znani imen je kar nekaj, od švedskega pisca Tomasa Tranströmerja in srbskega pisatelja Davida Albaharija, do Ukrajincev Andreja Kurkova in romunske pesnice, prevajalke in avtorke gledaliških iger Ioane Ieronim. Poleg že omenjene štipendije bodo na festivalu podelili tudi kristal Vilenice (na sobotni prireditvi v Štanjelu), ki bo pripadel avtorju najboljšega literarnega prispevka v zborniku.

Desno: Miljana Cunta, programska vodja Vilenice, predstavlja občinstvu letošnjo izvedbo festivala; spodaj: Generalni direktor SEP Harald Kried izroča priznanje ukrajinski pisateljici Marjani Kijanovske, dobitnici štipendije

KROMA

Natran program vključuje tradicionalna branja avtorjev v izvirnih jezikih in druge kulturne točke, posebno poglavje pa je predstavitev manj znanje književnosti: lani je bila v ospredju baskovska literatura, letos pa bo pozornost posvečena književnosti in irščini, ki ena najstarejših nasploh. Omeniti gre, da je v teku izmenjava s festivalom Ciúrt iz irskega mesta Galway.

Veliki finale bo v soboto, tako kot vsako leto, v kraški jami Vilenica, kjer bo program posvečen letošnjemu nagrjenemu Goranu Stefanovskemu. Makedonec je bil v bivši Jugoslaviji eden vodilnih dramatikov, na skopski Akademiji za gledališko umetnost je odprl oddelek za scenaristiko, večkrat je predaval v tujini, med drugim na ameriški in angleški univerzi Brown in Canterbury, dve leti pa je bil gostujuči profesor na dramskem institutu v Stockholmnu.

Odlöčitev žirije, da prvič v zgodovini nagradi dramskega ustvarjalca, je Lidija Dimkovska utemeljila s sledečo ugotovitvijo: »Vpisuje se v kategorijo avtentičnih ustvarjalcev, ki so se poglobili v osebno in širšo lokalno kulturno dediščino, iz nje ob-

likovali vprašanja in naznani odgovore o ključnih stvareh v življenju in obstoju posameznika in družbe, iz katere ta prihaja, nato pa svoje male in velike zgodbe ponudili globalnemu prostoru.«

Današnji program festivala se bo začel ob 10. uri, ko bo v lipiškem hotelu Maestoso okrogla miza, ki jo prireja SEP. Tema bo »(Samo)cenzura danes: literarna cenzura v luči politične korektnosti«. Ob 15. uri bo sledil prvi del mednarodnega komparativističnega kolokvija na isto temo, literarna branja pa bodo na vrsti ob 19. uri v treh krajih.

V lokavski cerkvi sv. Mihaela bodo nastopili Ioana Ieronim, Ermis Lafazanovski, Kristiina Ehin, Aleš Mustar, Christina Viragh, Senadin Musabegović in David Albahari. Cerkev sv. Danijela v Hruševju bo gostila vrstice in verze Sonje Harter, Barysa Žančaka, Dagnije Dreika, Marjane Kijanovske, Pavla Goranović in Piotra Sommerja. V koprskem Pokrajinskem muzeju bodo brali Nejc Gazzoda, Balša Brković, Edi Shukriu, Sami Tchak, Vytautas Deksnys in Roberto Pazzi. (af)

TRST - Začela se je 30. izvedba Glasbenega septembra

Zveneč otvoritveni koncert v stolnici

Letošnji program je zaradi okrogle obletnice še posebej bogat, saj se bodo koncerti vrstili do konca oktobra

S slovesnimi toni glasbe za trobente, orgle in pavke se je v ponedeljek pričela trideseta, jubilejna izvedba tržaškega koncertnega niža Glasbeni september. Glasba in duhovnost sta od vedno bistveni sestavni cikl, ki ga tržaška občinska Cappella civica prireja s podporo deželnega odborništva za kulturo in s sodelovanjem župnije svetega Justa. Orgle imajo po tradiciji glavno vlogo v programu, ki vsako leto uvaža ljubitelje glasbe v jesenski koncertni razvjet. Kot je v svojem uvodnem pozdravu povedal župnik tržaške stolnice msgr. Giorgio Cornelos, bo jubilejna izvedba niza posebno bogata, saj se bo program nadaljeval do konca oktobra. Organizatorji so seveda ohranili značilno formulo z osrednjim ciklom koncertov v stolnici, vrsito koncertov tržaških glasbenikov v istrskih cerkvah in vzporednim ciklom v tržaških cerkvah, kjer se manj pogosto odvijajo koncertni dogodki.

Otvoritveni koncert v stolnici je zazvenel z blešečimi toni dveh trobent, pozavne, orgel in pavke. Omenjena glasbila, čeprav v izvirnih različicah, imajo tudi posebno vlogo v Svetem pismu, kjer zvok trobente radostno časti Boga ali predstavlja njegov klic ob sodnem dnevu; za-

to je župnik dopolnil glasbeni spored z branjem psalmov, v katerih se trobente simbolično pojavi.

Na koru so igrali štirje tržaški glasbeniki in gost Diego Cal, uveljavljen koncertant in docent trobente na videmskem konservatoriju. Zasedba je značilna predvsem za baročno literaturo in program večera je združil imena nekaterih od najbolj znamenitih evropskih mojstrov na prehodu med 17. in 18. stoletjem. Izbrane skladbe so efektno in pompozno predstavljale aspekte bolj priložnostno usmerjene umetnosti Händla, Buxtehudeja, Bacha, Marcella, Mouretta in Telemanna. Glasbeniki niso kazali popolnega soglasja v skupnih točkah in predvsem uglašenost trobil ni bila vedno optimalna. Poleg omenjenega gosta so igrali trobentač Roberto Santagati, tolkalist Tom Hmeljak in pozavnik Erik Žerjal, ki je ob skupnih izvedbah izstopal z izvedbo sonate za pozavno in orgle beneškega skladatelja Benedetta Marcella. Stolni organist Manuel Tomadin je imel tudi dve solistični točki in je pokazal, da napreduje z vedno večjo samozavestjo na dolgi in zahtevni poti do tehnične in umetniške dovršenosti.

Naslednji koncerti Glasbenega septembra

v stolnici svetega Justa bodo na sporednu vsak pondeljek do 22. oktobra. Na velike orgle bodo igrali priznani organisti, med katerimi vodja Orgeške akademije iz Edinburga Michael Harris. Posrečeni binom trobenta-orgle bo ponovno na vrsti 17. septembra s koncertom prvega trobentača orkestra rimske opere, znanega interpreta filmske glasbe Maura Maura in organistke Francoise Gadbois. Tudi zborovska glasba bo prišla na svoj račun s koncertom ženske skupine Cappella civica, ki bo med drugimi skladbami podala tržaško praižvedbo skladbe v trinajstih epizodah »Zlomljena flauta« Marca Sofianopula po besedilu Claudia Magrisa. Delo je nastalo po islamskih sufi meditacijah in predstavlja z glasbenimi kontaminacijami iskanje skupne govorcev med Vzhodom in Zahodom.

Tržaška organista Roberto Velasco in Riccardo Cossi bosta v oktobru koncertirala v Istri, 16. septembra pa se bo pričel niz desetih koncertov vzporednega cikla v tržaških in istriskih cerkvah, med katerimi bodo tudi miljska stolnica, ricmanjska cerkev in cerkev svetega Urha v Dolini, kjer bomo lahko poslušali zanimive koncerke solopevk iz vrst zborov Cappella civica. (ROP)

TRŽIČ, RONKE - Goriška in tržaška kvestura uspešno zaključili operacijo »Cabernet«

Aretirali devet oseb zaradi preprodaje mamil

Drgo so kupovali v Novi Gorici in Padovi, prodajali pa so jo v javnih lokalih in na trgih

Včeraj ponoči se je s priporom petih oseb končala zapletena preiskava »Cabernet«, s katero je leteči oddelki goriške kvesture v sodelovanju s tržaškimi kolegi in tržaško kvesturo dosegel pomemben uspeh v boju zoper preprodajo mamil na Goriškem. Policijska operacija, v kateri so sodniške oblasti skupno odredile devet priporov zaradi preprodaje in izsiljevanja, se je začela februarja 2006 na opozorilo letečega oddelka tržaške kvesture. Preiskava je po besedah vodje letečega oddelka goriške policije Massima Ortolana terjala veliko dela: samo v zadnji fazi, ki je potekala v Ronkah, Tržiču in Červinjanu, je sodelovalo približno 70 agentov.

Včeraj v ranih jutranjih urah je policija aretirala 42-letnega Sergia Giulianija, 46-letnega Andrea Verzegnassija, 45-letnega Mauricia Di Bertha, 31-letnega Damiana Maria Camsa in 35-letnega Andrea Guarnerija. V prvih mesecih preiskave so se vrata zapora odprla še za štiri osebe, imen katerih kvestura ni posredovala, saj je na podlagi njihovih pričevanj prišla do novih pomembnih informacij. Ob priporih je prišlo v teku operacije tudi do osemnajstih prijav. »Preiskava je dobila naziv "Cabernet" po izrazu, s katerim so razpečevalci in mamilashi med preprodajo najpogosteje namigovali na drogo. Šlo je predvsem za kokain,« je povedal Ortolan in nadaljeval: »Tako osumljenci, ki so bili aretirani, kot vse ostale vpletene osebe, ki so bile prijavljene, ne živijo na robu družbe, kot se navadno godi z nasvojenimi s heroinom. Gre za osebe med 20. in 50. letom, ki si odmerek kokaina privoščijo ob koncu tedna ali v trenutkih, ko si želijo več energije.« Ortolan je pojasnil, da v operaciji policija ni zasegla velike količine mamil - celoten izkupiček je namreč sestavljal 11 gramov kokaina, 11 gramov marihuane, 5 gramov haša in 20.000 evrov gotovine -, čeprav so osumljenci prodajali drogo velikemu številu mamilash. »Možno je, da je prvimi aretirancem uspelo obvestiti peterico, ki smo jo ujeli včeraj. Le-ti so sumili, da so jim sile javnega reda za petami in so zato v stanovanjih imeli zelo malo opojnih substanc,« je razložil Ortolan. Mamil so si preprodajalci priskrbeli najpogosteje v Sloveniji, točneje v Novi Gorici. Drugače so zahajali v Padovo, drogo pa so prodajali v javnih lokalih, na trgih in na svojih domovih.

»Preiskava je bila izredno zapletena in je zahtevala veliko časa, rezultat pa je viden. Predstavlja namreč stvaren odgovor na pereče vprašanje razpečevanja in uživanja drog, ki je na Goriškem močno občuteno,« je poddaril goriški kvestor Claudio Gatti in zaključil: »Kriminalna dejavnost je z uspehom policije utrpela hud udarec, ostaja pa izredno zakoreninjena in razvezana.«

Aleksija Ambrosi

TRŽIČ, SELCE - Ob 64. obletnici Spomnili se bodo padlih proletarcev

Ob 64. obletnici ustanovitve Proletarske brigade se bodo jutri in pojutrišnjem v Tržiču in v Selcah spomnili partizanov, ki so padli na Goriški front in v antifašistični borbi nasploh. Pred tržičko ladjedelnico bo jutri ob 12. uri tradicionalno slovesnost ob spomeniku, posvečenemu 503 slovenskim in italijanskim delavcem, ki so izgubili življenje v partizanskih vrstah. Ob tem se bodo posebno slovesno spomnili 96 padlih pripadnikov Proletarske brigade, med katerimi je bilo 55 delavcev iz ladjedelnice.

V soboto, 8. septembra, se bodo v Selcah poklonili padlim z baklado. Od prireditvenega prostora se bodo ob 19.30 udeleženci baklade v sprevodu odpravili do spomenika, ki stoji ob poti za v Doberdob. Obležje spominja na 10. september 1943, ko so delavci in kmetje iz Laškega s podporo antifašistov ustanovili prvo italijansko partizansko brigado, Proletarsko brigado, ki se je nato borila skupaj s slovenskimi partizani na Goriški fronti znamenom, da bi preprečila nemško okupacijo Gorice in njene okolice. Na Goriški fronti so padli tudi številni borci iz Jamelj, Dola, Doberdoba, Štandreža in drugih krajev, sploh pa ima ta bitka po besedah predsednika goriške sekcije VZPI-ANPI Silvina Poletta izreden zgodovinski pomen. »Šlo je za prvi oborožen sponad v okviru italijanskega odporništva, obenem pa so se italijanski delavci z ramo ob rami borili skupaj s slovenskimi borci,« pojasnjuje Poletto in opozarja, da so 3. novembra leta 1973 v Gorici priredili posvet o Goriški fronti, 11. novembra istega leta pa je v spomin na bitko po goriškem mestnem središču korakalo 3.000 bivših partizanov, ki sta jih na trgu Battisti nagovorila takratna župan Pasquale De Simone in predsednik pokrajine Bruno Chientaroli.

NOVA GORICA - Na svoji zemlji Na proslavi tudi letala in padalci

V soboto, 9. septembra, bo v Novi Gorici uradni del ljudskega zborovanja Na svoji zemlji potekal od 12. ure do 13.15, vendar se bo program na travniku pred občinsko stavbo začel že veliko prej. Od 9.50 dalje bo pred občinsko stavbo igral pihalni orkester Kras iz Doberdoba, uro kasneje pa bodo na prioritariče začele prihajati organizirane skupine. V tem času se bodo mesto preletal akrobatska letala in letala, iz katerih se bodo na prioritariče spuščali padalci, akrobati in mala padalca s čokoladicami za otroke, kot so to počeli zaveznički leta 1945.

Ob glasbi Goriškega pihalnega orkestra se bodo na prioritariče začeli zbirati gostje in praporščaki, ob pesmi nastopajočih moških zborov bodo dvignili zastavo, ki jo bo prinesel padalec. Sledile bodo recitacije in zborovski pevski vložki, nastop igralcov Amaterskega mladinskega odra, prireditve pa bo zaočrila skladba Vstajenje Primorske. Proslavo je režiral Emil Aberšek, za glasbeno opremo je poskrbel Ivan Mignozzi, za likovno podobo pa Bojan B. Bitežnik. Kulturni programu bodo oblikovali še moški pevski zbori Srečko Kosovel, Provox, Miren in Korus ter mešani pevski zbori Čepovan, Trnovo in Grgar ter dramski igralec Jože Horvat. Pozdravni nagovor bo imel novogoriški župan Mirko Brulc, slavnostna govornika pa bosta Marjan Bevk, predsednik društva TIGR, in Janez Stanovnik, predsednik Zveze zdrženj borcev za vrednote NOB Slovenije. Častni pokrovitelj proslave je predsednik republike Janez Drnovšek.

Organizatorji – Šever in ZVVS Severne Primorske, Društvo izgnancev Slovenije, OO Nova Gorica, Društvo civilnih invalidov voja Primorske, Društvo vojaških invalidov SPR, Območno združenje borcev za vrednote NOB Nova Gorica, društvo TIGR Primorske in primorske občine - so pripravili okrog tisoč sedežev, ki bodo namenjena predvsem starejšim udeležencem, vsem pa priporočajo, da se na prireditvi odpravijo čimprej, ker pričakujejo veliko gneče v mestu. Parkirati bo mogoče v okolici železniške postaje, na ulici Gradnikove brigade in vzdolž Erjavčeve. (km)

Pri Prvačini vlak povozil 72-letnega moškega

Vlak je včeraj ob 15.57 na progji med Dornberkom in Ajdovščino v bližini Prvačine povozil 72-letnega moškega, ki je hodil po železniški progi. Ponesrečenec je zaradi poškodb umrl na kraju nesreče. Na policijski upravi Nova gorica so povedali, da policijska preiskava o vzroku nesreče še poteka, vendar naj bi šlo za nesrečo in ne samomor. Na kraju nesreče so posredovali gasilci iz Dornberka in Nove Gorice.

Aretirali priseljence s Kosova

Karabinjerji iz Gradeža so aretirali 22-letnega priseljence s Kosova, ki ni imel veljavne dovoljenje za bivanje v Italiji. Mladenci je karabinjerjem, ki so opravljali reden pregled, izročil ponarejen dokument, agenti pa so prevaro takoj odkrili in nezakonitega priseljence aretirali.

Pri Rubijah sedel na tračnicah

V goriški gasilski kasarni so včeraj ob 18.20 prejeli klic moškega, ki je grozil, da bo pri Rubijah počakal na prihod vlaka sredi tračnic. Gasilci so nemudoma posredovali, našli moškega, ga prijeli in pomirili. Po prihodu karabinjerjev so moškega izročili osebu službe 118, ki ga je prepeljalo v bolnišnico. Železniški promet je bil nekaj časa prekinjen.

Bianchini namesto Pinta

Goriški občinski tajnik Komunistične prenove Gianluca Pinto je odstopil z mesta občinskega svetnika. Namesto njega bo Komunistično prenovo v goriškem občinskem svetu zastopal Livio Bianchini, ki je bil na zadnjih volitvah prvi na listi neizvoljenih.

Pogrešani Samuele Babić

Svojci že od 31. avgusta pogrešajo Samueleja Babića. Mladenci je že 4. septembra 1981 rodil v Italiji, stalno prebivališča pa ima v Solkanu. Od doma je odšel 31. avgusta, po vsej verjetnosti se je odpeljal s tovornjakom znamke Iveco in registrskih številk GO F9-424. Vozilo ima kabino bele barve z napisom »Krapč«. Tovorni del vozila je pokrit s ponjavo bele barve. Po mnenju policistov je Babić z vozilom odpeljal iz Solkanu proti Ljubljani, kjer se je za njim izgubila vsaka sled. Babić je visok okoli 175 centimetrov, je močnejše postave, nosi kratko postrizene lase rjave barve in ima okrogel obraz. Ni znano, kako je bil oblečen na dan izginotja. Policisti naprošajo vse, ki bi karkoli vedeli o njem, naj to sporočijo na najbližjo policijsko postajo oziroma na anonimno telefonsko številko 080-1200.

Koncert v parku vile Coronini

V parku vile Coronini-Cronberg v Gorišči bo danes ob 18. uri koncert, na katerevso bodo nastopili dobar kitarist Claudio Pio Liviero, sopranistka Francesca Moretti in tenor Salvatore Moretti. Odloomek iz del Giuseppeja Ungarettija in Carla Michelstaedterja bo prebirala Alessandra Marc.

Glasbena pravljica za otroke

V okviru občinskega praznika bo danes ob 17. uri v Slovenskem narodnem gledališču v Gorici glasbena pravljica z naslovom Stotisočnoga v izvedbi Gledališča na vrvici. Vstop je prost.

Predstavitev "Vina Miru" 2007 in nagrada "Zlata Jagoda" 2007 Vabilo v Krmin

Krmenska zadružna klet - Cantina Produttori Cormons prireja v petek, 7. septembra ob 20.00 uri v občinskem gledališču v Krminu 22. izvedbo "Vina Miru" z letino 2006, pod pokroviteljstvom Pokrajinske uprave in Trgovske zbornice iz Gorice ter podeljuje nagrade "Zlata Jagoda" 2007 pod pokroviteljstvom banke Friulcassa Spa. Večer bo popestril glasbeni program skupine MABÒ BAND in WALTER DADO.

Po slovesnosti bomo z gojenci Zavoda Združenega Sveta iz Devina in prisotnimi predstavniki oblasti nazdravili z "Vinom Miru 2006" ob državnih himni v izvedbi Mestne godbe Città di Cormons.

Prosit!

FRIULCASSA
CASSA DI RISPARMIO REGIONALE

Cantina Produttori Cormons - Krmenska zadružna klet - ul. Vino della Pace, 31 - tel. 0481/62471 - www.cormons.com - info@cormons.com

DOBERDOB - Sprejemni center Gradina bo v kratkem ponovno zaživel

Za upravljanje centra bo skrbela zadruga Rogos

Z občinsko upravo je podpisala triletno pogodbo - Odprtje v petek, 29. septembra

Po enoletnem zaprtju bo sprejemni center Gradina ponovno zaživel. Doberdobska občina je namreč pred nekaj dnevi poverila upravljanje strukture krajevni zadrugi Rogos, ki je med tremi kandidati najbolj prepricala občinske upravitele. Pogodba je formalno stopila v veljavlo 1. septembra, zapadla pa bo čez tri leta. V teh dneh je zadruga že začela z urejanjem prostorov sprememnega centra, ki ga bodo s slovesnostjo ponovno odprli javnosti v petek, 29. septembra.

»Dogovor predvideva, da bo center Gradina odprt dvanajst mesecov letno, in sicer vsak teden od petka do nedelje. Ob posebnih priložnostih bodo prostori odprtji javnosti tudi v preostalih dneh,« je povedal doberdobski župan Paolo Vizintin in pristavil, da bo uredil dolochen naknadno. »Občina je vzela v pretres tudi predloga drugih dveh subjektov, zadruga Rogos pa je zagotovljala najboljše pogoje iz vidika številčnosti osebja, izkušnje pri vodenju tovrstnih struktur, finančnega kritja in programa dejavnosti,« je pojasnil župan Vizintin. Po njegovih besedah bo zadruga Rogos skrbela za celo vrsto kulturnih in vzgojnih pobud, katerih cilj bosta promocija teritorija in naravnega bogastva rezervata Doberdobskega in Prelonskega jezera ter širjenje kulturne tradicije in zgodovine Krasa. »Zadruga bo prirejala vodene oglede za turiste in šole, predvideno pa je tudi sodelovanje z drugimi ustanovami in naravnimi rezervati. Primer so Škocjanske jame, s katerimi ima občina že dalj časa plodne stike na področju Interreg projektov,« je napovedal Vizintin. Župan je pristavil, da bo ob muzeju, kraški sobi, razstavnih prostorih, prenočišču in baru, ki bodo začeli delovati v teku tega meseца, pred koncem leta nared tudi kuhinja. Gradnja, v katero je občina vložila približno 140.000 evrov, se bo začela jeseni, do 31. decembra pa jo nameravajo predati namenu.

»Občina si prizadeva za zagotavljanje kontinuitete pri upravljanju sprememnega centra Gradina in rezervata. To lahko omogočijo le prispevki dežele FJK. V zadnjem mesecu sem se večkrat srečal z deželnim direktorjem za zaščitenom območja, parke in rezervate Augustom Violo ter z drugimi funkcionarji, s katerimi imamo dobre odnose. Prišlo je tudi do pozitivnega koraka, saj smo dosegli, da nam bo dežela dodelila 24.000 evrov, ki jih bomo nakanali zadrugi Rogos za začetek dejavnosti,« je povedal Vizintin in zaključil: »Prav gotovo bomo predstavili še druge prošnje za financiranje. Menim, da bo pred koncem leta lahko prišlo do dodatnih premikov.« (ale)

Sprejemni center
Gradina bo kmalu
spet odprt javnosti

BUMBACA

NOVA GORICA Tečaj slovenščine za Italijane

Mladinski center Nova Gorica črpa iz potreb, ki jih imajo mladi in zato ponuja različne oblike vsebin in aktivnosti. Leta so namenjene mladim med 12. in 29. letom in spodbujajo njihovo aktivno udeležbo v družbenih dogajanjih, aktivno preživljvanje prostega časa ter razvoj ustvarjalnosti pri mladih. V letosnjem letu so pripravili za italijanske osnovnošolce in dijake tečaj slovenskega jezika. Tečaj se bo začel 2. oktobra in bo trajal 70 šolskih ur; lekcije po dve šolski urki bodo dvakrat na teden, potekalo pa bodo v prostorih Mladinskega centra Nova Gorica. Tečaj je v celiot brezplačen. Prijave so začeli zbirati z današnjim dnem, prijaviti pa se je mogoče do 28. septembra 2007 preko elektronske pošte info@mc-ng.org in/ali tel 00386-5-333 30 20.

NOVA GORICA - Včeraj odprli razstavo partizanskih zastav

Sešili so jih na skrivaj

Skupno na ogled devetindvajset ročno šivanih in vezenih zastav iz obdobja 1941-1945

Z leve proti desni
Vladimir Krpan,
Andrej Malnič,
Mirko Brulc in
Drago Svoljšak

FOTO K.M.

IZLET - Na pobudo VZPI-ANPI in SPI-CGIL iz doberdobske občine

Krk jih je očaral

Z ladjo so izletniki zapluli tudi do poldrugo uro oddaljenega Golega otoka

Doberdobski izletniki
v pristanu
mesteca Krk

FOTO K.FERLETIČ

Člani VZPI-ANPI in upokojenci sindikata SPI-CGIL iz doberdobske občine so prejšnjo soboto obiskali otok Krk, ki jih je presentil s svojo lepoto in gostoljubnostjo. Izletniki so se z avtobusom peljali mimo Reke, nato pa še čez most

na Krk, od koder so s trajektom zapluli do sosednjega Golega otoka. Tu so si ogledali ostalne poslopje, v katerih so bili najprej zaprti politični ujetniki, nato pa zaporniki. Na ladji so zatem izletniki okušili ribje specialitete Kvarnerskega zaliva,

posebno pa so jih navdušile ribe na žaru in istrska malavija. Ob povratku na Krk so obiskali tržnico, kjer turistom ponujajo najrazličnejšo blago, in stari del glavnega mesta otoka, ki je izletnike navdušil s svojimi stavbami in z živahnim vzdružjem.

FOLJAN Pesniki razmišljajo o Evroregiji

Pesniki, ki ustvarjajo v italijanskem, slovenskem, furlanskem, bizjaškem, čakovskem, nemškem in hrvaškem jeziku, bodo jutri ob 16. uri v občinski knjižnici v Foljanu razmišljali o Evoregiji in o poeziji kot graditeljici mostov med različnimi kulturnimi skupnostmi. Srečanja se bodo udeležili Elisabeth Falter iz Celovca, Tržačana Marina Moretti in Aleksij Pregar, Diana Rosandić in Giacomo Scotti z Reke, Tiziano Broggigato iz Vicenze, Goricanca Alberto Princis in Ivan Crico, Nikola Kraljič s Krka, Michele Obit iz Čedad in Giacomo Vit iz Pordenona. Ob 20.30 bo sledil recital Šepeti, glasovi, odmevi, ki črpa navdih iz ljudske zakladnice Istre in Primorja, oblikovala pa ga bosta Irene Peljhan in Filippo Massa. Ob spremljavi glasbe bosta prebirala pesmi Alferje Bržan, Alojza Gradišnika in Borisa Novaka. Obe srečanji prireja združenje Iniziativa europe v sodelovanju z društvom Associazione culturale bisiaca in v okviru niza Dnevi umetnosti.

Goriški muzej je v sodelovanju z območno entoto Zveze borcev NOB Nova Gorica postavljal razstavo partizanskih zastav med letoma 1941 in 1945. Dogodek sodi v sklop prireditv ob 60. obljetnici priključitve Primorske k matični domovini. V avli novogoriške mestne občine je na ogled 29 ročno šivanih in vezenih zastav.

»Te zastave so v tistih letih dekleta in žene skrivali šivale in vezle. Nekatere so na rejene iz ostankov padal, celo iz svile ali pa tudi kar iz italijanskih zastav,« je povedal zgodovinar Drago Sedmak, avtor razstave, ki je spomnil tudi na pomembno obletnico, ki bo prihodnje leto: 160 let bo namreč minilo od nastanka slovenske narodne zastave. V Goriškem muzeju so jih začeli zbirati že leta 1955, zadnjo so dobili leta 1994. Veliko zastav iz zbirke je ročno vezenih, narejenih iz tedaj razpoložljivih materialov in v skladu s spremnostmi avtorjev. Nekatere so iz taborišča Dachau, v zbirki je tudi ruska zastava, ki je visela v bolnici Franji, pa tudi briška zastava, na kateri so izvezene češnje in grozdje.« To kaže ne le na boj za jezik, temveč tudi na težnje po ekonomski osvoboditvi, ljudje so tedaj hrepeleni po zemlji,« pojasnjuje ozadje briške zastave Sedmak.

Med prisotnimi, ki so razstavo pospremili ob odprtju, je bila tudi ena izmed žena, ki so zastave ročno vezle: Francka Kogoj iz Nove Gorice se še živo spominja tistih časov. Odprtja razstave se je udeležil tudi novogoriški župan Mirko Brulc, ki je izrazil željo, da bi si jo ogledali tudi mlajši rodovci. (km)

Z okusi tudi kultura

V letosnji izvedbi manifestacije »Okusi z meje« (Gusti in frontira), ki bo poživila Gorico med 28. in 30. septembrom, bo kultura igrala vlogo protagonistke. Na potezi je tridnevni program v znamenju glasbe, pokušje značilnih dobrot in dogodkov, preko katerih bodo obiskovalci odkrivali nove poti na področju kulinarice in vinarstva. Novost, za katere je poskrbel občina, ki jo pri organizaciji sejma podpirajo dežela FJK, Fundacija Goriške hraničnice in Trgovinska zbornica, je sodelovanje z založbama Edizioni della Laguna in LEG, ob tem pa tudi s knjigarnama Antonini, Faidutti in s Katoliško knjigarno. V ljudskem vrtu bodo postavili šotor, v katerem bodo na razpolago publikacije na temo kulinarice in vinarstva, ob tem pa bo mogoče prisluhniti predavanjem. »Okusi meje 2007 bo bogat dogodek, kjer bomo živahnim ljudskim pobudam dodali pobude za izvedence,« je povedal goriški odbornik Antonio Devetag.

Antonaz v Krminu

Deželni odbornik Roberto Antonaz je včeraj obiskal Krmin, kjer se je srečal s tamkajšnjim županom Lucianom Patatom. V osredju pogovorov so bili projekti, ki jih vodijo ob vnožju Brd, ob zaključku srečanja pa je Antonaz zagotovil pomoč krminski občini pri ovrednotenju njenih specifik. Odbornik je tudi menil, da bi se na Krminskem lahko še dodatno razvilo čezmejno sodelovanje in pobude vezane na izseljenstvo.

DOBERDOB, NEGOTIN - Glasbeni festival »Mokranjčevi dnevi«

Zbor Hrast bo zastopal celoten slovenski prostor

Gre za prvi nastop zamejskega zbora na znamenitem srbskem festivalu

Doberdobski zbor Hrast

FOTO P.C.

Pevci mešanega zbora Hrast se pripravljajo na gostovanje v Srbiji, kjer bodo nastopili v okviru znamenitega festivala »Mokranjčevi dnevi«. Priložnost se je pojavila, ko je eden od selektorjev festivala povabil goriški zbor k udeležbi in ga s tem vključil v seznam slovenskih kandidatov. Pevci so se takoj navdušili za novo pevsko izkušnjo in njihova želja se je uresničila, saj so organizatorji sprejeli prošnjo in jih izbrali kot zastopnike Slovenije na tekmovalni reviji, katere se po tradiciji udeležujejo predstavniki vseh držav bivše Jugoslavije.

»Mokranjčevi dnevi« so nastali pred 42. leti kot pobuda v spomin na srbskega skladatelja Stevana Mokranjca. Njegovo rodno mesto Negotin bo tudi letos gostilo raznovrstne glasbene dogodke, med katerimi je zborovsko tekmovanje. Festival bo potekal od 14. do 19. septembra pod pokroviteljstvom srbskega Ministrstva za kulturo in posvetilo skladatelju ne bo samo simbolične narave, saj bodo njegove skladbe zaznamovale tudi tekmovalni program in njegov lik bo tema okrogle mize strokovnjakov ter predstavitev monografske publikacije. Festival se bo pričel s skupno izvedbo zborovskega spletka »Šesti Rukovet« pred skladateljevo rojstno hišo, obvezna skladba tekmovalnega programa pa bo ena od njegovih najbolj znamenitih zborovskih stvaritev, obširni »Deseti Rukovet«, splet ljudskih motivov v starim makedonščini.

Tekmovalni nastop mora trajati od 15 do 20 minut, vključno z obvezno skladbo, ki je nadpovprečno dolga v primerjavi s časimi, ki jih predlagajo na drugih mednarodnih tekmovanjih. Zbor Hrast bo dopolnil

program z Vrabčeve »Rdeč zaton«, motetom »Os justi« Antonia Brucknerja in koncertno priredbo skladbe »Zeleni jurij« Sama Vremščaka. Izbiro skladb skuša po pravilniku tekmovanja upoštevati tako svetovno kot lokalno literaturo in zaobjeti ob klasiku iz svetovne zakladnice tudi kraj, iz katerega zbor prihaja in Slovenijo.

Intenzivne vaje so se pričele konec avgusta in zborovodja Hilarij Lavrenčič prisotna k izkušnji s pozitivno energijo: »Vsi si želimo, da bi kot prvi zamejski zbor v zgodovini tega festivala dostojno zastopali slovenski prostor, ki je statistično na samem vrhu evropske zborovske stvarnosti. Ker je termin nastopa delovni dan in mnogi pевci si ne morejo privoščiti daljšega dopusta, bomo potovali čez noč in ne bomo imeli časa za počitek pred nastopom. Zato upam, da bodo pевci klub dolgi vožnji napeli vse moči in se maksimalno potrudili na održu. Obenem si pričakujem, da jih bo izkušnja obogatila preko soočanja z drugimi realnostmi, kar je tudi eden od glavnih ciljev amaterskega pevskega udejstvovanja.«

V teh dneh pевci vadijo poleg tekmovalnega programa tudi drugi program, saj bodo pred odhodom zapeli tudi v nam bližnjih krajih. 11. septembra bodo namreč sodelovali pri koncertu sakralne glasbe v spomin na Stanka Jeriča, ki bo ob 21. uri v baziliki svete Eufemije v Gradežu. Večer organizira goriška sekcija zborovske zveze USCI, v katerem je zbor včlanjen in bo govoril priložnost za občuten poklon skladatelju, s katerim je zbor pogosto sodeloval.

(ROP)

GORICA Kraški slavček jutri na festivalu Alpe Jadran

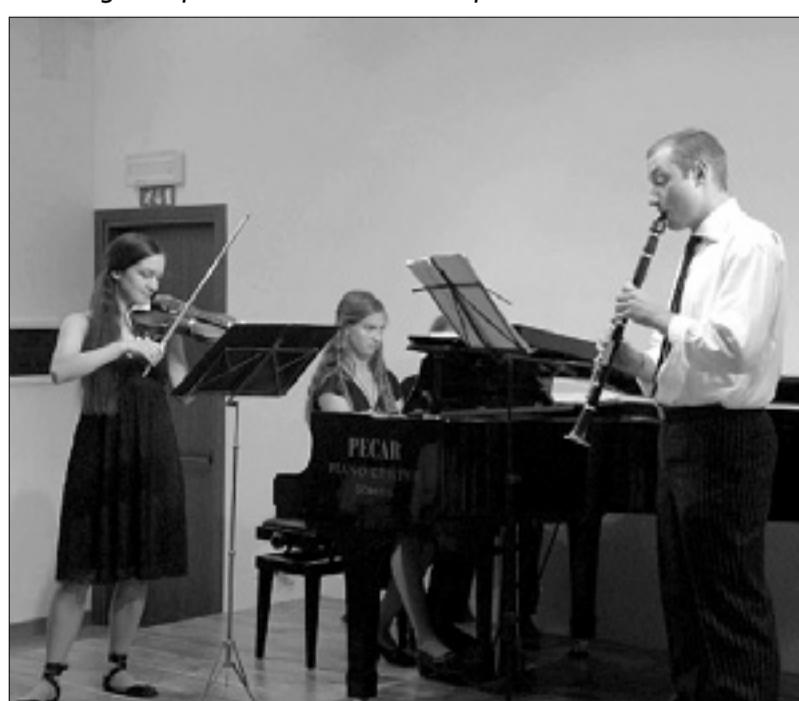
Združenja Feniarco, Europa Cantat, Uscí, dežela Furlanija-Julijška krajina in Zveza slovenskih kulturnih društev prirejajo festival mladinskih in otroških pevskih zborov Alpe-Jadran 2007. Festival zaobjema devet koncertov, ki bodo potekali po vsej Furlaniji-Julijški krajini. Na prireditvi nastopajo zbori iz Italije, Španije, Norveške, Rusije, Japonske in iz drugih držav, med sodelujočimi pa je tudi ženski pevski zbor Kraški Slavček iz Nabrežine, ki ga vodi Mirko Ferlan. Nabrežinski zbor bo nastopil na festivalskem koncertu, ki bo v Kulturnem domu v Gorici jutri ob 21. uri. Poleg Kraškega slavčka se bosta občinstvu predstavila otroški pevski zbor Juvenes Cantores iz Barija, ki ga vodi Luigi Leo, in zbor »La Corolla« iz kraja Ascoli Picena pod vodstvom Maria Giorgija.

Višek prireditve bo v Lignanu v soboto, 8. septembra, z gala koncertom, na katerem bodo nastopili vsi udeleženci festivala, ki so sodelovali tudi na šestih tematskih delavnicah.

GABRIJE - Uspel koncert iz niza Med zvoki krajev

Slovenski trio navdušil

Mladi glasbeniki skupine Klavilina so zaigrali v prostorih društva Skala pred številnim občinstvom

Množična publike je v torek zvečer bučno zaploskala slovenskemu triu Klavilina (na sliki Bumbaca), ki je v okviru potujočega mednarodnega festivala »Med zvoki krajev« obiskala sedež društva Skala v Gabrijah. Trio Klavilina sestavlja trije mladi primorski glasbeniki, ki so v tej dokaj redki obliki komorne zasedbe začeli delovati leta 2005 pod mentorstvom profesorja Tomaža Lorenza. Koncert, na katerem so se z zanimivim programom predstavili Sara Rusta (klavir), Mojca Gal (violina) in Sandi Vrabec (klarinjet), je predstavilo tržiško združenje Progetto musica, ki sta ga tudi v letošnji izvedbi festivala podprtli dežela FJK in goriška pokrajina. Gabrski koncert je omogočila sovodenjska občina, prostore za prijeten glasbeni večer pa je dalo na razpolago društvo Skala. »Festival gostimo že več let. Tudi letos je bil uspeh izreden: v Gabrje niso prišli le domačini, marveč tudi ljubitelji glasbe iz drugih krajev. Upamo, da se bo pobudila prihodnje leto ponovila,« je povedal član KD Skala Robert Juren. (Ale)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

ALL'ORSO BIANCO (Tavasani), korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. ANTONIO, ul. Romana 147, tel. 0481-40497.

Kino

GORICA

KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 20.00 - 22.10 »Sicko«. / Dvorana 2: 17.50 - 20.10 - 22.10 »Captivity«, prepovedan mladini pod 14. letom. / Dvorana 3: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Il bacio che aspettavo«.

CORSO Rdeča dvorana: 17.50 - 20.00 - 22.15 »Shrek Terzo«, risani film. / Modra dvorana: 17.45 - 20.00 - 22.15 »Il dolce e l'amaro«. / Rumena dvorana: 17.00 - 18.45 - 20.50 »Shrek Terzo«; 22.30 »Hot Fuzz«.

TRŽIČ

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 20.00 - 22.00 »Shrek Terzo«. / Dvorana 2: 16.00 - 18.10 »Shrek Terzo«; 20.10 - 22.15 »4 mesi, 3 settimane e 2 giorni«. / Dvorana 3: 17.50 - 20.00 - 22.15 »Captivity«, prepovedan mladini pod 14. letom. / Dvorana 4: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Il bacio che aspettavo«. / Dvorana 5: 17.50 - 20.00 - 22.15 »Sicko«.

Razstave

V DRŽAVNI KNJIŽNICI v Gorici bodo v ponedeljek, 10. septembra, ob 18.30 otvorili razstavo Carla Piemontija z naslovom »Photogrammi«. Razstava bo odprta do 29. septembra

Šolske vesti

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO SLOVENSKIH OSNOVNIH ŠOL UL. BROLO v Gorici obvešča, da se pouk prične na vseh osnovnih šolah v ponedeljek, 10. septembra, po urniku 8.00 - 13.00. Za otroke otroških vrtcev bo potek didaktičnih dejavnosti naslednjih: od 10. do 14. septembra ob 7.30 do 12. ure brez kosila (vrtca Štandrež v Krmin ob 7.45); od 17. do 28. septembra ob 7.30 do 13. ure s kosilom (vrtca Štandrež in Krmin ob 7.45); od 1. oktobra dalje po normalnem urniku vrtca.

NIŽJA SREDNJA ŠOLA IVAN TRINKO obvešča, da se bo pouk pričel v sredo, 12. septembra, ob 8.15 (do 13.45).

RAVNATELJSTVO VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB sporoča, da se bo pouk v osnovnih šolah pričel v ponedeljek, 10. septembra, ob 7.50 in v Sovodnjah (ob 8. uri); v sredo, 12. septembra, na Vrhu (ob 8.10) in v Romjanu (ob 7.55). Na srednji šoli v Doberdobu se bo pouk pričel v ponedeljek, 10. septembra, ob 7.45.

RAVNATELJSTVO VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB sporoča, da se bo pouk v vseh vrtcih pričel v sredo, 12. septembra: Doberdob - prihod ob 7.45 do 9.00, zaključek ob 12.45; Sovodnje - prihod ob 7.30 do 8.30, zaključek ob 12.30; Rupa - prihod ob 7.40 do 9.00, zaključek ob 12.40; Romjan in Ronke - prihod ob 7.45 do 8.45, zaključek ob 12.00. Prvi teden v vrtcih ne bo kosila.

RAVNATELJSTVO VIŠJIH SREDNJIH ŠOL Cankar-Vega-Zois in liceja Trubar-Gregorčič obveščata, da se bo pouk začel v ponedeljek, 10. septembra; potekal bo od 9. do 12. ure. Ob 8.30 se bodo dijaki in šolsko osebje lahko udeležili šolske maše v večnamenski sobi na zavodu Ivan Cankar.

RAVNATELJSTVO ŠOL CANKAR - VEGA - ZOIS sporoča, da se bo pouk za dijake treh šol pričel v ponedeljek, 10. septembra, (razen 3., 4. in 5. razreda Cankar, ki pričnejo delovno prasko 3. septembra). Koledar za šolsko leto 2007/08 je izobesen na oglasni deski šole; objavljen je tudi na spletni strani šole www.potep.org.

Izleti

SPDG obvešča, da bo v nedeljo, 9. septembra, v okviru Kekčevih poti potekal izlet na Krn. Odhod ob 7. uri s parkirišča pri Rdeči hiši. Predvidenih je 7 ur hoje. Informacije v večernih urah na tel. št. 333-1581015 (Dino Paulin) in 0481-882328 (Marko Lutman).

SPDG vabi v nedeljo, 9. septembra, na spominski pohod Bazoviški junaki. Zbirališče ob 9.30 v Bazovici, pri kalu. Start ob 10. uri. Prevoz z lastnimi sredstvi.

SPDG vabi v soboto, 15. septembra, na 36. srečanje zamejskih planincev pri koči pod Golico. Uradni del srečanja bo ob 14. uri. Predviden je avtobusni prevoz do Planine pod Golico; do kraja prireditve približno dve uri hoje. Prijave sprejemajo do 7. septembra; informacije nudi Vlado (tel. 0481-882079).

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV organizira v nedeljo, 30. septembra, izlet v Škofijo Loko »Po poteh naših pesnikov in pisateljev - ogled Tavčarjeve domovine«. Za prijave in informacije poklicite na tržaški (040-635626) oziroma goriški urad ZSKD (0481-531495).

Obvestila

BALINARSKI KLUB MAK obvešča, da bo 9. redni občni zbor danes, 6. septembra, ob 17.30 v balinarskem centru za telovadnico v Štandrežu. Dnevni red: 1) otvoritev in poročila; 2) pozdrav gostov; 3) razno.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJEN-CEV za Goriško sporoča, da potekajo vaje ženskega pevskega zobra vsak ponedeljek ob 20. uri.

KNJIŽNICA FEIGEL bo do 14. septembra odprtja po poletnem urniku vsak dan razen sobote od 8. do 16. ure.

KRUT obvešča, da je urad v Gorici še začasno zaprt. Za vse informacije je na razpolago pisarna v Trstu, ul. Cicерone 8/B, tel. 040-360072.

KULTURNO DRUŠTVO SOVODNJE vabi na redni občni zbor, ki bo v sredo, 26. septembra, v kulturnem domu v Sovodnjah, v prvem sklicu ob 19.30, v drugem pa ob 20.30.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJE je zaprta zaradi dopusta do 14. septembra.

SEKCIJA VZPI-ANPI DOL JAMLJE IN DOBERDOBSKA OBČINSKA UPRAVA prirejata proslavo ob 30. obletnici odkritja spomenika padlim v NOB iz Dola. Prireditve bo v nedeljo, 16. septembra, ob 15.30 pred spomenikom na Palkiču. Govorila bosta Milan Pahor in Silvino Polotto, nastopili bodo TPPZ Pinko Tomažič, godba na pihala Kras iz Doberdoba ter recitatorji in OPZ Kremenjak iz Jamelj.

SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO EMIL KOMEL sporoča, da se bo pouk začel ponedeljek, 10. septembra 2007. Do tega dne sprejema še nove vpise za prihodnje šolsko leto. Urnike lekcij si učenci lahko ogledajo na šolski razglasni deski. Informacije daje tajništvo od 10. do 13. in ter od 14. do 18. ure. Telefon in fax št. 0481-532163 0481-547569, E-mail scgvkomel@tin.it.

Prireditve

MONFALCONE ESTATE: v organizaciji občine Tržič: v soboto, 8. septembra, celodnevna tržnica v mestnem središču: v nedeljo, 9. septembra, ob 9.45 na Trgu Mrzelliana kolesarska dirka »Ciclonga - In bici alle marine«; ob 15.00 na Trgu Mrzelliana otroška kolesarska dirka.

V KULTURNEM DOMU v Gorici bo v petek, 7. septembra, ob 21.00 koncert otroških pevskih zborov.

V PARKU CORONINI danes, 6. septembra, ob 21. uri »1882-1915. Il sogno infranto della Bella Epoque«, večer glasbe in poezij Michelstaedterja ter Ungarettija.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.30, Stellina Ceričco iz mrtvašnice splošne bolnišnice na glavno pokopališče; 11.00, Maria Boscarol vd. Damian iz mrtvašnice splošne bolnišnice v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče; 12.30, Maria Kapez vd. Toscan iz mrtvašnice splošne bolnišnice v cerkev Podturnu in na glavno pokopališče.

DANES V TRŽIČU: 8.50, Adriana Valeiro vd. Simeon iz mrtvašnice splošne bolnišnice na glavno pokopališče; 10.50, Anna Vizintin vd. Pin iz mrtvašnice splošne bolnišnice v cerkev Sv. Petra in Pavla in na glavno pokopališče v Štarancanu.

NEMČIJA - Uspešno izpeljana akcija nemških varnostnih sil

Aretirani islamski skrajneži, ki so načrtovali huda teroristična napada

Njihovi tarči naj bi bili frankfurtsko letališče in ameriško oporišče v Ramsteinu

BERLIN - Nemške varnostne sile so v torek zvečer aretirale v Karlsruheju tri domnevne teroriste, ki naj bi načrtovali napad z eksplozivom na frankfurtsko letališče in vojaško oporišče ameriške vojske v Nemčiji, Ramstein. Dva od trojice aretiranih sta nemška državljan, tretji pa naj bi bil Pakistanec.

Nemški obrambni minister Franz Josef Jung je včeraj potrdil aretacijo treh domnevnih teroristov. »Obstajala je neposredna nevarnost,« je Jung in dodal, da so varnostne sile »dobro delovale«. Drugih podrobnosti ni želel razkriti.

Nemško tožilstvo je davi v Karlsruheju potrdilo aretacije treh domnevnih članov islamske teroristične združbe. Kot so še sporočili, so preiskave opravili v več nemških zveznih deželah. Načrtovana napada bi lahko po oceni nemških kriminalistov povzročila številne smrtné žrtve ali ranjene. Po navedbah vodje nemškega kriminalističnega urada (BKA) Joerga Ziercka si je trojica priskrbela 730 kilogramov raztopine vodikovega peroksida. »Ta količina bi zadostovala za izdelavo eksploziva z veliko rušilno močjo, kot na primer pri napadih v Madridu ali Londonu,« je očenil Ziercka. Kot je še povedal na novinarski konferenci v Karlsruheju, so bili tarča načrtovane akcije ustanove in državljan ZDA v Nemčiji. Proti trojici osumljениh, dvema Nemcem, ki sta prestopila v islam, in Turku, so po besedah nemškega tožilca Rainerja Griesbauma že izdali zaporni nalog.

Generalna tožilka Monika Harms je dejala, da so nemške varnostne sile preprečile »množična bombna napada« islamskih teroristov v Nemčiji. Vsi trije aretirani so po njenih besedah člani nemške celice mednarodne teroristične mreže Džihad unija, ki so načrtovali teroristične napade na ameriške ustanove v Nemčiji. To so bili »doslej najhujši načrti za napad« v Nemčiji, je dejala Harmsova, ki pa ni podrobnejše pojasnila morebitnih ciljev napadov. Poudarila je, da državljanji Nemčije niso bili v nevarnosti, saj so bil varnostne sile pravočasno seznanjene z dejavnostmi domnevnih teroristov, ki so imeli 12 sodčkov vodikovega peroksida in material za izdelavo bombe. Policia je snov v sodih neopazno zamenjala z manj koncentrirano raztopino.

Po torkovi aretaciji trojice so sledile preiskave v več nemških zveznih deželah. Aretirane so včeraj že pripeljali pred preiskovalnega sodnika, med eno izmed aretacij pa naj bi tudi do streljanja. (STA)

Varnostniki spremljajo aretiranega terorista
ANS

NATO - Pozitivni odzivi Srbija predstavila načrt sodelovanja

BRUSELJ - Srbski zunanj minister Vuk Jeremić je včeraj na sedežu Nato v Bruslju predstavil dokument o temeljnih ciljih Srbije v okviru Partnerstva za mir, ki se mu je država pridružila konec lanskega leta. Vsi veleposlaniki 26 članic zveze Nato so predstaviti dokument Srbije pozdravili kot »program konkretnih korakov za vzpostavitev trdnega partnerstva«, so za STA povedali v Natovem uradu za stike z javnostmi. »Naslednjih korak bo podpis sporazuma o varnosti, ki naj bi se zgodil zelo hitro,« so dejali. Srbski zunanj minister je izpostavil tudi vprašanje Kosova in ponovil srbsko stališče do tega vprašanja, so še povedali v uradu. Jeremić naj bi poudaril, da je vprašanje Kosova najpomembnejše varnostno vprašanje v Evropi. Zavezništvo pa naj bi ob tem potrdilo zavezost sil Kfor zagotavljanju varnosti na Kosovu. Nato sicer podpira proces reševanja statusa v okviru ZN.

Jeremić predstaviti dokument Srbije označuje kot »izjavvo temeljne predanosti Srbije izpolnjevanju ključnih prizadevanj«. Srbija bo v okviru tega programa »kmalu podpisala sporazum o varnosti ter odprla svojo misijo pri Nato«, je po poročanju srbske tiskovne agencije Tanjug dejal zunanj minister Jeremić.

Dejavnosti v programu Partnerstva za mir, ki velja za čakalnico za članstvo v Nato, so poleg polnopravnega članstva v EU ključna strateška prioriteta Srbije, je poudaril Jeremić. Brez EU in Nata bi bil po njegovih besedah ogrožen mir na Balkanu. Zahodni Balkan bi se lahko vrnil v sovraščino in obupno bedo, je še opozoril in dodal, da je predstavljeni dokument dokaz, da Srbija verjamemo v evroatlantski projekt. (STA)

TURCIJA - Zaključena kriza Parlament potrdil Erdoganovo vlado

ANKARA - Turški parlament je včeraj izglasoval zaupnico novi vladi premiera Recepja Tayyipa Erdogana, ki je obljudil izvedbo demokratičnih reform in krepitev gospodarstva. Za vlado je glasovalo 337 poslancev 550-članskega parlamenta, medtem ko ji je 197 nasprotovalo. Izid glasovanja je bil pričakovani, saj ima Erdoganova Stranka za pravičnost in razvoj (AKP), ki je slavila na predčasnih parlamentarnih volitvah 22. julija, v parlamentu 339 poslancev.

Nova vlada, ki jo je minuli teden potrdil novi predsednik države Abdullah Gül, ima 25 članov, med njimi pa so tako člani prejšnje vlade, ki jo je od leta 2002 prav tako vodila AKP, kot novi obrazzi, ki nima jeno povezav s političnim islamom. Novi zunanj minister je vodilni turški pogajalec v procesu približevanja Turčije EU Ali Babacan, ki je na položaju nasledil Güla. Erdogan je v petek parlamentu predstavil program nove vlade, v katerem se je zavezala, da bo okreplila demokracijo in gospodarsko stabilnost, da bo pospešila približevanje Evropski uniji ter pripravila bolj liberalno ustavo.

AKP je zmagala na julijskih predčasnih volitvah, ki jih je Erdogan sklical zaradi naraščajoče politične krize v državi. Ta se je razplamela spomladis zaradi kandidature Güla za predsednika države. (STA)

ZDRAVJE - Zaradi previsoke vsebnosti svinca

Mattel bo odpoklical dodatnih 844.000 igrač kitajske izdelave

Ena izmed punčk znamenite znamke Barbie

NEW YORK - Ameriški proizvajalec igrač Mattel bo odpoklical okoli 844.000 kosov igrač, izdelanih na Kitajskem, in sicer zaradi visoke vsebnosti svinca. Kot so sporočili iz družbe, je notranja preiskava pokazala, da 11 skupin igrač v okviru znamk Barbie in Fisher Price, prodajanih med oktobrom lani in avgustom letos, vsebuje barvo s previsoko vsebnostjo svinca. To je že tretji množičen odpoklic Mattelelovin igrač, ki jih izdelujejo na Kitajskem v tem poletju. Mattel bo odpoklical 522.000 igrač v ZDA in 322.000 drugod po svetu. Med izdelki znamke Barbie gre predvsem za dodatke k punčkam, ne za punčke same, pravijo v družbi.

Inšpektorji kitajskega urada za nadzor kakovosti so včeraj sporočili, da primer proučujejo. Evropska komisija je prejšnji teden sporočila, da bo uvedla »regulatorne ukrepe« proti domnevno nevarnim igračam, potem ko je Mattel prejšnji mesec odpoklical 18 milijonov igrač, izdelanih na Kitajskem, ki so vsebovale previsoke ravni svinca in majhne magnete, zaradi katerih so se resno poškodovali vsaj trije otroci. (STA)

Ameriški bombnik po pomoti prevajači jedrske izstrelke

WASHINGTON - Ameriški bombnik B-52 je minuli teden celotno ameriško ozemlje preletel s šestimi jedrskimi raketami, ki so bile na letalu po pomoti, je potrdil predstavnik ameriške vojske. Bombnik je potel v oporišče Minot v zvezni državi Severna Dakota, jedrsko orožje na krovu pa so odkrili šele, ko je letalo pristalo v oporišču Barksdale v zvezni državi Louisiana. Ameriški predsednik George Bush je bil o pomoti obveščen.

Ruska duma ratificirala sporazum o meji z Latvijo

MOSKVA - Spodnji dom ruskega parlamenta, duma, je ratificiral sporazum o meji z Latvijo. Dejanje po mnenju russkih medijev kaže na omilitev napetosti med državama. Sporazum mora sedaj podpisati še ruski predsednik Vladimir Putin, meja med državama pa bo tako prvič po razpadu Sovjetske zveze leta 1991 postala uradna.

Družba Air France-KLM pripravljena prevzeti Alitalio

RIM - Francoska letalska družba Air France-KLM je pripravljena na pogovore o prevzemu italijanskega letalskega prevoznika Alitalia. Izvršni direktor francoske družbe Jean-Cyril Spinetta je na novinarski konferenci dejal, da bodo »z zanimanjem poslušali«, če bo italijanska vlada dala ponudbo. Air France-KLM poleg tega proučuje možnost povezovanja s španskim prevoznikom Iberia.

Spomin na mater Terezijo

KALKUTA - V Kalkuti na vzhodu Indije so je več tisoč ljudi z mašami, procesijami in molitvami spomnilo desete obletnice smrti matere Terezije, ki je svoje življenje posvetila najrevnejšim med revnimi v tem mestu. Nadškof iz Kalkute Lucas Sirkar je vodil jutranjo mašo, ki so se je udeležile sestre in prostovoljke, članeke redu misijonark ljubezni, ki ga je leta 1950 ustanovila prav mati Tereza. Slednje se je včeraj spomnil v Rimu tudi papež Benedikt XVI.

Reformna pogodba EU

BRUSELJ - Predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso in portugalski predsednik Anibal Cavaco Silva sta v Bruslju izrazila prepričanje, da bo EU pogodjanja o novi, reformni pogodbi sklenila še letos. »Obstajajo velike možnosti, da bo reformna pogodba končana med portugalskim predsedovanjem,« je ocenil Cavaco Silva. Barroso pa ob ugnjanjih, ali se bo novi dokument imenoval Lizbonska pogodba, dodaja, da verjamemo v to ter da bo to »velik uspeh tako za Portugalsko kot za celotno Evropo.« (STA)

ZDA - Zaradi raznih predsednikov izjav

Nova knjiga o Bushu sprožila nove kritike

NEW YORK - Nova knjiga o predsednikovanju Georgea Busha avtorja Roberta Draperja z naslovom »Dead Certain« (Brez dvoma) je v Washingtonu povzročila nov plaz kritik in medsebojnega obtoževanja, medtem ko Bela hiša skuša omiliti nekaj izjav, ki ameriškega predsednika spravljajo v zadrgo. Bush v knjigi zanika, da bi ukazal razpustiti iraške vojske leta 2003, takratni vodja okupacijske uprave v Iraku P. Bremer pa mu v New York Timesu odgovarja, da to ni res. Bush je na vprašanje avtorja knjige o razpustitvi iraške vojske maja 2003 odgovril, da ne ve kaj se je zgodilo, ker ameriška uradna politika ni bila takšna. Razpustitev iraške vojske je bila sporna in deležna kritik že takrat, za usodno napako pa velja še danes, saj je bilo odpuščenih na tisoče mladih Iračanov, ki so bili natolhek plen za upornike in različne oborožene skupine.

P. Bremer je potem, ko je izvedel da citat, New York Timesu posredoval svoje pismo Bushu z datumom 22. maj 2003, v katerem obvešča predsednika, da bo izdal ukaz o razpustitvi iraške vojske. Pismo je šlo do Busha preko nekdanjega obrambnega ministra Donalda Rumsfelda in Bush je na kratko odgovoril Bremerju, da ima njegovo polno podporo.

Bremer je nezadovoljen, ker se sedaj vsi ograjajojo od odločitev za razpustitev iraške vojske, kot da bi bila to samo njegova odločitev. Trdi, da so bili o tem obveščeni člani štaba združenih poveljstev ameriške vojske (kar ti zanikajo), Rumsfeld in njegovi ljudje v Pentagonu, kot sta bila njegov namestnik P. Wolfowitz in posločnik ministra za politične zadeve Douglas Feith. Odločitev o razpustitvi vojske naj bi sprejeli zato, da Iračanom pokažejo, da ZDA mislijo resno o odpravo režima Sadama Husejina in njegove stranke Baas. (STA)

TRST - Narečno gledališče

Armonia vabi

Letos že 23. sezona amaterskega gledališča v italijanskem narečju

Devet gledaliških predstav v tržaškem narečju v duhu sprošečne zabave in širjenja kulturnih tradicij bo zaznamovalo 23. sezono združenja tržaških gledaliških skupin L'Armonia (član Fita), ki se bo začela 12. oktobra. Na odru gledališča Silvio Pellico v Ul. Ananian se bodo predstavile številne amaterske gledališke skupine, ki bodo do aprila leta 2008 uprizorile razne komedije. Novo sezono so predstavili v torek na sedežu Fundacije CTRIESTE, kjer so poudarili strast in spontanost članov združenja L'Armonia, ki imajo kot cilj ohranjanje in širjenje krajevnega kulturnega bogastva.

Kot prva bo na vrsti gledališka skupina Le quote rosa/La compagnia de L'armonia, ki jo se stavljajo izključno ženske. Skupina bo uprizorila igro Le tre Marie v režiji Laure Salvador, na odru pa bo 12., 13., 14., 19., 20. in 21. oktobra. Predstavila se bo nato skupina Il Gabbiano, ki bo postavila na oder komedijo Chi tropo maza no copa gnente po tekstu Sama Bobrika in Rona Clarka, priredba v tržaško narečje Osvaldo Mariutto. Igra bo na odru 26., 27. in 28. oktobra ter 2., 3. in 4. novembra. V istem mesecu bo skupina Quei di Scala santa v režiji Silvie Grezzi nastopila z igro Fasoleti e matavilz, ki jo bodo uprizorili 9., 10., 11., 16., 17. in 18. novembra. Kot zadnji v letu 2007 bodo na vrsti igralci in igralke skupine I zercanome s komedijo Amore senza tempo (...anche a setanta anni!) na osnovi komedije G. Migliorinija (priredba v tržaščini Roberto Tassan), ki bo v gledališču Silvio Pellico v dneh 23., 24.

in 25. novembra ter 1. in 2. decembra.

V novem letu se bo 23. sezona nadaljevala sredi januarja s komedio v beneškem narečju El moroso de la nona v režiji Bruna Cappelletti, sad sodelovanja med gledališko skupino Ex allievi del Toti in združenjem Grado teatro. Komedija bo na sporedu 18., 19., 20., 25., 26. in 27. januarja. Po pustu bo na programu komedija Canta canta che te daro el pignol Trent'anni dopo v režiji Giuliana Zanniera, s katero se bo predstavila skupina Amici di San Giovanni. Igra bo v dneh 8., 9., 10., 15., 16. in 17. februarja. Na programu bo nato komedija Ma... quanti semo a zena? Massima Pagnina (režija Andrea Busico), ki jo bo v dneh 22., 23., 24. in 29. februarja ter 1. in 2. marca uprizorila skupina Proposte teatrali. Marca bo spet na vrsti skupina Quei di Scala santa s komedijo Marise Gregori E de boto... cambia tutto v režiji Silvie Grezzi. Na odru bo 7., 8., 9., 14., 15. in 16. marca. Zadnja igra na sporedu bo El congresso dei nonzoli Edoarda Paletti, ki jo bo v režiji Paola Dalfova uprizorila skupina Ex allievi del Toti v dneh 28., 29. in 30. marca ter 4., 5. in 6. aprila.

Predstave v gledališču Pellegrino bodo ob petkih in sobotah ob 20.30 in ob nedeljah ob 16.30. Abonmaji za 9 predstav (72 evrov, vstopnice 10 evrov + 1 evro v predprodaji, 8 evrov + 1 evro po znižani ceni) so že na prodaj pri točki Ticket point na Korzu Italija št. 6/c (prvo nadstropje), predvidene so olajšave za člane Cral, nekaterih združenj itd. Vse potrebne informacije so na spletni strani www.teatroarmonia.it.

V ponedeljek, 17. septembra ob 20.30, katedrala sv. Justa / Mauro Maur - trobenta in Françoise Gadbois - orgle.

■ KOGOJEVI DNEVI 2007

V soboto, 8. septembra ob 20.30, Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzete / Komorni zbor Julius, Trst. Zborovodja: Walter Lo Nigro.

V petek, 14. septembra ob 20.30, Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzete / APZ Tone Tomšič Univerze v Ljubljani. Zborovodkinja: Urša Lah.

V soboto, 22. septembra ob 20.30, Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzete / Juavum Brass Quintet - Salzburg.

V sredo, 26. septembra ob 10.00, Dežele, Kulturni dom / Koncert za mladino.

V petek, 28. septembra ob 20.30, Gorica, Kulturni center Lojze Bratuž / Dubravka Tomšič Srebrotnjak - klavir.

V petek, 5. oktobra ob 20.30, Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzete / David Hall Johnson - violina in Nina Prešiček - klavir.

V nedeljo, 14. oktobra ob 16.00, Gorjeni Tarbij (Srednje), cerkev sv. Ivana / Trobilišanski ansambel Slovenske filharmonije. Dirigentka: Andreja Šolar.

V ponedeljek, 22. oktobra ob 20.15, Nova Gorica, Kulturni dom / Simfonični orkester RTV Slovenija. Dirigent: Anton Nanut. Vuk Jovanović - klavir.

V petek, 26. oktobra ob 20.00, Vipava, dvorec Zemono / Portretni koncert skladatelja Uroša Rojka.

V sredo, 31. oktobra ob 20.30, Trst, Kulturni dom / Ob osemdesetletnici skladatelja Pavla Merkuja. Orchestra di Padova e del Veneto. Dirigent: Anton Nanut.

SLOVENIJA

POSTOJNA

Jamski dvorec
V četrtek, 20. septembra / V okviru »Postojne blues festivala« bo nastopil britanski vokalist Ian Siegal.

LJUBLJANA

Festival Ljubljana
V petek, 14. septembra ob 20.00, Križanke / Borut Bučar & Big Band RTV Slovenija.

TRST - Od 20. do 22. septembra

Festival Electroblog: glasba in še marsikaj

Od 20. do 22. septembra bo Trst postal glavno mesto elektronske kulture. Staro pristanišče, Vrt ul. Sv. Mihaela in Kavarna sv. Marka se bodo od 20. do 22. septembra 2007 spremenili v zvočna, vizualna in senzorialna postajališča.

Trije dnevi, razdeljeni v tri sklope (History, Berlin in Sound America), za katere bodo dospeli v Trst mednarodno znani predstavniki elektronske glasbe. Izvajalci bodo tudi lokalni predstavniki te zvrsti. V sklopu festivala bo tudi prostor za predstavitev vizualne umetnosti, work-shopov, konferenc. Prireditev organizira tržaško medkulturno združenje Etnoblog skupaj s socialno zadrugo On Stage in Ohm Records. Festival poteka pod pokroviteljstvom Pokrajine Trst v sodelovanju s Pristaniško oblastjo in tržaško zdravstveno službo. Pobudo je odprla Dežela FJK.

V dnevih 21. in 22. septembra se bo festival odvijal v poznih popoldanskih urah v vrtu ul. Sv. Mihaela. Od 23. ure dalje se bo prireditev preselila v Staro pristanišče, kjer se bodo predstavili glavni glasbeniki.

Najbolj pričakovano ime v sklopu te prireditve je nedvomno dvojica iz Belgije: 2 Many DJs - priznana dvojica bo izvajala mešani-

co elektronske, pop in rock glasbe v soboto zvezcer. Najpomembnejši izvajalec petkovega večera pa bo Moritz von Oswald ft. Tikiman - v njegovih skladbah se prepletata dub z Jamajke in nemška elektronska ritmika.

Ostali izvajalci bodo: Abe Duque, Mia (Iz Berlina), Daniele Baldelli in Alexander Robotnick (iz Italije), Deadbeat, Paulo Olarte, Broke in Los vecinos (iz Kolombije) in Ian F iz Slovenije. Prireditev bodo obogatile tudi vizualne instalacije, ki jih bodo urejali Pintaycorea iz projekta Pixelorchestra in Španci Fuss - ki bodo uporabljali vizuelno tehniko, preko katere bo lahko publike sodelovala pri ustvarjanju video kompozicij.

Otvoritev celotne prireditve bo v četrtek, 20. septembra, ob 18. uri v kavarni sv. Marka (ul. Battisti 18), kjer bo uradna predstavitev festivala Electroblog. Srečanje bodo spremljali Drama z njihovim dj-setom, ki predvideva povezavo glasbe gramofonov z elektroniko.

Za dodatne informacije in akreditacije: press office: Denis Furlan (+39)3388503758 denis@alice.it www.electroblog.net www.myspace.com/electroblogfestival.

13.00 in od 17.00 do 20.00.

Poštni in telegrafski muzej: do 14. oktobra je odprta razstava »Zgodovina in filatelia: pregled vrednot in kulture«. V tednu je odprto od 9.00 do 13.00 ob nedeljah od 10.00 do 12.00.

Kavarna Stella Polare (Trg sv. Antona 6): do 1. novembra bo razstavljal tržaški slikar Boris Zuljan.

Muzej Revoltella (Ul. Diaz 27): »Casorati. Naslikati tišino«. V tednu je možen ogled od 9.00 do 18.00, ob praznikih od 10.00 do 18.00, ob torkih zaprto.

Kulturni dom: v okviru festivala Triestefotografia, bodo do 30. septembra na ogled dela 15 slovenskih fotografov.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPĆINE

Prosveni dom: od četrtega, 13. septembra (otvoritev ob 20.30), do 29. septembra bo odprta fotografska razstava Lojze Spacala, Marjan Pfaifer »Kras, Istra, Posočje: podobe, krajine, vtisi«. Ogled ob delavnikih od 17.00 do 20.00.

REPEN

Kraška hiša: na ogled je fotografska razstava Sergija Ferraria »Ljudje Gente«.

Muzej Kraška hiša: je odprt ob nedeljah in praznikih z urnikom od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je ogled možen tudi v drugih terminih po dogovoru z upravitelji. Informacije na tel. št. 040327240 ali Hyppelink mailto:info@kraskahisa.com info@kraskahisa.com

DEVIN

Devinski grad: do 21. oktobra je odprta razstava z naslovom: »Rainer Maria Rilke: pesnik in njegovi angeli«. Ogled je možen vsak dan razen ob torkih od 9.30 do 17.30.

GORICA

Na goriškem gradu: do 28. oktobra od torka do nedelje od 9.30 do 13.00 ter od 15.00 do 19.30, na ogled umetniška razstava z naslovom »Passaggi«.

KRMIN

Palača Locatelli: do 9. septembra bo na ogled antološka razstava ruskega fotografa Evgenija Kaldeja. Urnik: odprt vsak dan od 18.30 do 22.30. Vstop prost.

PASSARIANO

Vila Manin - Center sodobne umetnosti: do 30. septembra bo razstavljal Hiroshi Sugimoto.

Vila Manin: do 16. septembra razstavlja Mauro Vignando pod naslovom »ZUDTQCSS«. Ogled je možen vsak dan razen ob ponedeljkih.

SLOVENIJA

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Klijuč galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

LOKEV

Vojni muzej Tabor: orožje in oprema, stalna razstava.

SEŽANA

Kosovelov dom: do srede, 26. septembra bo na ogled razstava slik Dušana Sterleta »Sledi«.

VIPAVA

Vojniška Janka Premrla Vojka: vojni muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprt: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljene materine doma, Miren, št. 125.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je razstava z naslovom »Ohraniti preteklost - ustaviti čas za danes in jutri« (predstavitev konservatorskih in restavratorskih delavnic Goriškega muzeja) od ponedeljka do petka od 8.00 do 15.00. Razstavo so pripravili Jana Šubic Prislan, Ana Sirk Fakuč, Davorin Pogačnik in Vanda Bratina. Najavljeni skupini si lahko muzejsko zbirko ogledajo tudi izven urnika; informacije na tajništvu Goriškega muzeja (tel. 003865-3359811).

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: so odprte s poletnim urnikom: grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8.00 do 19.00, sobota zaprto, nedelja, prazniki od 13.00 do 19.00; Sv. Gora sobota, nedelja, prazniki od 10.00 do 18.00; grad Dobrovo ponedeljek zaprto, od torka do petka od 8.00 do 16.00, sobota, nedelja, prazniki od 13.00 do 17.00; Kolodvor od ponedeljka do torka v skladu z urnikom Turistične agencije Lastovka, sobota od 12.00 do 19.00, nedelja od 10.00 do 19.00. Za ostale muzejske zbirke je urnik nespremenjen. Najavljeni skupini si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika. Za informacije in najave lahko obiskovalci poklicajo na tajništvo Goriškega muzeja, tel. 003865-3359811.

Pavilon Poslovne centra Hit: do oktobra bo razstavljal umetniške keramike Lučka Šišarovič iz Ljubljane.

IDRIJA

Mestni muzej: odprt vsak dan od 9.00 do 18.00, Turistično informacijski center Idrija odprt od 8.00 do 16.00, ob sobotah od 9.00 do 12.00.

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.it

Primorski
dnevnik

ALICANTE - V zgodnjih jutranjih ure sta slovenska in italijanska reprezentanca že dospeli v Madrid, kjer bosta nadaljevali svoje nastope v drugem delu evropskega prvenstva. Slovenija si je zmago priigrala spet v zadnjih sekundah, ko je NBA-zvezdnik Parker zgrešil drugi prosti met za izenačenje in podaljšek; »azzurri« pa so povratkom Basileja zigrali suvereno in s prvo zmago na prvenstvu pridobili še zadnje razpoložljivo mesto, ki vodi v boj za medalje.

Reprezentanci bosta nastopili v skupini F s Francijo, Litvo, Nemčijo in Turčijo, ki je v večerni tekmi premagala Češko (80:72). Francija, Slovenija in Italija pa se ne bodo več srečale.

Po dveh zaporednih zmagah so slovenski košarkarji še drugič zmagali s točko razlike. Začetek je bil za Pipanove varovance dokaj naporen, saj so morali vse do tretje četrtine loviti Francoze. Takrat so dosegli tudi prvo vodstvo, v ospredje pa so najprej stopili sodniki. V prvih minutah drugega dela je po nešportni napaki nad Parkerjem zapustil igrišče Nesterovič, ki je do takrat bil najboljši z 12 točkami. Po odhodu kapetana sta prevzela odgovornost Jagodnik in Smolič, ki sta s 17 točkami po veličastnem preobratu končno pripeljala Slovenijo do vodstva z 52:51. V »črni« tretji četrtini, ko so »galski petelinii« povedli tudi s 15 točkami, so sodniki slovenski klopi dosodili kar dve tehnični napaki, ki sta omogočili Franciji ponovno vodstvo.

Zadnja četrtina je bila vse do zadnje sekunde izenačena: Francozi niso bili več tako preprljivi, v slovenskem taboru pa je s tremi prostimi mesti 11 sekund pred koncem Slovence popeljal v vodstvo. Osebna napaka Slokarja je Francozom ponudila priložnost izenačenja, a je branilec San Antonio in najboljši strelec finala NBA zadel le prvi prosti met.

Tekma med Italijo in Poljsko, ki je odločala o napredovanju v drugi del tekmovanja, pa se je razpletla že v drugi četrtini. Recalcatievi varovanci so se po sl-

KOŠARKA - Evropsko prvenstvo v Španiji

Italija in Slovenija še v isti skupini, a brez medsebojnega dvoboja

Italija je v odločilni tekmi premagala trdoživo Poljsko - Slovenija še brez poraza

»Azzurro« Denis Marconato pri metu na koš

ANS

bi prvi četrtini, popolnoma razigrali in visoko povedli (28:39). Poljaki so se v drugem delu nekajkrat približali »azzurrom«, nikoli pa jih niso dohiteli. V zaključku pa so Italijani vendarle uveljavili izkušnje, tudi kakovost, in zasluženo zmagali.

Slovenija - Francija 67:66 (16:18, 31:39, 52:56)

SLOVENIJA: Dragic 2 (2:4), Nesterovič 12, Smolič 15 (8:8), Slokar 4 (0:2), Jagodnik 12 (4:4), D. Lorbek 15 (4:5), E. Lorbek 7 (0:1).

FRANCIJA: Gomis 2, Sangare 2, Diawara 2, Parker 25 (10:14), Ferchaud 2, Pietrus 7 (2:2), Kirksay 4 (1:2), Diaw 6 (2:2), Turiaf 15 (5:8), Weis 1 (1:2).

PROSTI METI: Slovenija 18:24, Francija 21:30. MET ZA 2T: Slovenija 17:29, Francija 18:41. MET ZA 3T: Slovenija 5:13 (Jagodnik 2, D. Lorbek, E. Lorbek, Smolič), Francija 3:13 (Pietrus, Kirksay, Parker). SKOKI: Slovenija 32 (27 + 5), Francija 27 (16 + 11). ON: Slovenija 21, Francija 21. SODNIKI: Voreadis (Grčija), Drabikovski (Ukraina), Jovčić (Srbija). DVORANA: Centro de Tecnificación, gledalcev 4000.

Italija - Poljska 79:70 (14:16, 41:35, 64:57)

ITALIJA: Belinelli 20 (5:6), Basile 12, Mancinelli 2, Soragna 2 (2:2), Marconato 2, Mordente 5, Bargnani 19 (4:7), Bulleri 10 (4:4), Di Bella 2 (2:2), Gigli 5.

PROSTI METI: Italija 17:21, Poljska 6:12. MET ZA 2T: Italija 13:29, Poljska 23:35. MET ZA 3T: Italija 12:21 (Basile 4, Belinelli 3, Bargnani 3, Mordente, Gigli), Poljska 6:22 (Pluta 3, Skibniewski, Witka, Wojcik). SKOKI: Italija 34 (28 + 6), Poljska 26 (22 + 4). ON: Italija 20, Poljska 21. SODNIKI: Radovič (Hrvaška), Lefwerth (Švedska), Bulto (Španija). DVORANA: Centro de Tecnificación, gledalcev 3000.

POLJSKA: Pluta 15 (2:4), Skibniewski 3, Witka 9 (0:1), Dylewicz 6, Hyzy 8 (0:1), Wojcik 12 (1:2), Kitzinger 4, Frasunkiewicz 3 (1:2), Koszarek 10 (2:2).

PROSTI METI: Italija 17:21, Poljska 6:12. MET ZA 2T: Italija 13:29, Poljska 23:35. MET ZA 3T: Italija 12:21 (Basile 4, Belinelli 3, Bargnani 3, Mordente, Gigli), Poljska 6:22 (Pluta 3, Skibniewski, Witka, Wojcik). SKOKI: Italija 34 (28 + 6), Poljska 26 (22 + 4). ON: Italija 20, Poljska 21. SODNIKI: Radovič (Hrvaška), Lefwerth (Švedska), Bulto (Španija). DVORANA: Centro de Tecnificación, gledalcev 3000.

Skupina E: jutri: Portugalska - Rusija (16.30), Hrvaška - Grčija (19.00), Izrael - Španija (21.30), v soboto, 9. 9.: Rusija - Hrvaška (16.30), Portugalska - Izrael (19.00), Grčija - Španija (21.30).

Skupina F: jutri: Italija - Litva (16.30), Francija - Nemčija (19.00), Turčija - Slovenija (21.30); v soboto, 9. 9.: Litva - Francija (16.30), Italija - Turčija (19.00), Nemčija - Slovenija (21.30).

Včerajšnji izidi

Skupina A: Izrael - Srbija 87:83, Rusija - Grčija 61:53. Vrstni red: Rusija 6, Grčija 5, Izrael 4, Srbija 3.

Skupina B: Portugalska - Latvija 77:67, Hrvaška - Španija 85:84. Vrstni red: Španija, Latvija, Portugalska 4, Hrvaška 3.

Skupina C: Litva - Nemčija 84:80, Češka - Turčija 72:80. Vrstni red: Litva 6, Nemčija 5, Turčija 4, Češka 3.

Skupina D: Slovenija - Francija 67:66, Poljska - Italija 79:70. Vrstni red: Slovenija 6, Francija 5, Italija 4, Poljska 3.

Jutri in v soboto

Skupina E: jutri: Portugalska - Rusija (16.30), Hrvaška - Grčija (19.00), Izrael - Španija (21.30), v soboto, 9. 9.: Rusija - Hrvaška (16.30), Portugalska - Izrael (19.00), Grčija - Španija (21.30).

Skupina F: jutri: Italija - Litva (16.30), Francija - Nemčija (19.00), Turčija - Slovenija (21.30); v soboto, 9. 9.: Litva - Francija (16.30), Italija - Turčija (19.00), Nemčija - Slovenija (21.30).

ŠPORT NA KOROŠKEM

Peter Wrolich ostal brez sponzorja!

GEROLSTEIN/CELOVEC - Loški kolesar-profesionalec Peter Paco Wrolich bo s koncem leta 2008 ostal brez sponsorja. Nemško proizvajalec mineralne vode Gerosteiner je včeraj dokaj presenetljivo sporočil, da pogodbo s kolesarsko ekipo ne bo več podaljšal kar pomeni, da bo ekipa konec leta 2008 ostala brez sponsorja.

34-letni Wrolich, ki je letos že četrtič nastopal na Tour de France, je v prvi reakciji na odločitev podjetja Gerolsteiner dejal, da je prepričan, da bo ekipa ostala skupaj in da se bo našel nov sponsor. Ekipa Gerolsteiner da velja za eno najboljših ekip v kolesarskem circusu in ni bila vpletena v dopinške afere v zadnjih letih. Kot razlog za izstop Gerolsteinerja iz sponzorstva je Wrolich menil, da pač kolesarstvo po škandalih v letošnjem letu oz. zadnjih letih ni na najboljšem glasu, nadalje je trg mineralne vode v Nemčiji nasičen, tako da si Gerolsteiner tudi preko sponzorstva pri kolesarstvu ne pričakuje več prirastkov pri prodaji.

Glede svojih osebnih načrtih pa je Wrolich menil, da ima sedaj leto dni časa za razmislek, ali bo po letu 2008 še nadaljeval kot aktiven kolesar ali si poiskal novo zaposlitve v drugi funkciji. Vsekakor hoče ostati v kolesarstvu.

Postava SAK: Preschner; Neidhardt, Reichhold, Hutter; Huebler, Schoenherr, Kreutz (76. Sadjak), Jolič, Waldhauser (46. Dekič); Adilovič (89. Aleksič), Tiganj.

Izidi ostalih tekem 5. kroga: FCK amaterji - SV Feldkirchen/Trg sledi, Allerheiligen - Gmunden 1:0, Grieskirchen - Wels 0:3, Sturm Gradec amaterji - SV St. Andrae/Šentandraž 2:0, Hartberg - Weiz 2:0, SV Spittal - St. Florian 1:0, Voecklabruck - GAK 2:2.

Lestvica po 5. krogu: Voeklabruck 13 (8:2), 2. Slovenski atletski klub (SAK) 12 (8:1), 3. Sturm Gradec amaterji 12 (10:4), 4. Allerheiligen 9, 5. Gmunden 8, 6. Šentandraž 8, 7. Trg 7/4, 8. Wels 7, 9. GAK 7, 10. Weiz 7, 11. St. Florian 6, 12. Hartberg 6, 13. SV Spittal 4, 14. FC Koroška amaterji 3/4, 15. Piberk 1, 16. Grieskirchen 0. (I.L.)

SAK-u derbi s Piberkom

CELOVEC Nogometni Slovenski atletski kluba (SAK) so

v petem krogu nogometnega prvenstva 2007/2008 v regionalni liga sredina (3. avstrijska liga) slavili

četrteto zmago. V drugem koroškem derbiju so varovanci trenerske trojke Lučič-Ogris-Velik v gosteh zasluženo premagali novince SVG Piberk z 1:0 (0:0). Zmagoviti gol je v 62. minutu dal Senad Tiganj, nekaj minut prej pa je Adilovič zadel prečko. Po vnovični zmagi je SAK z 12 točkami drugi na 16-mestni lestvici. Vodi še naprej enašterica iz Voecklabrucka s točko več. Kot znano, si je športno vodstvo SAK zastavilo za sezonski cilj podvig v drugo avstrijsko ligo.

V koroški ligi pa je moštvo iz Sel pred skoraj 1000 gledalcev v gosteh izgubilo derbi proti Atusu iz Borovelj z 1:2 in je s tremi točkami na predzadnjem mestu.

Postava SAK: Preschner; Neidhardt, Reichhold, Hutter; Huebler, Schoenherr, Kreutz (76. Sadjak), Jolič, Waldhauser (46. Dekič); Adilovič (89. Aleksič), Tiganj.

Izidi ostalih tekem 5. kroga: FCK amaterji - SV Feldkirchen/Trg sledi, Allerheiligen - Gmunden 1:0, Grieskirchen - Wels 0:3, Sturm Gradec amaterji - SV St. Andrae/Šentandraž 2:0, Hartberg - Weiz 2:0, SV Spittal - St. Florian 1:0, Voecklabruck - GAK 2:2.

Lestvica po 5. krogu: Voeklabruck 13 (8:2), 2. Slovenski atletski klub (SAK) 12 (8:1), 3. Sturm Gradec amaterji 12 (10:4), 4. Allerheiligen 9, 5. Gmunden 8, 6. Šentandraž 8, 7. Trg 7/4, 8. Wels 7, 9. GAK 7, 10. Weiz 7, 11. St. Florian 6, 12. Hartberg 6, 13. SV Spittal 4, 14. FC Koroška amaterji 3/4, 15. Piberk 1, 16. Grieskirchen 0. (I.L.)

US Open: Nadal že izpadel

NEW YORK - Za največje presečenje na zadnjem teniškem turnirju za veliki slam v sezoni je v New Yorku poskrbel Španec Ferrer, ki je v četrtem krogu v štirih nizih s 6:7 (3), 6:4, 7:6 (4) in 6:2 izčločil rojaka in enega od favoritov za zmago Rafaela Nadala. Napredovali so še Španec Carlos Moya, Argentinec Juan Ignacio Chela in Srb Novak Djoković. V ženski konkurenči je bil odigran prvi četrtfinal, prva nosilka Justine Henin pa je v dveh nizih s 7:6 (3) in 6:1 ugnala osmopostavljeno domačo zvezdnicu Sereno Williams.

Najboljša slovenska teniška igralka Katarina Srebotnik je končala nastope na zadnjem letošnjem turnirju za grand slam. V New Yorku se je, potem ko je med posameznicami prišla do drugega kroga, v konkurenči dvojic poslovila v četrtfinalu. Srebotnikova je v paru z Ai Sugijamo morala priznati premoč Nathalie Dechy in Dinari Safini.

SP v gimnastiki: Italijanke 4.

STUTTGART - Ameriške telovadke so bile v finalu ekipe 40. svetovnega prvenstva v športni gimnastiki v dvojboju z branilkami naslov Kitajkami boljše in so tako osvojile naslov svetovnih prvakinj. Amerišanke (184,4 točke) so zbrale slabko točko več od kitajskih telovadk (183,45). Na tretjem mestu so tekmo končale dvakratne olimpijske prvakinje Romunke (178,1), ki so zaostale že za več kot pet točk. Italijanke (nastopajo tudi članice tržaškega društva Artistica 81 Federica Macri in Francesca Benolli), ki so si - tako kot moški - že zagotovile nastop na OI v Peking prihodnje leto, so osvojile 4. mesto.

Vuelta: peta etapa Freiru

MADRID - Španec Freire je zmagoval pete etape kolesarske dirke po Španiji. Na 157 kilometrov dolgi preizkušnji od Cangas de Onisa do Reinosa je v ciljnem sprintu ugnal Bennatičja in Bettinija. V skupni razvrsttvitvi je vodstvo obdržal Rus Jefimkin. Edini slovenski udeleženec Vuelte Jani Brajkovič je v cilj prikolesaril z glavnino, skupno je na 45. mestu.

Dončič k Unionu Olimpiji

LJUBLJANA - Union Olimpija se je okrepila s slovenskim krilnim košarkarjem Sašom Dončičem (1974, 201 cm). Izkušeni košarkar z Zmajem prihaja iz domačkega Heliosa. Union Olimpija in Dončič sta sklenila enoletno pogodbo.

Zenga k Dinamu iz Bukarešte

Nekdanji vratar Walter Zenga, ki je že treniral tudi beograjsko Crveno zvezdo, je novi trener romunskega nogometnega prvoligaša Dinama iz Bukarešte.

Italija boljša od Slovenije

BRATISLAVA - Slovenska vaterpolska reprezentanca je v okviru evropskih kvalifikacij za nastop na olimpijskih igrah v Pekingu na turnirju v Bratislavu z 8:10 izgubila proti favorizirani Italiji.

ODOBJKA - Evropsko prvenstvo za moške v Moskvi in Sankt Peterburgu

»Nova« Italija proti Finski, Slovenija pred težko nalogu

Vsestranska vloga Černica dragocena za Montalija - Za Španijo spet Rafael Pascual

Cilji so različni, želja po dokazovanju obeh reprezentanc, Montalijeve Italije in Kšelove Slovenije, pa je bržkone enaka. Prva cilja na medaljo in posledično na uvrstitev na kvalifikacije za OI, druga pa si želi prve zmagre na pomembnem tekmovanju.

Italija ima od ponedeljka orožje več, in sicer Mateja Černica, ki ga je po uspešnem zdravniškem pregledu trener Montalijevih uvrstil v dvanajsterico. Gabrski odbojkar še zdaleč ni v formi (v postavi ga bo zamenjal Paparoni), ampak ima v ekipi posebno vlogo. »To je vsestranski igralec, tehnično dober, ki ga lahko v igro vključim v katerikoli trenutku,« pravi Montali. Ob Matteju se v šestekrta vraca Vermiglio. Uvodna tekma proti Finski bo najbrž izpit za »nova« Italijo, ki bo prvič nastopala v taki se stavi. Skandinavska ekipa je mlada, v letošnji prvi fazi svetovne lige pa je bila v skupini A z Brazilijo, Korejo in Kanado druga. Na svetovni jakostni letvici zaseda 39. mesto, Italija je četrta.

Slovenci bodo prvo zmago lovili že danes s špansko reprezentanco, ki jo vodi italijanski strokovnjak Anastasi, ki je z Italijo dvakrat slavljal v svetovni ligi. Slovenci bodo na drugi strani mreže imeli izkušeno ekipo, ki bo nastopila praktično v isti postavi kot v evropski ligi, novost je le povratek kapetana in enega najboljših igralcev naslovnih v zgodovini španske odbojke, 37-letnega Raafela Pascuala (483 tekem v dresu reprezentance). Slovenija in Španija sta se do zdaj pomerili že kar šestkrat, od tega so bili Slovenci uspešnejša le enkrat.

DANAŠNJI SPORED: 13.00 Slovenija - Španija (SLO2), 18.30 Finska - Italija (RaiDue).

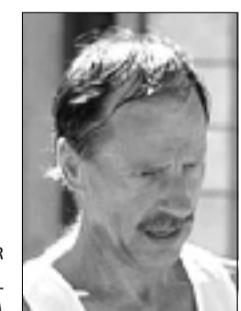
Eden izmed stebrov italijanske reprezentacije je ceter Luigi Mastrangelo (na sliki), ki je dres reprezentance oblekel prvič že leta 1999 na tekmi svetovne lige proti Avstraliji

ANSA

ATLETIKA

Danes prvi nastop Ruzzierja na veteranskem SP

FABIO RUZZIER

KROMA

Le dva dni po koncu svetovnega prvenstva v Osaki se je v Ricconeju, Misano Adriaticu in San Giovanniju in Maignano začelo svetovno prvenstvo v atletiki za veterane, na katerem bo nastopal tudi slovenski hitrohodec Fabio Ruzzier. Letošnja 17. izvedba prvenstva je privabila v Italijo kar 8.940 atletov iz 94 držav, ki bodo tekmovali v 25 kategorijah.

Altet iz Lonjerja bo v dresu slovenske reprezentance prvič nastopil že danes in hoji na 5 km na stezi. S petim najboljšim časom v svoji kategoriji si Ruzzier ne obeta medalje: »Ritem in tej disciplini je zelo hiter, meni pa ustrezajo daljše proge. V vseh disciplinah bom imel le točno težjo naloge predvsem zato, ker je v starostno kategorijo M50 (od 50. do 54. leta) prestopilo kar nekaj kvalitetnih 50-letnikov. Najnevarnejši bodo Ukrajinci in Rusi z Ovcinikovim na čelu,« je napovedal Ruzzier, ki je sicer leta 2005 slavil tudi v najkrajši razdalji.

V ponedeljek, 10. septembra bo Ruzzier tekmoval na razdalji na 10 km, v petek 14. septembra pa na razdalji 20 km. Na krajsi razdalji je Ruzzier tretji favorit, na dolžji pa ga od favorita Nemca Prielerja loči le dvajset sekund: »Medalje so dosegljive v obeh daljših disciplinah. Sicer pa je težko napovedovati končni razplet, saj je čas le ena izmed spremenljivk. Večkrat o uvrstitvi odločajo tudi diskvalifikacije,« je povedal Ruzzier, ki je odlično formo pred SP potrdil v nedeljo, saj je na članskem prvenstvu Triveneta v Vittoriu Venetu bil prvi. (V.S.)

ATLETIKA - V Brežicah

Biserka Cesar druga in tretja na VN AZS

Na mednarodni ligi Atletske zveze Slovenije za veliko nagrado Vzajemna, ki je potekala v Brežicah, je v metu krogle in disku nastopila tudi tekmovalka tržaškega CUS-a Biserka Cesar iz Trebuša. Pri suvanju krogle je je Cesareva zasedla drugo mesto (12,82 m), boljša od nje je bila le Špela Hus (13,03). Pri metu diska je Biserka stopila na najnižjo stopničko zmagovalnega odra. Vrgla je 46,36 metra. Boljši od nje sta bili Hrvatice Sandra Perković (50,82 m) in Verica Begić (55,32). Pri skoku s palicom je zmagala italijanska rekorderka Anna Giordano Bruno, ki jo trenira slovenski trener Igor Lapajne. V Brežicah sta nastopila in zmagala tudi slovenska atleta Primoz Kozmus (svetovni podprvak v metu kladiva), vrgel je 77,53 m, in Miran Vodovnik, kroglo je vrgel 19,79 m. V troskoku je zmagal Novogoričan Andrej Batagelj (15,99 m).

Na mednarodni ligi Atletske zveze Slovenije za veliko nagrado Vzajemna, ki je potekala v Brežicah, je v metu krogle in disku nastopila tudi tekmovalka tržaškega CUS-a Biserka Cesar iz Trebuša. Pri suvanju krogle je je Cesareva zasedla drugo mesto (12,82 m), boljša od nje je bila le Špela Hus (13,03). Pri metu diska je Biserka stopila na najnižjo stopničko zmagovalnega odra. Vrgla je 46,36 metra. Boljši od nje sta bili Hrvatice Sandra Perković (50,82 m) in Verica Begić (55,32). Pri skoku s palicom je zmagala italijanska rekorderka Anna Giordano Bruno, ki jo trenira slovenski trener Igor Lapajne. V Brežicah sta nastopila in zmagala tudi slovenska atleta Primoz Kozmus (svetovni podprvak v metu kladiva), vrgel je 77,53 m, in Miran Vodovnik, kroglo je vrgel 19,79 m. V troskoku je zmagal Novogoričan Andrej Batagelj (15,99 m).

NOGOMET - 2. krog državnega in deželnega pokala za 1. AL

Juventina, Primorje in Sovodnje že izpadli Nedeljska tekma Vesna - Kras bo odločilna

Juventina, Primorje Interland in Sovodenj so po sinčnih porazih oziroma neodločenem izidu v 2. krogu že izpadli iz državnega in deželnega pokala. Juventina je pred domaćim občinstvom izgubila proti San Lorenzu. Gostje so povedli okrog 65. minute, zatem pa bi lahko izenačil Devetak, toda gostujoči vratar je ubranil kazenski strel iz enajstih metrov. V tržaški skupini državnega pokala sta zmagali bodisi kriška Vesna kot tudi repenski Kras. Vesna je premagala Muggio (3:1). V prvem delu je bila tekma izenačena, v drugem delu pa so se »plavki« razigrali. Novi nakup Mervich je dosegel krasen zadetek. Prvi gol v dresu Vesne pa je dal Martin Cheber. Z dobro taktično igro je povsem zasluženo zmagal tudi Kras. Gostitelji so že po prvem polčasu vedeli z zadetkom, ki ga je dosegel Botta. Gostje so v začetku drugega dela tekme stanje izenačili, nakar so krasovci odločno vzeljali vajeti igre v svoje roke, dosegli še tri zadetke in povsem nadigrali nasprotnika. Za uvrstitev v prihodnjo fazo bo odločila nedeljska tekma v Križu med Vesno in Krasom. V deželnem pokalu za 1. AL so domov odnesli točko le nogometni Sovodenj, ki so igrali proti odlični Ponziani. Ponziana je izenačujoči zadetek dosegla še le v sodnikovem podaljšku v 52. minutu drugega polčasa, in za nameček še po avtogramu, ki ga je zakril Tomšič. Praznih rok pa sta ostali obe naši tržaški predstavnici. Pri Primorju (2:0 proti San Giovanniju) so imeli precej težav v napadu. Primorec pa bi lahko pri Svetem Sergiju s kančkom sreče tudi izenačil. (jng)

Državni pokal

Vesna - Muggia 3:1 (1:1)

STRELCI ZA VESNO: Mervic v 30., Leon v 75. in Martin Cheber v 80.

VESNA: Magaña, Tomizza, Matteo Cheber (Bertocchi), Velner, Grgić, Ervigi, Carli (Gerbini), Fichera, Mervich (Martin Cheber), Leone, Cermelj, trener Calò.

Kras Koimpex - San Luigi 4:1 (1:0)

KRASOVI STRELCI: Botta v 25. min., Orlando v 60. min., Bernečich v 65. min., Pohlen v 76. min.

KRAS: Carli, Mania' (Nonis), Banello, Polhnen, Ventrice, Visintin, Orlando, Batti, Knezević, Botta (Desco), Bernečich (Salatin), trener Alejnikov.

Vrstni red: Muggia, Vesna, Kras Koimpex, San Luigi 3.

Juventina - San Lorenzo 0:1 (0:0)

JUVENTINA: Furios, Gaggioli, Terpin, Sannino, Buttignoni, Giarrusso, Gordini (Maiardis), Pantuso, Devetak, Kovac, Contin, trener Portelli.

Ostali izid: Capriola . Pro Gorizia 2:1. Vrstni red: San Lorenzo 6, Pro Gorizia, Capriola 3, Juventina 0.

Deželni pokal za 1. AL

San Giovanni - Primorje Interland 2:0 (1:0)

NAŠ POGOVOR - Šahovski velemojster Fabiano Caruana na tržaškem festivalu

Profesionalec pri enajstih letih

Že tri leta ne obiskuje več šole - Ne sledi športu, rad pa ima filme - V soboto simultanka - Na turnirju trenutno deli 2. mesto

FABIANO CARUANA

KROMA

preselil v Evropo, točneje v Španijo. S tem pa sem tudi začel s profesionalnim nastopanjem.

Kaj pa šola?

Od takrat ne obiskujem več šole. Učim se le doma po učbenikih s posomočjo staršev.

Sodeč po letosnjih podvigih, ti je prestop med profesionalce že uspel. Ko pa bi se tega naveličal, s čim bi se rad ukvarjal?

Všeč so mi filmi, to je tudi eno izmed redkih razvedril poleg šaha. Rad bi bil filmski scenarist ali pa kako drugače delal v filmski industriji.

Bralce najbrž zanima, kaj meni velemojster o »filozofskem vprašanju« ali je šah šport ali ne?

V šahu je - tako kot v vseh športih - zelo pomembna kompetitivnost, zato je odgovor bolj da kot ne. Vsaka partija je lahko po svoje zanimiva, meni pa je še posebno všeč igrati lepe parnite. Če bi bile vse tekme dolgočasne, šaha najbrž ne bi igral.

Rojen si v ZDA, po mami pa si italijanskega rodu. Za koga držav, kogo se v košarki, nogometu ali odbojki

srečata državni reprezentanci teh dveh držav? Si bolj Američan ali Italijan?

Na splošno ne sledim drugim športom in se z njimi tudi ne ukvarjam. Zato pa me tudi ne zanima, kdo zmagaja na takih tekmacah. Odkrito povedano, pa se čutim bolj Američan, najbrž tudi ker sem bolj malo časa preživel v Italiji, medtem ko sem se v ZDA rodil in tam tudi zrasel.

Še nekaj vprašanj o šahu: tvoja najljubša šahovska figura?

Ne moremo govoriti o najljubši figuri, saj imajo med sabo različne vrednosti in vloge. Med skakačem in lovcom, ki sta na papirju »enakovredna« pa je zame boljši lovec. Tudi današnjo (včerajšnji op. av.) tekmo je dejansko odločil »dvoboj« med mojim lovcom in nasprotnikom skakačem.

Kombinacije ali umirjena pozicijska igra?

Kombinacije, saj je pozicijska igra moja »šibka točka«.

Kaj pa barva? Beli ali črni?

Beli!

Mitja Oblak

KAJAK, KANU - Mladinsko tekmovanje pri Solkanu

Pri športni prireditvi sodelovali tudi ZSŠDI, Šilec in Sabotin

Na Soči je proga merila približno 4 km - Nastopilo je 57 kajakašev in kanuistov

V Solkanu se je konec minulega tedna odvijalo trdnevno slovensko državno prvenstvo v raznih kajakaških in kanuističnih zvrsteh. Poleg preizkusov na preleper vodnem poligonu pod vasio, so v nedeljo pripravili tudi klasični spust od Solkana do plavajočega priveza pri Pevmi. Proga je merila kake štiri kilometre, z zavesljaji na svojih plovilih pa se je preizkusilo 57 kajakašev in kanuistov obeh spolov in različnih mladinskih starostnih kategorij. V kategorijah C1, C2 in K1 so nastopili člani v klubov Kajak klub Soške elektrarne, KKK Ljubljana, KKK Tacen, KKK Razlag in KKK Nivo Celje. Proga so najboljši preveslali v času nekaj nad 16 minut.

Štartali pa so v enominutnih presledkih, kar je na vodi ustvarilo dolgo kolono plovil, ki se po svoji obliki precej razlikujejo od

klasičnih kajakov. Zaradi čezmejnosti prireditve, se je prireditelj tekmovanja Kajak klub Soške elektrarne obrnil za organizacijsko pomoč na ZSŠDI in KK Šilec iz Gorice, ki sta poskrbela za ustrezno dokumentacijo in ureditev ciljnega mesta, Kulturno društvo Sabotin iz Štmavra pa je nastopajočim pri prihodu na cilj postreglo s čajem. Nekateri člani Šilca so s svojimi kajaki »patruljirali« po reki in skrbeli, da se je tekmovanje nemoteno odvijalo. Naj navedemo, da v jutranjih urah bilo na sporedu posamično tekmovanje v zgodnjih popoldanskih urah pa ekipno. Nagrajevanje se je nato odvijalo v kajakaškem centru v Solkanu, kjer sta zmagovalcem podelila medalje generalni sekretar Kajakaške zveze Slovenije Jaka Marušič in tajnik ZSŠDI Igor Tomasetig. (VIP)

ODBOJKA ZB Doberdob Sovodnje še pokrovitelj Soče

Zadružna banka Doberdob - Sovodnje bo tudi v novi sezoni glavni pokrovitelj moške članske odbojkarske ekip Soče, je sporočil predsednik sovodenjskega društva Fabio Tomasi. Sovodenjska šesterka, ki je pred kratkim začela trenirati, bo tudi v sezoni 2007-08 nastopala v deželnem prvenstvu C lige.

JADRANJE Optimisti Čupe in Sirene nabirali izkušnje

Skoraj sto mladih jadralcev iz petnajstih jadralnih klubov se je pretekel konec tedna zbral na 23. Trofeji jadralnih šol oziroma na »Festivalu jadranja« v Tržiču. Že samo ime nam pove, da je ta regata bolj praznik kot tekmovanje, saj je namenjena otrokom, ki so bili letos poleti vključeni v jadralno šolo za začetnike in ki še nikoli niso sodelovali na nobeni regati.

V soboto so organizatorji iz vrst YC Hannibal izpeljali dve regati, čeprav jim je veter precej nagašal.

Glavni cilj festivala je bil ta, da vsi otroci dokončajo vse regate (pa čeprav s kančkom pomoči, če drugače ni šlo...) in da se predvsem imajo lepo, saj je zavaba na morju največja motivacija za vztrajanje v tem športu. Na zaključnem nagrajevanju je prišla na dan želja in potreba, da bi bilo več podobnih regat, ki niso usmerjene zgolj v tekmovanost.

Na tem prazniku sta seveda sodelovali tudi oba naša kluba, JK Čupa in TPK Sirena. Iz Seslana so pripluli Marko Coslovich, Camilla Crasnick, Daniel Golfetto, Martina Husu, Sebastian Cettul in Giulia Aviani Fulvio, iz Barkovelj pa Vanja in Max Zuliani, Gabrijel Žetko, Nicolas Starc in Pietro Osualdini. Upamo, da bodo vsi ti mladi upi še najprej kljubovali vetru in da bomo o njih še brali na športnih straneh naše dnevnika. (JT)

BALINANJE

Nabrežina osvojila Memorial Širca-Ušaj

V soboto je na štirih igriščih (Nabrežina postaja, Devin, Samotorca in na Sokolovi rovni) potekal mednarodni turnir v balinanju »Memorial Jožko Širca - Marij Ušaj«. Sodelovalo je 16 trojk, in sicer iz Slovenije (BK Ilirska Bistrica, Modri Val - Koper in BK Loška dolina - Stari trg pri Ložu), s Hrvaške (Bočarski klub Buje) in vse zamejske ekipe ter ekipe Portuale Bocce, Bocciofila Duinese in Sistiana. Po izenačenih tekmah so se v polfinale uvrstile obe ekipe Sokola (A in B), ekipa Nabrežine in favorizirani Portuale. Najprej sta se pomerila Sokol B in Portuale, ki je slavil 13:3 in nato Sokol A ter Nabrežina. Tekma je bila zelo izenačena do 7:7, nato je ekipa Nabrežine-Aurisina povedla z 11:7 in nepričakovano izločila favorizirani Sokol. Za zaključni obračun je vladalo veliko zanimanje, ob robu igrišča na Sokolovi rovni se je zbral res lepo število navijačev in simpatizerjev obeh ekip. Vsi so pričakovali zmago Portualeja. Toda v končnici je bila ekipa Nabrežina-Aurisina bolj prisebna, doseglj 5 zaporednih točk in nepričakovano zmagala z 11:7 ter tako osvojila prestižni pokal za »Memorial Jožko Širca - Marij Ušaj«. Kot je povedal predsednik društva, sta se hotela društvo in balinarska sekcija z organizacijo memoriala spomniti prerano umrlih članov Jožkota Širca in Marija Ušaja, ki sta bila zgledna in neutrudljiva igralca. Bila sta velika prijatelja vseh domačinov in sta se bila tudi vedno pripravljena žrtvovati za razvoj in ugled balinarske sekcije ter častno zastopati društvo tudi izven dežele in države. S svojo vztrajnostjo, navdušenjem in resnostjo sta večkrat pripomogla k uspehom sekcije. »Jožko in Marij bi morala biti zgled novim in tudi stariim balinarjem,« je zaključil predsednik Pertot Damian. Predsednik se je tudi zahvalil vsem nastopajočim ekipam za prisotnost in vsem tistim, ki so na kateri koli način pripomogli k uspešni in brezhibni izvedbi tega memoriala. Posebne nagrade so prejeli: najboljši tolkač: Battain in najboljši bližalec: Leban. (pd)

PLANINSKI SVET

Potepanje po centralnih Alpah

Na teden velikega šmarna smo se trije člani SPDT odločili za potepanje po centralnih Alpah. V soboto 11. avgusta smo zgodaj zjutraj z osebnim avtomobilom odpotovali proti Courmayeurju, znanem letovišču ob vznožju Mont Blanca. Tam smo se že isti dan z žičnico povzpeli do koče Torino (3375 m), kjer smo prespal.

Naslednjega dne smo stopili na lednik Glacier du Geant in se napotili proti 3792 m visoki gori Tour Runde. V zatrepu lednika smo čez strmo ledeno pobočje dosegli zelo izpostavljen skalnat greben, ki zahteva plezanje do III. stopnje. Po njem smo ob krasnem vremenu dosegli vrh, s katerega se ponuja lep pogled na mogočno vzhodno steno najvišje gore v Alpah. Po krajšem postanku smo se po isti poti previdno spustili nazaj h koči.

Andrej Sossi, Tibor Drasič in Borut Bogatez na vrhu Breithorna

V pondeljek je sledil povratek v Courmayeur ter vožnja do Gressoney, od koder smo v popoldanskih urah dosegli kočo Gniffetti (3647 m) v skupini Monte Rosa.

Naslednje jutro nas je presenetil snežni metež z meglo, vseeno pa smo se odločili da poskusimo doseči tehnično nezahtevno Punto Gniffetti (4554m). Gaz na ledenuku je bila dobro shojena, na poti z nami je bilo še veliko drugih navez, tako da kljub vremenu z orientacijo nismo imeli težav. Na višini približno 4300 m pa se je čudežno v trenutku razjasnilo. Na vrhu, na katerem stoji najvišja koča v Evropi (Capanna Regina Margherita) smo tako uživali v enkratnem razgledu. Mont Blanc, Gran Paradiso, Matterhorn, Dufurispitze in drugi alpski velikani so se kopali v soncu, globoko v dolini pa se je podila črna oblačnost. Utrjeni, a zadovoljni da nam je vzpel

vzpon na takoj visoko goro smo se vrnili h koci, naslednjega dne pa v dolino. Znova smo skočili v avto in se pozno zvečer privozili do Cervinie. Zaradi slabih vremenskih razmer smo naslednji dan izkoristili za počitek in regeneracijo.

Člani SPDG na vrhu Tofane

V petek, ko je spet posijalo sonce, smo se preko ledenuka Plateau Rossa (tu je poleti možna smuka na urejenih smučiščih) povzpeli na 4165 m visoki Zahodni Breithorn. S sabo smo tokrat vzeli tudi smuči in v vrha nam je vzpel odlična smuka v dobrih snežnih razmerah. Smučanje v tako veličastnem okolju je res nekaj neopisljivega! Zgodaj popoldne smo že bili v dolini, pospravili vso opremo in se že isti dan odpeljali domačim krajem proti.

Na Tofano po »ferati Lipella«

Cilj letosnjega planinskega izleta SPDG v Dolomite je bila 3225 metrov visoka Tofana di Rozes. Nanjo se je v nedeljo, 2. septembra podalo devet planincev in to po zelo zahtevni zavarovanji plezalni poti Lipella, ki je v začetnem delu speljana skozi okrog 800 metrov dolgo kaverno iz prve svetovne vojne. Sicer je bilo celotno območje tega dela Dolomitov nad Cortino prizorišče težkih bojev.

Lepo vreme in dejstvo, da je bil to zadnji dopustniški konec tedna, sta najbrž prispevala k temu, da je bilo na vseh planinskih poteh, tudi težjih, veliko obiskovalcev.

Tudi na »ferati Lipella«, ki velja za eno težjih v Dolomitih, je bilo kar se da živo. Planinci so na pot stopili nekaj pred 9. uro, na vrhu pa so bili nekaj po 14. uri v kar sončnem vremenu, kar je omogočilo enkraten pogled na okoliške vrhove. Po primerinem (in potrebnem) počitku so se z vrha spustili proti zavetišču Giussani (2600 m), med Tofano di Rozes in Tofano di Mezzo ter nato po udobni mulatieri do izhodišča.

SPDT in SPDG vabita na pohod Bazovški junaki

Tako kakor lani, se bodo goriški in tržaški planinci v nedeljo, 9. t.m. udeležili spominskega pohoda Bazovški junaki. Pohod se bo začel ob 10. uri v Bazovici (zbirališče ob 9.30 pri kalu), zaključil pa na bazovski gmajni, pri obeležju ustreljenim junakom, kjer bo spominska slo-

vesnost. Udeleženci bodo prehodili zanimivo pot med Bazovico, Drago, nad Glinščico, do Peska in Gročane ter se nato povzpeli na Kokoš, kjer bo približno enourni postanek. Sledil bo stopst do prireditvenega prostora.

Društvo vabi člane in prijatelje k udeležbi. Prevoz z lastnimi sredstvi.

Planinsko srečanje pri koči pod Golico

V priredbi planinskega društva Jesenice bo v soboto, 15. septembra pri planinski koči pod Golico 36. srečanje slovenskih zamejskih društev. Uradni del bo ob 14. uri s krajšim kulturnim sporedom. Udeleženci se bodo pred tem lahko podali na vrh Golice (dobrih dvesto metrov više od koče - približno tri četrti ure hoje) Dostop do koče pod Golico je po planinski stezi, slabl dve uri od parkirišča. SPDG bo poskrbelo za avtobusni prevoz. Na razpolago je še nekaj prostih mest. Za informacije in prijave: Vlado 0481-882079. Avtobusni izlet priredi tudi SPDT. Za vpisovanje in informacije poklicite na 040220155 (Livio).

Koledar 2008

Leto se je prevesilo v drugo položico, oziroma zadnjo tretjino. Čas je za prednaročilo stenskega koledarja Planinske zveze Slovenije z motivi naših gor. Prednaročila: na sedežu društva, Verdihev Korzo 51 int. (odprt ob četrtkih med 19. in 20. uro) in pri odbornikih.

NOVOST NA TRGU - i30 napoveduje boj slavnejšim tekmcem

I kot inspiracija in inteligenco Nova imena za hyundaije

Izbiramo lahko med dvema bencinskima in dvema dizelskima motorjema - Zanimive cene

Hyundai je pred kratkim predstavil svoj nov model i30. Petvratna kombi limuzina išče srečo v golfovem razredu, kjer sicer že dominirajo ugledne zahodnoevropske in japonske znamke, pa tudi Korejcev ni kar za spregledat, če samo pomislimo na Chevroletov lacetti in na Kiin cee'd. Popolnoma na novo zasnovano vozilo je delo evropskega razvojnega centra, izdelujejo ga na Češkem, torej je namenjeno evropskemu kupcu. Hyundai bodo poslej imenovani z i-jem in številko. Naslednik atosa bo na primer i10 in bo prišel k nam najbrž prihodnje leto.

Pogled na i30 z boka nas spomni na Kiin model cee'd, s katerim sta si v tem sorodstvu. Najbrž pri tem igra svojo vlogo dejstvo, da je Hyundai pod svoje okrilje pospravil Kio. Zato pa i30 nikakor ni kopija česarkoli. Njegovo zaobljeno osnovno linijo ostrita dva navzena obrnjena bočna robova, ki se razteza preko vrat. Kot pri vseh novih avtih so se tudi to pot oblikovalci na veliko posvetili dizajnu prednjih in velikosti zadnjih luči. Svetla in prostorna notranjost v marsičem spominja na cee'da, merilniki pa so bolj športno. Novi hyundai bo samo petvratnik, triratnik ni predviden, zato pa že pripravlja kombi.

Paleto motorjev tvorijo po dva bencinska in dizelski motorja. Bencinska CVVT 1.4 in 1.6 s spremenljivimi krmiljenimi sesalnimi ventilov zmoreta 109 in 122 KM, šibkejši potegne do 187, močnejši pa do 192 km/h. 1,6-litrski CRDi pa je na voljo z 90 oziroma s 115 KM. Pri padajoče končne hitrosti znašajo 172, oziroma 188 km/h. Bencinska motorja prenašata moč na prednji kolesi preko 5-stopenjskega ročnega menjalnika, na izbiro pa je 4-stopenjska avtomatika. Šibkejši 1,6-litrski dizel je na voljo samo s 5-stopenjskim ročnim menjalnikom, ponudba močnejšega 1,6 CRDi je dopolnjena s 4-stopenjskim samodejnim.

Vgrajeni elementi pasivne varnosti niso odvisni od stopnje opreme. Ponudba vsebuje čelnih in stranskih varnostnih blazin ter varnostni zavesi. Prednja vzglavnika nudita aktivno zaščito pri trhkih od zadaj, varnemu prevozu otrok so namenjena isofix sidrišča zadaj. Tudi ABS z elektronsko porazdelitvijo zavorne sile spada pod osnovno opremo, druga stopnja doda prednji meglenki, tretja stopnja opreme nudi sistem za nadzor tlaka v pnevmatikah, zadnja, četrta stopnja pa dodaja ESP in dežni senzor z odmrzovalnikom brisalcev.

Vse tri stopnje opreme nudijo električni pomik zunanjih ogledal, poleg tega so tu še klimatska naprava, radio s CD in mp3 predvajalnikom (upravljanje na volanu) ter USB in iPod priključkom. Predal pred sovoznikom je hlajen, pomik prednjih stekel je električen, daljinsku zaklepanju je dodana alarmna naprava. Električni servo volan je pomicen po višini, enako tudi voznikov sedež. Active je oprema, ki vključuje samodejno klimatsko napravo, električni pomik ogrevanih ogledal, električni pomik stekel zadaj, volanski obroč je nastavljiv tudi po osi, med prednjima sedežema je naslon za roko... Dynamic je bogatejši za nekaj usnja na sedežih, usnjena sta tudi volan in prestavna ročica, ogledali sta električno poklopni, pnevmatike 205/55 R16 pa so nameščene na lita platišča.

Cene so kot vedno pri Hyundaiju še kar zanimive: vstopni bencinski model velja 14.690 evrov, najdražji model, i30 1.6 CRDi VGT 115 KM pa 20.690 evrov.

STRAN PRIPRAVIL
IVAN FISCHER

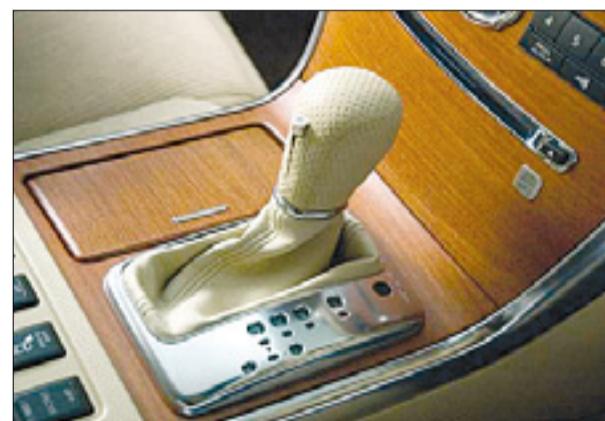
Hyundai i30 sodi v dokaj obljudeni srednji razred

NISSAN - Konkreten prispevek k večji varnosti v prometu

Borba proti alkoholizmu

Preventivni sistemi, ki onemogočajo vožnjo pod vplivom alkohola - Senzorji za zaznavanje alkoholnih vonjav v prestavnih ročicah in sprednjih sedežih

Vsek dan slišimo o nesrečah, ki ga povzroča čezmerno uživanje alkohola. Kljub še kar strogiim kaznim se ta pojavi iz leta v leto stopnjuje. Marsikatera avtomobilska hiša se je že lotila tega problema, Nissan pa je predstavil nov konceptni avtomobil, s številnimi preventiv-

nimi sistemi, ki onemogočajo vožnjo pod vplivom alkohola. Vgrajene tehnologije so razvite z namenom, da zaznajo voznikovo stanje in v primeru alkoholizirnosti preprečijo vožnjo.

Visoko občutljiv senzor za zaznavanje alkoholnih vonjav je vgrajen v glavnem stanju. Dodatna senzorja za alkohol-

vo prestavne ročice. Na podlagi sprejemanja podatkov z voznikove dlani sistem, ob prekoračitvi določene vrednosti, še pred začetkom vožnje zaklene menjalnik, onemogoči vžig in preko navigacijskega sistema odda zvočno opozorilo o vinjem stanju. Dodatna senzorja za alkohol-

vo vonjave sta vgrajena v voznikov in sovoznikov sedež. Na podlagi zaznavanja alkohola v zraku sistem odda zvočno in pisno opozorilo preko navigacijskega sistema.

Med merilniki nameščena kamera analizira voznikov obraz in ugotavlja stanje zavedanja. Na podlagi spremljanja oči sistem zazna utrujenost ali alkoholizirano stanje voznika. Ponovno se vklopi zvočno in pisno opozorilo na navigacijskem sistemu. Za takojšnje povečanje voznikove pozornosti pa poskrbi tudi samodejno zategovanje varnostnega pasu.

Z nadziranjem sloga vožnje (recimo neželene menjave voznega pasu) lahko sistem zazna, da voznik ni pozoren na vožnjo, oziroma ni sposoben, da bi vozil. Tudi v primeru takšne ugotovitve se vklopi slišno in pisno opozorilo. Za predramljene, oziroma povečanje pozornosti voznika, pa ponovno poskrbi zategovanje varnostnega pasu.

Guštin

SERVICE PARTNER

OBRTNA CONA "ZGONIK" - Ul. Proseška Postaja, 29/a - Tel. 040.225343

NUDIMO VAM PREGLED:

- Kontrola klime in filtra
- Splošna kontrola vozila
- BREZPLAČNO Vam opravimo ozonsko sanifikacijo avtomobila

e-mail: assistenza@gustin.autogerma.it

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM****Za Trst:** na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Mile)**Za Gorico:** na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)**Teletekst:** str. 316 - 342 - 343**18.40** Čezmejna TV: Primorska kronika**20.25** Ansambel Eno ur'co al pej dve - Kraška ohcet**20.30** Deželni TV dnevnik**20.50** Brez meje: Anton Petje (pon.)**23.00** Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1**Rai Uno****6.05** Aktualno: Anima Good News**6.10** Nad.: Sottocasa**6.30** Dnevnik, prometne informacije in vreme**6.45** Jutranja razvedrilna oddaja Uno-mattina (vodita Duilio Giammaria in Veronica Maya), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 9.00) dnevnik, 8.20 Tg Razstave**10.40** Gremo in kino**10.45** Nan.: Ciklon v samostanu (i. Jutta Speidel, Fritz Wepper)**11.30** Dnevnik in vremenska napoved**11.40** Nan.: Gospa v rumenem (i. Angela Lansbury)**13.30** Dnevnik**14.00** Gospodarstvo**14.10** Nad.: Julia ('05, r. Pietra Wiemers, i. Susanne Gartner, Roman Rossa)**14.50** Nad.: Incantesimo**15.20** Nan.: La tassista (It., '03, i. Stefania Sandrelli, Andrea Giordana)**17.00** Dnevnik in vremenska napoved**17.15** Nan.: Sestre McLeod (i. Bridie Carter, Simmone Mackinnon, Rachael Carpani)**18.00** Nan.: Komisar Rex - Ellie (i. Alexander Pschill, Elke Winkens)**18.50** Kviz: L7 eredita'**20.00** Dnevnik**20.30** Kviz: Soliti ignoti - Identita' nasoste (vodi Fabrizio Frizzi)**21.20** Nan.: Don Matteo 5 - Arabesque (It., '05, i. Terence Hill, Nino Frassica, Flavio Insinna)**23.30** Dnevnik**23.35** Film: Amarcord (kom., It.-Fr., '74, r. F. Fellini, i. Magali Noel, Pupella Maggio, Armando Brancia)**Rai Due****6.15** Dok.: Mavretanja**6.30** Tg2 Medicina 33**6.55** Skoraj ob 7ih**7.00** Jutranji variete: Random**10.00** Svet v barvah**10.15** Tg2 Dnevnik/Meteo, Medicina 33, Potovanja**11.00** Nan.: Out of Practice (i. Henry Winkler), 11.20 Ed - Bivij**12.10** Nan.: JAG (i. C. Bell)**13.00** Dnevnik**13.30** Tg2 Poletne navade, 13.50 Medicina 33**14.00** Aktualno: Italija na 2.**15.50** Aktualno: Ricomincio da qui (vodi Alda D'Eusonio)**17.15** Nan.: One Tree Hill (i. Bethany Joy Lenz, James Lafferty)**18.05** Tg2 Dnevnik**18.25** EP v odborki: Finska - Italija**20.20** Loto ob osmih**20.30** Dnevnik**21.05** an.: Ghost Whisperer (i. Jennifer Love Hewitt, Wentworth Miller)**22.40** Nan.: The Dead Zone (i. Anthony Michael Hall, Sarah Wynter)**23.30** Dnevnik Tg2**23.40** Aktualno: Stracult v Benetkah**Rai Tre****6.00** Rai News 24**8.05** Mi smo zgodovina**9.05** Film: Vedi Napoli e poi muori (kom., It., '52, i. G. M. Canale)**10.30** Cominciamo bene**12.00** Tg3 - Šport, vreme**12.15** Filmski festival v Benetkah**13.00** Nikoli ni prezgodaj**13.10** Nan.: Saranno famosi**14.00** Deželne vesti, dnevnik**14.50** Variete: Trebisonda**16.00** Mladinski dnevnik Gt Ragazzi**16.05** Variete: Melevisione**16.25** Šport: SP v gimnastiki**17.15** Nan.: Stargate Sg-1**18.00** Dok.: Geo magazine**18.10** Tg3 Meteo**RADIO IN TV SPORED****Koper****13.45** Dnevni program**14.00** Čezmejna TV - TGR FJK**14.20** Odmev**14.50** 25. Mednarodni pokal v plesih Mesto Palmanova**15.40** Globus**16.10** EP, v košarki: Slovenija - Francija**17.30** Nautilus**18.00** Program v slovenskem jeziku: Med valovi**18.35** Vreme**18.40** Primorska kronika**19.00** TV Dnevnik, šport**19.25** Vas tedna**19.55** Potopis**20.25** Artevisione**20.55** Nan.: Napoleonove ženske**21.55** Avtomobilizem**22.10** Vsedanes - TV dnevnik**22.30** Program v slovenskem jeziku: Primorska kronika**22.50** 40 let Faraonov**0.00** Vreme**0.05** Čezmejna TV - TV dnevnik v slovenskem jeziku**Tv Primorka****10.30** Dnevnik, vreme**11.00** Videostrani**16.50** Odprtia tema**17.50** Napoved dnevnika**17.55** Avto za vas**18.00** Mladi upi**18.40** Videospot meseca**18.45** Rally magazin 13**19.15** Mladi o mladih**19.55** EPP**20.00** Dnevnik, vreme**20.20** Kultura**20.30** Spomini borcev**21.30** Naj viža**22.45** Avtošport magazin**23.00** Dnevnik, vreme**23.30** Videostrani**RADIO****RADIO TRST A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro

po naše, vmes Koledar in Napovednik; 8.00

Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva iz-

mena; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena (2.

del); 11.00 Pogovori sredi dneva; 11.15 Vabilo

na ples (pripr. Mateja Juvan); 12.00 Zgodbe

v času in prostoru: Tončka Mauri - pričevanje;

Napovednik; 13.20 50 let ob Avsenikovi

glasbi v zamejstvu; 14.00 Poročila in deželna

kronika; 14.10 Morski val; 17.00 Poročila in

kulturna kronika; 17.10 Odprtia knjiga: Ma-

rie von Thurn und Taxis: Spomini na Rainerja

M. Rilkeja (pripr. M. Sardoč, prevos in r. Bo-

ruti Trekmann); 17.55 Monografije: Boris Švara

(2. del); 19.20 Napovednik, sledi Slovenska

lahka glasba; 19.35 Zakljueček.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila;

6.00 Jutro na RIK; 6.45 Kronika; 7.00 Jutranj-

ik; Noč in dan; 8.00 Pregled tiska, vreme;

9.00-12.30 Dopoldan in pol; 9.10 Prireditev;

10.00 Nazaj v planinski raj; 11.00 Poletna pe-

sem in pol; 12.30 Opoldnevnik, osmrtnice;

13.00-15.00 Aktualnosti: priključitev Pri-

morske k matični domovini; 15.30 DIO;

16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski

dnevnik, osmrtnice; 18.00 Prireditev; 19.00

Dnevnik; 20.30 Glasbeni razglednica; 19.00

Dnevnik; 20.30 Rock roko umije; 22.00

Zrcalo dneva; 22.30 Večer na kavču z Živo

in Erikom.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30,

13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15,

12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah;

6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33

Pesem tedna; 9.00 Stekleni grad; 9.33 Moda

ali pogovor s psihologinjo; 10.00 Replay;

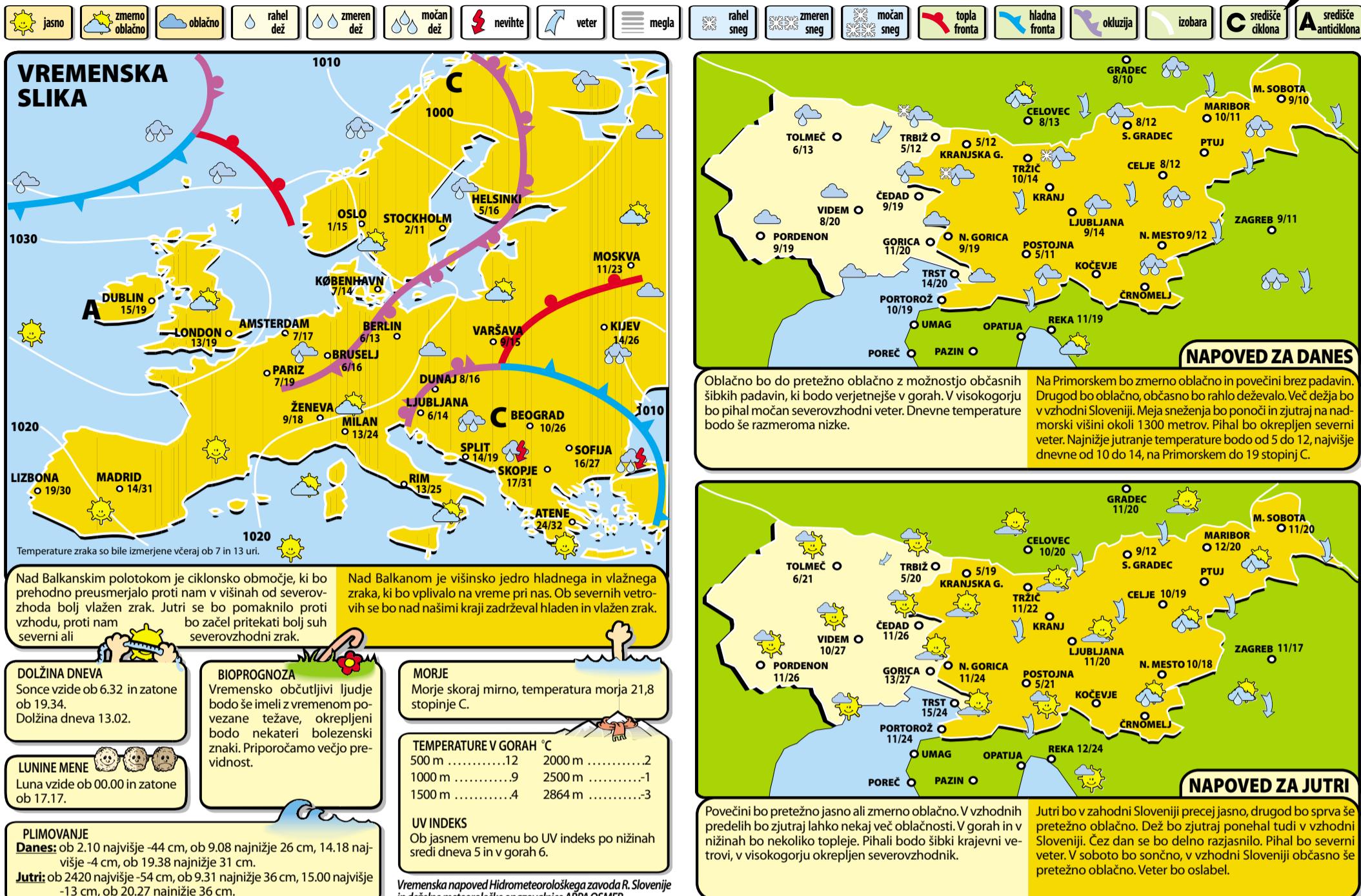
11.00 Odprt prostor; 12.15 Sigla single; Vre-

me, promet; 13.00 Svetnik dneva, Vse naj-

boljše; Sanje o počitnicah; 14.35 Euro notes;

14.45 New entry; 15.05 Pesem tedna; 15.10

5

ILIRIKA TURIZEM

HURGADA 9.9., 16.9. **375€**
Hotel 4*
7 dni, polpenzion, letalo iz Ljubljane

DJERBA 10.9. **329€**
Hotel 4*
7 dni, polpenzion, letalo iz Ljubljane

KENIJA 14.9., 28.9. **877€**
Hotel 4*
14 dni, polni penzion, letalo z Dunaja

KARIBI 26.10. **1695€**
Križarjenje
Hotel 4*
10 dni po programu, letalo iz Ljubljane

NOVA GORICA
Kidričeva 20
tel: +386 5 333 42 43

SEŽANA
Partizanska 37a
tel: +386 5 734 14 10

KOPER
Pristaniška 2
tel: +386 5 627 84 10

www.lastminutecenter.si

EU - Namestila ga je Slovenska turistična organizacija

Na bruseljskem letališču velik oglasni plakat vabi v Slovenijo

BRUSELJ - »99 minut stran, za vedno v spominu« je slogan gigantskega oglasnega plakata Slovenije, ki bo leto dni na bruseljskem letališču Zaventem opazjal na Slovenijo kot privlačno turistično destinacijo. Plakat je namestila Slovenska turistična organizacija (STO) nekaj mesecev pred začetkom slovenskega predsedovanja EU, z njim pa želi izkoristiti »odlično priložnost za povečanje prepoznavnosti Slovenije v samem središču odločevalskih procesov«, so sporočili v Slovenskem turističnem uradu v Bruslju. Plakat je nameščen na zunanjosti letališča Zaventem, natančneje ob vstopu v odhodni terminal. Na njem je dobro prepoznavna podoba Blejskega jezera s sporočilom »99 minut stran, za vedno v spominu« v angleškem jeziku. Plakat tako opozarja, da je Slovenija od Bruslja oddaljena le slabih dve uri poletja, a ostane v spominu za zmeraj.

V STO zagotavljajo, da je lokacija oglaševanja na bruseljskem letališču »strateško izbrana in vsekakor prestižna«, po podatkih letaliških oblasti pa bo plakat v letu dni videlo najmanj 20 milijonov ljudi, je sporočil Slovenski turistični urad v Bruslju. Poleg sporočila, da Slovenija ponuja številna doživetja, je tudi prvič uporabljen slogan »I feel Slovenia«, kar nakazuje na prisrčnost in čutnost destinacije. (STA)

ZDA - Postavil je številne rekorde

Več dni pogrešajo bogatega pustolovca Stevea Fossetta

LAS VEGAS - V ZDA od torka reševalci iščejo pogrešanega ameriškega pustolovca, 63-letnega Stevea Fossetta, ki se po vzletu s svojim enomotornim letalom v pondeljek zjutraj in Nevadi še ni oglasil. Fossett, ki je dosegel številne hitrostne, višinske in daljinske rekorde, se je odpravil iskat primeren teren v puščavi Nevada, kjer je želel popraviti svetovni hitrostni rekord. Fossett je v pondeljek zjutraj vzletel z zasebnega letališča na ranču hotelskega magnata Barrona Hiltona v Nevadi in se po tem ni več ni oglasil nikomur. Njegovo letalo je opremljeno z radijsko zvezdo, vendar doslej ni bilo slišati ničesar. Iščejo ga z letali in helikopterji ter na tleh. (STA)

RUSIJA - Splezal je na Stolp federacij

Francoskega »Spidermana« v Moskvi priprli in izpustili

MOSKVA - Francoskega »Spidermana« Alaina Roberta so v torek v Moskvi priprli, potem ko je splezal na 242 metrov visok Stolp federacij, eno najvišjih poslopij v Evropi. »Kralja urbanega plezanja« je policija prijela na vrhu stolpa, ki ima 62 nadstropij, potem ko je nanj brez naveze splezal v 30 minutah. Roberta je ruska policija kmalu tudi izpustila, takoj ko so preverili njegovo identiteto.

Robert je v preteklosti že prepeljal številne nebotačnike v svetovnih metropolah, že večkrat pa so ga tudi aretirali. Iz Kitajske so ga junija izgnali, ker je nelegalno splezal na eno najvišjih stolpnic na svetu, stolpico Jinmao v Šanghaju, ki je visoka več kot 420 metrov.